

JAARVERSLAG 2017

UvH | UNIVERSITEIT
VOOR
HUMANISTIEK

Jaarverslag 2017
Universiteit voor Humanistiek

Inhoudsopgave Jaarverslag 2017 Universiteit voor Humanistiek

Woord vooraf	4
Kerncijfers	5
Verslag van de Raad van Toezicht	6
Jaarverslag Universiteitsraad	9

Deel 1

Bestuursverslag

1 Het jaar 2017 in hoofdlijnen	12
2 Onderwijs	16
3 Onderzoek en valorisatie	34
4 Organisatie en bedrijfsvoering	41

Deel 2

Jaarrekening

1 Balans	57
2 Staat van baten en lasten	58
3 Kasstroomoverzicht	59
4 Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	60

Deel 3

Bijlagen

1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	87
2 Bestuur van de universiteit	91
3 Nevenfuncties leden raad van toezicht	93
4 Ordinariaten en bijzondere leerstoelen	94
5 Organigram	96
6 Duurzame bedrijfsvoering	97

Woord vooraf

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van de Universiteit voor Humanistiek (UvH). Het is elk jaar weer bijzonder om te lezen hoeveel prachtig werk er is gedaan door wetenschappers, ondersteuners en studenten. En het vervult ons met gepaste trots als we zien hoe goed onze universiteit ervoor staat. Wij denken dat dat mede het gevolg is van het feit de UvH al vele jaren in al haar academisch werk steeds weer probeert om haar missie recht te doen: bijdragen aan een humane samenleving, waarin alle mensen een zinvol leven kunnen leiden. In deze missie erkennen wij zowel het levensbeschouwelijke als het politiek-morele karakter van het humanisme.

In 2017 is een nieuw onderzoeksprogramma ontwikkeld waarin twee grote *concerns* zijn benoemd waaromheen al het onderzoek van de UvH steeds weer draait. Deze *concerns* gaan over de spanning tussen het leiden van een autonoom leven enerzijds en de bepaaldheid van mensen door structuren anderzijds; en om de spanning tussen het ideaal van kracht en *human flourishing* versus de kwetsbaarheid die inherent is aan het menselijk bestaan. Een volgehouden focus op deze *concerns* in het kader van de missie van de universiteit heeft in 2017 haar vruchten afgeworpen. De midterm review voor het onderzoek toonde aan dat de wetenschappelijke kwaliteit en maatschappelijke impact van het UvH onderzoek op zeer goed niveau is.

Het onderwijs is ook in 2017 weer heel goed beoordeeld door onze studenten in de nationale studenten enquête (NSE). Wij zijn terecht trots op de duurzaam hoge cijfers die de studenten ons via de NSE geven. Dat heeft ons er echter niet van weerhouden om in 2017 de schijnwerpers te richten op de driejarige master, met als doel haar nog sterker en nog meer toekomstbestendig te maken. Daar is samen met de studenten een heel mooi begin mee gemaakt, waarvan wij in 2018 de vruchten hopen te mogen plukken.

Het CvB kijkt terug op een goed jaar. Wij weten hoe hard er gewerkt moet worden door alle medewerkers om deze prachtige resultaten te bereiken en wij hebben daar veel waardering voor. De UvH bestaat bij de gratie van de intrinsieke gedrevenheid van haar medewerkers en studenten, dat realiseren wij ons goed. Het CvB dankt op deze plaats ook de vele partners waarmee zij in 2017 weer mocht samenwerken: partners uit de academische wereld, het onderwijs, de overheid, de zorg, de publieke sector en uit de humanistische familie. Het was een druk jaar, maar de UvH is dat zeker waard.

Tenslotte willen wij nog iets zeggen over de discussie of een universiteit vooral 'Good at' of 'Good for' moet zijn. De UvH heeft in 2017 opnieuw laten zien dat je beide kunt zijn.

Gerty Lensvelt-Mulders, rector en voorzitter Clemens de Waal, lid CvB

Kerncijfers

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Exploitatie (Bedragen x euro 1.000)								
Rijks- en overige bijdragen	4.861	4.792	4.935	5.363	5.477	5.449	5.404	5.354
Opbrengst werk voor derden *	242	583	656	682	1.072	883	914	914
Exploitatie resultaat	570	483	175	411	204	0	0	0
Vermogen (Bedragen x euro 1.000)								
Eigen Vermogen	4.823	5.307	5.482	5.893	6.097	6.097	6.097	6.097
Totaal Vermogen	6.935	7.246	7.469	7.351	7.748	7.748	7.748	7.748
Solvabiliteitsratio	1	1	1	1	1	1	1	1
Liquiditeit (Bedragen x 1.000)								
Liquide middelen	2.434	2.777	3.070	3.198	3.943	3.894	3.820	3.869
Netto werkkapitaal	587	1.101	1.289	1.967	2.516	2.467	2.393	2.442
Current ratio	1	1	2	2	3	3	3	3
Beleggingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Personeel *								
Gemiddelde personeelsbezetting (FTE)	59	61	64	67	71	71	71	71
Totale lasten personeel in dienst	4.147	4.431	4.942	5.189	5.484	5.484	5.484	5.484
Instroom studenten								
Bachelor	81	56	55	67	62	75	75	75
Master Humanistiek	40	36	38	35	37	35	35	35
Master Zorgethiek	50	32	31	34	23	25	25	25
Onderzoek								
Aantal Promoties	8	10	11	7	13	9	9	9

Bron: instellingsadministratie

* Inclusief bijzonder hoogleraren, student-assistenten en gedetacheerden (de extern ingevulde bijzondere leerstoelen worden in het verdere jaarverslag niet tot de formatie van de universiteit gerekend).

Verslag van de Raad van Toezicht

Het bestuur van de Stichting Universiteit voor Humanistiek houdt overeenkomstig artikel 9 van haar (vigerende) statuten als raad van toezicht controle en toezicht op de universiteit. Het bestuur, hierna te noemen de raad, neemt bij zijn optreden de regels van de Code goed bestuur universiteiten (2013) in acht en heeft geconstateerd dat het college van bestuur dat ook doet. De raad is in 2017 vijf keer met het college van bestuur in vergadering bijeen geweest en twee keer met de universiteitsraad.

Onderwerpen van overleg

Strategisch plan 2017-2021

De raad van toezicht heeft in zijn aprilvergadering het Strategisch plan 2017-2021 goedgekeurd. De raad is tevreden over het ambitieuze karakter van het plan en heeft aangedrongen op de aanscherping van de daarin geformuleerde plannen. Hij waardeert het dat het plan in intensief overleg met medewerkers en verdere in- en externe stakeholders tot stand is gekomen, waardoor er groot draagvlak voor de daarin geformuleerde doelstellingen bestaat.

Financieel beleid

De raad heeft het jaarverslag en de jaarrekening 2016 besproken en geconstateerd dat de universiteit financieel gezond is en een sterke liquiditeitspositie heeft. Hij heeft met instemming kennisgenomen van de continuïteitsparagraaf en de meerjarenbegroting 2018 besproken en goedgekeurd in haar vergadering van 14 december 2017. De begroting is weliswaar krap, maar de raad kan zich vinden in de daarin geformuleerde uitgangspunten en risicoanalyses.

De raad heeft het van de audit- en remuneratiecommissie ontvangen rapport over 2017 besproken en vastgesteld.

In het najaar heeft het college van bestuur zijn plannen voor een nieuwe, transparantere planning & control-cyclus aan de raad gepresenteerd. De nieuwe cyclus maakt het beter mogelijk tot tussentijdse bijstellingen te komen en stelt hoogleraren beter in staat integrale verantwoordelijkheid voor het functioneren van hun leerstoelgroep te nemen. De in de loop van 2017 aangestelde controller ondersteunt dit proces. De raad kan zich goed vinden in deze verbeteringen.

Ten aanzien van de balans heeft de raad een voorstel tot herziening van activeringsbeleid goedgekeurd.

Accountant en treasurystatuut

Na het aflopen van het contract met accountkantoor PricewaterhouseCoopers heeft de raad besloten voor de duur van drie jaar een contract te sluiten met Astrium Onderwijsaccountants.

In verband met een aanpassing van de organisatie van de universiteit, i.c. de aanstelling van een controller, is het treasurystatuut nogmaals gewijzigd. De raad van toezicht heeft het herziene treasurystatuut goedgekeurd. Het treasurystatuut voldoet aan de eisen die worden gesteld vanuit de Regeling Beleggen, Belenen en Derivaten OCW 2016.

Herziening statuten en bestuurs- en beheersreglement

De statuten van de stichting en bestuurs- en beheersreglement van de universiteit zijn in 2017 herzien. Daarvoor bestond een drietal aanleidingen:

- a. De noodzaak van actualisering en aanvulling als aanpassing aan nieuwe wet- en regelgeving en actuele inzichten inzake *good governance*.
- b. De wens van de raad te komen tot een meer transparanter en juridisch-systematische verhouding tussen enerzijds de Stichting Universiteit voor Humanistiek als in standhoudende rechtspersoon die

valt onder de werking van het *Burgerlijk wetboek* en anderzijds de Universiteit voor Humanistiek als (uitvoerende) instelling die wordt beheerst door de *Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek*, door een systematische herschikking in de verdeling van bepalingen over statuten en bestuurs- en beheersreglement.

- c. De verwerking van nadere regels gesteld door accountant en belastingdienst.

De raad van toezicht heeft in zijn decembervergadering de herziening van het bestuurs- en beheersreglement goedgekeurd en heeft in zijn hoedanigheid van stichtingsbestuur tot wijziging van de statuten besloten. Dit laatste besluit behoeft nog de goedkeuring van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond. Het hoofdbestuur heeft deze goedkeuring op 13 april 2018 verleend.

Onderwijs en onderzoek

Naast de jaarlijks terugkerende thema's heeft de raad een aantal onderwerpen met het college van bestuur besproken die in 2017 actueel waren. Dit betreft onder meer de actualisering van het leerstoelenplan, beleidsvoornemens op het terrein van de werving van studenten, de conclusies en aanbevelingen van de midterm review onderzoek die in november 2017 heeft plaatsgevonden en de hoofdlijnen van het onderzoeksprogramma 2018-2021.

College van bestuur

De raad van toezicht heeft de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de leden van het college van bestuur gevoerd.

De heer drs. C. Gerritsen als is per 23 juni 2017 als lid van het college van bestuur teruggetreden. Per 1 juni 2017 heeft de raad van toezicht de heer de Waal voor een termijn van drie jaar benoemd als lid van het college van bestuur. De heer C.P.M.J. de Waal RC RB MBA is per 23 juni 2017 de heer Gerritsen daadwerkelijk opgevolgd als lid van het college van bestuur.

Eind 2017 heeft de raad een actualisering van de portefeuilleverdeling binnen het college van bestuur goedgekeurd. De portefeuilleverdeling ziet er thans als volgt uit:

- *Gezamenlijk portefeuilles*: identiteit en missie van de universiteit, strategische koers, bestuurlijke en maatschappelijke representatie.
- *Rector en voorzitter van het college*: academische representatie, onderwijs en arbeidsmarkt, onderzoek en maatschappelijke impact, innovatie, studentenbeleid, internationalisering, bibliotheekbeleid.
- *Lid van het college*: marketing en communicatie, planning en control / financiën, bestuurlijke en juridische zaken, HRM- en organisatiebeleid, ARBO en milieu, vastgoed en beheer gebouw, facilitaire zaken en ICT.

Raad van toezicht

De raad is van oordeel dat hij bij het uitoefenen van zijn taak de principes van onafhankelijkheid steeds heeft nageleefd.

Mevrouw dr. B.E. van Vucht Tijssen was volgens het rooster van aftreden per 31 december 2016 aftredend als voorzitter van de raad van toezicht. De raad heeft haar, na een evaluatie van haar functioneren en na de universiteitsraad daarover te hebben gehoord, voor herbenoeming voor een tweede termijn van vier jaar aan het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond voorgedragen. Het hoofdbestuur heeft haar per 1 januari 2017 herbenoemd.

De heer mr. C.J. Peels heeft zich per 1 september 2017 als lid van de raad van toezicht teruggetrokken. Na de universiteitsraad over haar voordracht te hebben gehoord is mevrouw mr. dr. J.E. Hoitink als zijn opvolger voor benoeming aan het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond voorgedragen. Het hoofdbestuur heeft haar per 1 januari 2018 benoemd.

Mr. C.J. Peels was tot zijn terugtreden lid van de audit- en remuneratiecommissie van de raad van toezicht. De heer prof. dr. J.J. Schippers heeft hem per 1 september 2017 in die hoedanigheid opgevolgd. Ten slotte heeft de raad van toezicht besloten de beloning van zijn leden met ingang van 1 januari 2017 te verhogen. Voor een motivering van dit besluit wordt verwezen naar de § *Bezoldiging topfunctionarissen* op pagina 80 van de jaarrekening 2017. De raad van toezicht heeft de WNT norm aan de hand van de onderbouwing/complexiteitspuntenberekening in 2017 opnieuw beoordeeld en goedgekeurd.

Conclusie

De raad heeft vastgesteld dat de rijksbijdrage rechtmatig is verworven en doelmatig en rechtmatig is aangewend. Daarbij zijn aanwijzingen van de accountant in acht genomen. De raad heeft met waardering vastgesteld dat de financiële exploitatie van de universiteit gezond is en is tevreden over de wijze waarop hij gedurende het jaar door het college van bestuur is geïnformeerd.

Samenstelling raad van toezicht

Op 31 december 2017 bestond de raad van toezicht uit de volgende leden:

- Dr. B.E. van Vucht Tijssen (voorzitter)
- Drs. M.J.A.M. Wijnhoven (portefeuillehouder financiën)
- Drs. M. Slob
- Prof. dr. J.J. Schippers
- *Vacature* (waarin per 1 januari 2018 wordt voorzien door de benoeming van mevrouw mr. dr. J.E. Hoitink)

Dr. B.E. van Vucht Tijssen

Voorzitter van de raad van toezicht

Jaarverslag universiteitsraad

De universiteitsraad UvH is conform de WHW artikel 9.31 ingesteld als wettelijk medezeggenschapsorgaan binnen de Universiteit voor Humanistiek. De rechten en plichten van de universiteitsraad zijn beschreven in de WHW en de reglementen van de universiteit. De universiteitsraad bestaat uit een studentgeleding en een personeelsgeleding van ieder vier leden die gezamenlijk vergaderen.

De universiteitsraad behartigt de belangen van studenten en medewerkers van de universiteit, binnen de haar gegeven rechten en plichten. De universiteitsraad heeft zich tot doel gesteld een transparant bestuur, kwalitatief goede besluitvorming en door de universiteit breed gedragen beleidsvorming te stimuleren en waarborgen.

In mei 2017 zijn tussentijdse verkiezingen georganiseerd in verband met het vertrek van vijf (van de acht) leden. Per september is de universiteitsraad in nieuwe samenstelling van start gegaan. Tegelijk hiermee is op tijdelijke basis een technisch voorzitter aangesteld die naast het leiden van de vergaderingen ook als taak heeft gekregen zowel de universiteitsraad als het college van bestuur te adviseren omtrent het functioneren van de medezeggenschap. Op deze wijze is de medezeggenschap aan de UvH in de loop van het jaar verder geprofessionaliseerd. De universiteitsraad komt sinds september elke zes weken bijeen met het CvB en heeft daartussen steeds twee interne vergaderingen. Het overleg met het CvB is zakelijk en tegelijkertijd constructief en open van aard.

Gedurende het jaar heeft de universiteitsraad tweemaal in goede orde overleg gehad met de raad van toezicht. Ook daar werd geconcludeerd dat de medezeggenschap inhoudelijk aan betekenis heeft gewonnen.

De belangrijkste onderwerpen in 2017

Strategisch Plan 2017-2021

In de discussie over het Strategisch Plan heeft de Universiteitsraad het belang van de leerlijn Geestelijke Begeleiding in de master Humanistiek en daarmee verband houdende de omvang en bezetting van de leerstoel Geestelijke Begeleiding sterk benadrukt. Hoewel in het Strategisch Plan niet vooruit kon worden gelopen op komende ontwikkelingen heeft het CvB laten zien de zorgpunten serieus te nemen en daarnaar te handelen. Hiermee werd een belangrijke zorg van de universiteitsraad voldoende weggenomen en is ingestemd met het Strategisch Plan.

Begroting 2018 en instellingsjaarplan

Onder leiding van de nieuw aangetreden bestuurder en controller is een beleidsrijke begroting opgesteld die inzichtelijker en helderder was dan voorgaande jaren. De begroting is voorgesproken met de financiële commissie van de raad en voldoende toegelicht. De universiteitsraad had in technische zin niets aan te merken op de begroting, wel heeft zij, evenals het CvB overigens, geconstateerd dat deze weliswaar sluitend maar krap is. De universiteitsraad en het CvB zijn het erover eens dat de meerjarenbegroting vraagt om voortdurende aandacht en een strategische visie op de toekomst van de UvH als zelfstandige universiteit.

Onderwijs

Met de onderwijs- en examenreglementen is zonder noemenswaardige opmerkingen ingestemd. Het taalbeleid is besproken, omdat sommige onderdelen uit de (verder Nederlandstalige) opleidingen in het Engels werden aangeboden in verband met inkomende Erasmusstudenten.

In de onderwijsondersteunende afdeling heeft een organisatorische herschikking plaatsgevonden. De raad heeft uitdrukkelijk negatief geadviseerd over het plan waarin deze herschikking uiteen werd gezet. Vervolgens is naar andere mogelijkheden gezocht en een nieuw plan opgesteld. De universiteitsraad heeft daarover de betrokken medewerkers uitvoerig geconsulteerd. Op basis van deze informatie is, met enkele kritische kanttekeningen, geconcludeerd dat het plan de meest optimale oplossing was voor organisatorische problemen, en heeft de universiteitsraad positief geadviseerd.

Personeelsbeleid

De UR heeft ingestemd met de regelingen over de functioneringscyclus en beoordelingen van het personeel. Op aangeven van de raad zijn er wijzigingen aangebracht in de beoordelingsschaal en de bezwaarprocedure. Instemming met deze stukken is het sluitstuk van de implementatie van een duurzaam personeelsbeleid.

Statuten en bestuurs- en beheersreglement

Aan het eind van het jaar zijn de statuten van de Stichting Universiteit voor Humanistiek en het bestuurs- en beheersreglement herschreven op aandringen van de Raad van Toezicht. De UR heeft positief geadviseerd op het eerste en ingestemd met het tweede.

Geestelijke begeleiding

Veel aandacht is uitgegaan naar de positie van Geestelijke Begeleiding binnen het onderwijs en onderzoek. Zorgen waren er over de betreffende leerstoelgroep, waar belangrijke posities vanwege ziekteverlof gedurende lange termijn niet werden bezet. Dit had onder meer zijn weerslag op de leerlijn Geestelijke begeleiding in het masteronderwijs. De studentengeleding van de raad heeft uitgebreid zijn achterban geraadpleegd. UR en CvB hebben samen gebrainstormd over de vraag hoe de master Humanistiek en geestelijke begeleiding in het bijzonder kan worden versterkt. De universiteitsraad concludeert dat er inmiddels belangrijke stappen zijn gezet.

De samenstelling van de raad

Op 31 december 2017 bestond de Universiteitsraad uit de volgende leden:

- De personeelsgeleding: Roeland Troost (voorzitter), dr. Pien Bos, dr. Alistair Niemeijer, Maya Swaans MA
- De studentengeleding: Thijs Koers (vice-voorzitter), Robin Copier, Margriet Minnema, Sylwin Cornielje
- Ondersteuning: dr. Dick Akerboom (technisch voorzitter), mvr. Anja Reterink (ambtelijk secretaris)

DEEL 1

Bestuursverslag

1 Het jaar 2017 in hoofdlijnen

1.1 Inleiding

Voorjaar 2017 is het nieuwe Strategisch Plan van de Universiteit voor Humanistiek (UvH) vastgesteld. In het najaar 2017 zijn de plannen voor een nieuwe, transparantere planning & control-cyclus gepresenteerd. Deze nieuwe meer geïntegreerde aanpak maakt het beter mogelijk tot tussentijdse bijstellingen te komen met als doel beter in staat te zijn om het Strategisch Plan uit te voeren. Zo geeft het in het najaar 2017 vastgestelde Instellingsjaarplan en de (meerjaren)begroting 2018 *Strategisch Plan in uitvoering* de in dat plan vastgelegde doelstellingen, aangevuld met de bijkomende jaardoelstellingen en de wijze waarop deze gerealiseerd gaan worden, weer. Echter het voorliggende jaarverslag is nog een verantwoording over de uitvoering van het jaarplan 2017. Daar waar mogelijk wordt al wel rekening gehouden met deze nieuwe aanpak.

1.2 Hoofdlijnen 2017

Missie

De Universiteit voor Humanistiek realiseert vanuit humanistische grondwaarden kwalitatief hoogstaand wetenschappelijk onderzoek en onderwijs en draagt daarmee bij aan een humane samenleving waarin alle mensen een zinvol leven kunnen leiden.

Strategisch plan 2017-2021

In het voorjaar is het *Strategisch Plan 2017-2021* van de universiteit vastgesteld. Het plan is in intensief overleg met in- en externe stakeholders tot stand gekomen.

Instellingsjaarplan 2017

In het Instellingsjaarplan 2017 is een selectie is gemaakt uit de doelstellingen van het Strategisch Plan, met afspraken over de uitvoering daarvan:

1. Vertaling van het aangescherpte beroepsprofiel (humanisticus) naar het onderwijs
2. Internationalisering van het onderwijs
3. Het formuleren van één onderzoeksprogramma
4. Talentmanagement

De begroting 2017 stond nagenoeg los van deze inhoudelijke doelen. Echter, dit jaarverslag is zo geïntegreerd mogelijk opgesteld.

Werkbezoek Commissaris van de Koning

Op 23 maart 2017 ontving de universiteit de Commissaris van de Koning de heer Willibrord van Beek voor een werkbezoek. Studenten verzorgden een introductie over o.m. de humanistiekfabriek (met als aandachtspunten de arbeidsmarkt en regionale gebondenheid) en het studentenblad Zindroom. Tijdens de tweede helft van het werkbezoek hebben twee hoogleraren onderzoeken gepresenteerd die de universiteit in de stad en provincie Utrecht uitvoert, waaronder het onderzoek voor de Nederlandse Organisatie voor Vrijwilligerswerk (NOV) en het Kennisplatform Utrecht Sociaal (KUS). Tenslotte heeft het college van bestuur samen met de Commissaris van de Koning verkend welke mogelijke andere rollen de

universiteit als instelling voor HO (onderwijs en onderzoek) voor de provincie Utrecht kan hebben en hoe we elkaar daar in de toekomst nog beter in kunnen vinden.

Samenwerking met het Humanistisch Verbond en humanistische organisaties

In 2017 is aan de samenwerking met het Humanistisch Verbond op meerdere niveaus vorm gegeven, bestuurlijk en door regelmatige afstemming met de directeur van het Verbond. Een belangrijk onderwerp voor afstemming was het wetsvoorstel Voltooid Leven en hoe daarin een rol voor de geestelijke verzorgers is weggelegd. Daarvoor zijn er contacten geweest met mevrouw Dijkstra, de indiener van het wetsvoorstel. Ook in het proces van ontvlechting van de samenwerking met het Centrum Humanistische Vorming is regelmatig afstemming geweest tussen het Verbond en de universiteit.

De samenwerking met andere humanistische organisaties in Nederland loopt via de Humanistische Alliantie. De rector van de universiteit heeft zitting in het dagelijks bestuur van de Alliantie. In 2017 is in het kader van deze samenwerking weer het *Mag het Licht aan Festival* georganiseerd. Op 10 mei organiseerde de Studievereniging voor Humanistiek met het Humanistisch Verbond en Human een debatavond over vrijdenkers, naar aanleiding van de film *Ongelovig. Vrijdenkers op de vlucht*. Op 21 juni droeg bijzonder hoogleraar Anja Machielse bij aan de jaarlijkse werkconferentie voor geestelijk verzorgers van het Humanistisch Verbond, *Wat als oma wil rocken*, over aandacht voor eigenheid en zingeving in de zorg.

Nieuw in 2017 was de oprichting van de alliantieacademie, in het kader waarvan vijf keer per jaar ontmoetingen van medewerkers van bij de Alliantie betrokken organisaties worden georganiseerd, steeds bij een van de grotere organisaties in huis (Humanistisch Verbond, Universiteit voor Humanistiek, Humanitas, HUMAN en Hivos). Het doel van deze bijeenkomsten is het bevorderen van contacten tussen medewerkers onderling en het krijgen van meer inzicht in elkaars werk. Wegens groot succes wordt de alliantieacademie in 2018 opnieuw georganiseerd.

Netwerk van Levensbeschouwelijke Universiteiten

De leden van het Netwerk van Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU) kwamen in 2017 twee maal bij elkaar. Tijdens de tweede bijeenkomst is met de voorzitter van NWO van gedachten gewisseld over de gevolgen van het samenvoegen van sociale wetenschappen en geesteswetenschappen tot één domein: *Social Sciences & Humanities*. Voor de Universiteit voor Humanistiek, die zich sinds haar oprichting heeft beijverd voor de bewerkstelling van een multi- en interdisciplinaire onderzoekcultuur, biedt dit een uitgelezen kans haar profiel te versterken.

Dossiers die verder in NLU-verband zijn opgepakt zijn o.a. het datamanagement, veranderingen in de privacywetgeving en de manier waarop wij omgaan met het instrument *Quality and Relevance in the Humanities* en *Standaard Evaluatie Protocol*.

Academische vieringen

Op 27 januari 2017 vierde de universiteit de Dies Natalis met de feestelijke bijeenkomst *Colourful Thoughts*, in samenwerking met studenten en vluchtelingen van Het Wereldhuis. Eerstejaars promovendus Renate Schepen vertelde wat zij leerde van Afrikaanse filosofie.

De eerste maandag in september opende rector Gerty Lensvelt het nieuwe academische jaar met de Openingsplechtigheid *Morele Ruimte*, over de ontwikkeling van onze moraal. Gastspreker was de Brits-Amerikaanse filosoof Philip Kitcher. Columns werden uitgesproken door Erwin Kamp, hoofd van de dienst humanistisch geestelijk verzorgers van de krijgsmacht, en masterstudente Emily Spekschoor.

Prof.dr. Aagje M.C. Swinnen, bijzonder hoogleraar International Humanism and the Art of Living namens de stichting Socrates, verzorgde een inaugurele rede over literatuur en goed ouder worden met als titel *Het kunstje van Hendrik Groen*. Prof. dr. Sawitri Saharso, persoonlijk hoogleraar Burgerschap en Morele Diversiteit, leidde haar leerstoel in met de rede *Gloedvol samenleven in morele diversiteit*.

Prof.dr. Peter Derkx nam afscheid als hoogleraar Humanisme en levensbeschouwing met het afscheidscollege *Het blijft mensenwerk. Een humanistische visie op spirituele dimensies van goed ouder worden*. Ook prof.dr. Harry Kunneman nam afscheid als hoogleraar politieke filosofie met het afscheidscollege *Radicaal humanisme*.

Betweterfestival

Na de uitverkochte eerste editie van 2016 deed de Universiteit voor Humanistiek wederom mee met het Betweterfestival, georganiseerd door de Universiteit Utrecht in Tivoli/Vredenburg op vrijdag 29 september. Het festival werd opgezet in samenwerking met de KNAW, het UMC Utrecht, het K.F. Hein Fonds, de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en de Universiteit voor Humanistiek. Het thema was Feit & fictie. De Universiteit voor Humanistiek ontwikkelde het spel Denk niet zwart, denk niet wit. Ook verzorgde Carlo Leget het flitscollege *Bestaat de ziel?*

1.3 Hoofdpijnen 2017 onderwijs en studenten

Midterm review onderwijs

In 2017 heeft een midterm review voor het onderwijs plaatsgevonden. Belangrijke aandachtspunten die uit de midterm review naar voren zijn gekomen:

- Het actualiseren van de onderwijsvisie en de visie op de vakgebieden humanistiek en zorgethiek;
- De opbouw en samenhang in de leerlijnen van de opleidingen Humanistiek;
- Het overleg tussen docenten over de onderwijsprogramma's;
- De aansluiting op de arbeidsmarkt in de master Humanistiek, met name met betrekking tot geestelijke begeleiding;
- De instroom, de uitval, het rendement en de doorstroom van studenten.

Deze aandachtspunten sluiten voor een groot deel aan bij de gekozen prioriteiten in het jaarplan 2017.

Eerstegraads lerarenopleiding

Het Ministerie heeft in 2017 de subsidiering van het Centrum Humanistische Vorming (CHVO) voor de HBO-master eerstegraads lerarenopleiding beëindigd. De accreditatie van de opleiding loopt nog tot 2022. De universiteit heeft samen met het centrum toekomstscenario's verkend met betrekking tot het overnemen van de HBO- master, of het starten van een universitaire eerstegraads lerarenopleiding. Het CvB heeft na gesprekken met onder meer stakeholders geconcludeerd dat het niet verantwoord is de eerstegraads lerarenopleiding voort te zetten onder verantwoordelijkheid van de Universiteit voor Humanistiek: het starten van een universitaire eerstegraads lerarenopleiding aan de Universiteit voor Humanistiek is thans bedrijfsmatig onverantwoord. De universiteit biedt van oudsher een brede opleiding op het gebied van educatie aan. Zij blijft dit doen. Indien zich in de toekomst nieuwe kansen voordoen, zal de universiteit opnieuw onderzoeken of een te ontwikkelen nieuwe opleiding levensvatbaar kan zijn.

1.4 Hoofdpijnen 2017 onderzoek en valorisatie

Onderzoek

In 2017 hebben de leerstoelgroepen gewerkt aan een nieuw onderzoeksprogramma met de titel: *A Meaningful Life in a Just and Caring Society*. De centrale vraag van het programma is hoe we voor mensen de mogelijkheden optimaliseren om een waardig en zinvol leven te leiden, in een rechtvaardige, zorgzame samenleving. In december 2017 zijn tijdens een midterm review door een commissie van externe deskundigen de kwaliteit, relevantie en levensvatbaarheid van het onderzoek en de promotieopleiding positief beoordeeld. De commissie heeft onder andere nuttige aanbevelingen gedaan voor de verdere verbetering van het nieuwe onderzoeksprogramma.

Celebrantenopleiding

In 2017 is de Celebrantenopleiding voor het eerst van start gegaan, een nieuwe eenjarige, post-academische opleiding tot celebrant. Een celebrant is een professionele begeleider bij de viering van transitie momenten in het leven, zoals bij een huwelijk of bij sterfte, of bij belangrijke gebeurtenissen als naamgeving, adoptie, adolescentie, pensionering, emigratie, inburgering of echtscheiding.

1.5 Hoofdpijnen 2017 organisatie en bedrijfsvoering

Duurzame inzetbaarheid medewerkers

In 2017 is een nieuwe regeling jaargesprekken en personeelsbeoordelingen vastgesteld. Daarmee is de beoordelingsprocedure in lijn gebracht met het in de eerder vastgestelde Nota *Duurzame inzetbaarheid* beschreven beleid. Dit instrument draagt bij aan de voortdurende ontwikkeling van de formatie in aansluiting op de doelstellingen van het strategisch plan.

Ontwikkeling infrastructuur

De infrastructurele voorzieningen zijn verder verbeterd. De universiteit sloot een nieuwe overeenkomst met de Universiteitsbibliotheek Utrecht. Ook verbeterde ze de audiovisuele middelen ten behoeve van het onderwijs.

Duurzame bedrijfsvoering

De universiteit werkt sinds enkele jaren aan het duurzaam maken van haar gebouw. Het energieverbruik is in de afgelopen jaren flink afgenomen, onder meer door de geleidelijke vervanging van enkel glas door dubbel glas. In het verslagjaar is geïnvesteerd in het verbeteren van de isolatie aan de tuinzijde van het gebouw.

Nieuwe website

De website www.uvh.nl is in 2017 volledig vernieuwd: er is een nieuwe, moderne vormgeving, de navigatie is verbeterd, teksten zijn herschreven en de site is schaalbaar gemaakt op verschillende devices. De nieuwe site is in oktober live gegaan.

Bestuurs- en beheersreglement en statuten

In 2017 zijn het bestuurs- en beheersreglement van de universiteit en de statuten van de Stichting Universiteit voor Humanistiek herzien.

2 Onderwijs

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste onderwijsresultaten van het jaar beschreven in de volgende paragrafen: ontwikkelingen in het onderwijs, kwaliteit en internationalisering.

2.1 Ontwikkelingen in het onderwijs

Onderwijsaanbod

Het reguliere onderwijsaanbod van de universiteit bestaat uit de bachelor Humanistiek, de driejarige master Humanistiek en de eenjarige master Zorgethiek en Beleid. Centraal in deze opleidingen staat de vorming van professionals die op academisch niveau worden toegerust voor de omgang met existentiële en ethische vragen in hun beroepspraktijk. Daarnaast biedt de universiteit een premaster programma aan en worden promovendi in de graduate school bij hun promotietraject begeleid. In hoofdstuk 3 is meer informatie te vinden over de graduate school. In 2017 werden geen maatwerktrajecten verzorgd.

Bachelor Humanistiek

In de brede bachelor Humanistiek worden studenten vanuit een humanistische inspiratie multidisciplinair opgeleid in de geesteswetenschappen en de sociale wetenschappen. Het onderwijs is opgebouwd langs de inhoudelijke lijnen van zingeving, humanisering, onderzoek en academische en arbeidsmarktgerichte vaardigheden. In de keuzeruimte van 15 ECTS kunnen studenten externe vakken volgen en de bachelor wordt afgesloten met een scriptie van 10 ECTS.

Ontwikkelingen

- In 2017 is een meerjarenplan opgesteld voor een gedeeltelijke herziening van de onderzoekslijn in het curriculum, gericht op een betere volgorde en aansluiting van de verschillende onderzoeks-onderdelen. De wijzigingen zullen met ingang van studiejaar 2017-2018 over een periode van drie jaar worden doorgevoerd;
- Het verdiepingstraject is in studiejaar 2017-2018 opnieuw aangeboden, nadat het in 2016-2017 om organisatorische redenen was ingetrokken. Het nieuwe programma trok echter te weinig belangstelling. Na consultatie van studenten uit het eerste studiejaar is voor studiejaar 2018-2019 opnieuw een verdiepingstraject samengesteld, dat beter aansluit bij de behoeften van studenten;
- De werkgroep Schrijfvaardigheid in de bachelor heeft op basis van een analyse van alle schrijfvaardigheidsoopdrachten in 2017 een verbeterplan opgesteld, dat in afstemming met de examinatoren vanaf studiejaar 2018-2019 zal worden geïmplementeerd. Het resultaat zal een leerlijn schrijfvaardigheid in de bachelor zijn, met een logische opbouw van opdrachten en eenduidige beoordelingsformulieren;
- In 2017 heeft het mentoraat enige wijzigingen ondergaan. De opzet is meer gericht op studievaardigheden en studiehouding en ook is een docent aangesteld als coördinator;
- De wijzigingen voor de onderzoekslijn zijn aangegrepen om vanaf studiejaar 2018-2019 een mobiliteitsvenster in het curriculum te realiseren, waardoor studenten een half jaar extern onderwijs kunnen volgen zonder studievertraging op te lopen.

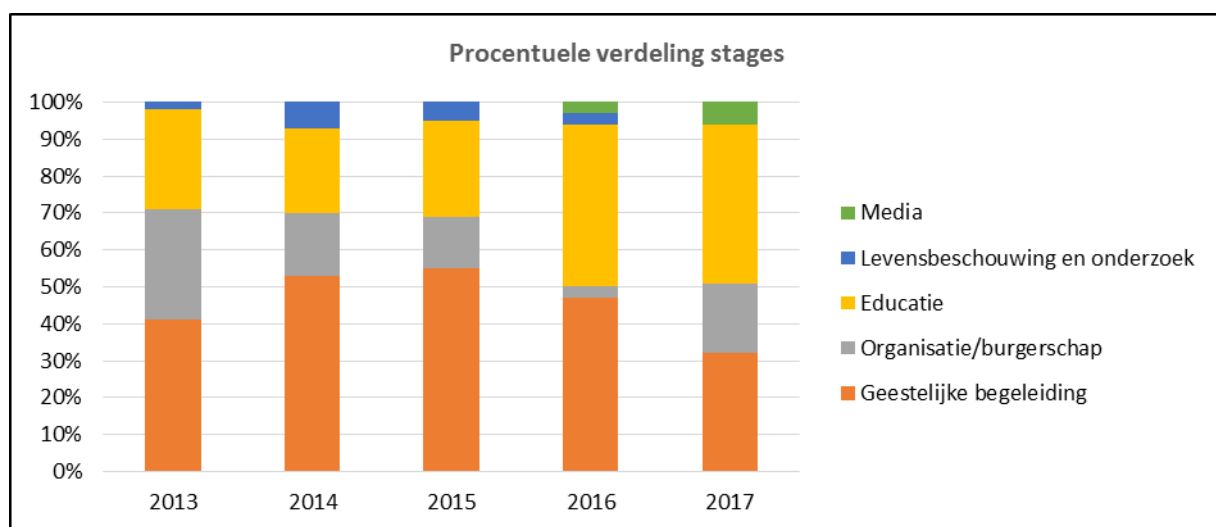
Master Humanistiek

In de master Humanistiek wordt de student geschoold in het professioneel begeleiden van vragen, processen en praktijken van zingeving en humanisering, zowel op individueel als op institutioneel niveau. Een afgestudeerde student Humanistiek kan werkzaam zijn op het traditionele terrein van de geestelijke begeleiding, maar zijn of haar kwaliteiten ook inzetten in onderwijs en educatie, maatschappelijke

organisaties en bedrijven en wetenschappelijk onderzoek. Inmiddels hebben afgestudeerden van de universiteit een goede reputatie in deze professionele werkvelden. Officiële externe erkenning is er door de accreditatie van de opleiding door de Stichting Kwaliteitsregister Geestelijke Verzorgers (SKGV) en de bevoegdverklaring van ambtsdragers door het Humanistisch Verbond. Het programma van 180 ECTS bestaat uit 15 cursussen van 7,5 ECTS, een stage en een afstudeeronderzoek van elk 22,5 ECTS, en een keuzeruimte van 22,5 ECTS waarin ook externe onderdelen of een extra stage kunnen worden gevolgd.

Stage

De stage, die geprogrammeerd is in het tweede studiejaar, vormt een belangrijk onderdeel van de master en is een indicatie voor de professionele voorkeur van de studenten. Om gegevens over een langere periode te kunnen blijven vergelijken, worden voor de stages al jarenlang dezelfde rubrieken gehanteerd. Daarbij dient te worden aangetekend dat het steeds meer voorkomt dat binnen stages aspecten van verschillende werkvelden worden gecombineerd.

In 2017 werden 47 stages afgerond, verspreid over de werkvelden Geestelijke begeleiding (32 procent), Organisatie/Burgerschap¹ (19 procent), Educatie (43 procent) en het nieuwe werkveld Media (6 procent). De belangstelling voor stages op het gebied van Media en Organisatie/Burgerschap is toegenomen. Daarentegen is het percentage stages in de Geestelijke begeleiding afgenomen en zijn er voor het eerst geen stages afgerond op het terrein van Levensbeschouwing en onderzoek. Het percentage stages op het gebied van Educatie is gelijk gebleven aan 2016. Het merendeel van deze stages (60%) voldoet aan de HVO-vereisten. In 2017 hebben negen UvH-studenten het HVO-traject afgerond, waarvan vijf studenten het diploma inmiddels hebben aangevraagd. De verwachting is dat als gevolg van het geleidelijk afbouwen van de samenwerking met het Centrum voor Humanistische Vorming het aantal Educatiestages de komende jaren zal gaan dalen.

Ontwikkelingen

- In 2017 is verder geïnvesteerd in de versterking van de beroepsvaardigheden in de master en de afstemming van de cursussen op de werkvelden, onder andere door besprekingen met alumni en vertegenwoordigers van de werkvelden;

¹ Een combinatie van de terreinen Kritische organisatie en interventiestudies en Burgerschap en humanisering van de publieke sector.

- Eind 2017 is in het kader van de SKO-projecten van enkele docenten de analyse van de beroepslijnen (Organisatie/Burgerschap, Educatie en Geestelijke begeleiding) in gang gezet. Deze analyses vormen de basis voor een verbetering van het onderwijsprogramma vanaf studiejaar 2018-2019;
- In 2017 is in overleg met de Opleidingsdirecteur en het College van Bestuur een programma van start gegaan met acht masterclasses op het gebied van Geestelijke begeleiding. De masterclasses worden georganiseerd door vier masterstudenten onder leiding van een docent Geestelijk Begeleiding en maken geen deel uit van het reguliere curriculum. Studenten die een stage op het gebied van Geestelijke begeleiding volgen of hebben gevolgd kunnen er gratis aan deelnemen. In de masterclasses staan methodieken en gespreksvaardigheden voor humanistisch geestelijk verzorgers centraal. De belangstelling onder de studenten voor de masterclasses was groot. De masterclasses worden geëvalueerd met als doel relevante elementen van deze masterclasses in te bouwen in het curriculum van de master.

Master Zorgethiek en Beleid

De master Zorgethiek en Beleid leidt studenten op tot zorgprofessionals die in staat zijn een actieve bijdrage te leveren aan ethische reflectie op en beleidsontwikkeling in zorg en welzijn. Studenten worden ingevoerd in de zorgethiek, maken kennis met verschillende onderzoeksmethoden en leggen een proeve van wetenschappelijke bekwaamheid af in de vorm van een masterthesis, die bij voorkeur een kwalitatief empirisch en conceptueel onderzoek bevat dat in samenwerking met een maatschappelijke partner wordt verricht. Het programma van 60 ECTS bestaat uit zes cursussen van 7,5 ECTS en een afstudeeronderzoek van 15 ECTS.

Ontwikkelingen

- De studievoortgangsmatregelen gericht op het jaarlijks afstuderen van 30 studenten die maximaal twee jaar ingeschreven hebben gestaan, blijken hun vruchten af te werpen. Ook het nieuwe studentenvolgsysteem heeft tot duidelijke verbeteringen geleid;
- In het najaar is de cursus 'Ethics of Care: An Introduction' voor het eerst in het Engels uitgevoerd en door de studenten beoordeeld met een 8,6;
- Om tot een betere focus en meer diepgang te komen is het aantal empirische methoden dat bestudeerd en ingeoeft wordt, beperkt tot fenomenologie en institutionele etnografie. Dit sluit bovendien beter aan bij de onderzoeksmatige ontwikkelingen in de leerstoelgroep;
- In het najaar van 2017 zijn de voorbereidingen gestart voor het nieuwe actualiteitencollege 'Zorgethisch analyseren', dat wordt ingevuld met een interactief leerproces rond de verschillende onderzoeken waarin de leerstoelgroep betrokken is.

Premaster: traject Humanistiek en traject Zorgethiek en Beleid

Afgestudeerden in het hoger onderwijs die niet voldoen aan de toelatingseisen voor de master Humanistiek of de master Zorgethiek en Beleid, kunnen een schakelprogramma volgen van 30 of 45 ECTS. Binnen het programma is per master een apart traject ingericht. Twee studieonderdelen op het gebied van levensbeschouwing en ethiek volgen studenten gezamenlijk en daarnaast is elk traject samengesteld uit twee inhoudelijke onderdelen van 7,5 ECTS, een researchseminar van 7,5 ECTS en een premaster thesis van 7,5 ECTS. Met ingang van studiejaar 2016-2017 hebben beide premastertrajecten een coördinator, die nauw samenwerken.

Ontwikkelingen

- In 2017 zijn maatregelen in gang gezet om de instroom in de premaster en de doorstroom naar de masters op peil te houden. Zo monitoren de coördinatoren de redenen voor uitval en voeren zij

individueel en gezamenlijk evaluatiegesprekken met de studenten. Ook wordt de mogelijkheid onderzocht om aan het eind van het studiejaar een uitgebreide slotevaluatie te houden. Verder wijzen de coördinatoren de studenten uitdrukkelijk op de eis ten aanzien van beheersing van de Engelse taal, aangezien dit voor een deel van de premasterstudenten een drempel kan vormen;

- In 2017 zijn de voorbereidingen gestart om de eindtermen van de premaster te herzien en deze beter te laten aansluiten bij de masters. Hiertoe zal onder meer een bijeenkomst met docenten georganiseerd worden;
- In studiejaar 2017-2018 is in het premastertraject Zorgethiek en Beleid het vak 'Ziek en gezond' vervangen door 'Zingeving en zorg rond het levenseinde', met het oog op een betere aansluiting op de master Zorgethiek en beleid.

Onderwijsmanagement

- De Opleidingsdirecteur heeft de integrale eindverantwoordelijkheid voor de ontwikkeling, uitvoering en organisatie van de initiële opleidingen van de universiteit. Zij werkt daarbij nauw samen met het Voorzittersoverleg van de universiteit en voert regelmatig overleg met de rector, de opleidingscommissie, de examencommissie, de jaarvertegenwoordigers van de drie opleidingen en de voorzitters van de leerstoelgroepen.

Ontwikkelingen

- In 2017 is veelvuldig gesproken over een betere organisatie van de onderwijsondersteuning. Besloten is om een onderwijscluster in te richten, bestaande uit de OBP-ers met taken op het gebied van onderwijs en een clustercoördinator. De organisatieverandering wordt in februari 2018 geëffectueerd, waarbij de Opleidingsdirecteur leidinggevende van de onderwijsondersteuners wordt;
- De werkzaamheden voor de onderwijsvisie en het taalbeleid zijn in 2017 voortgezet en zullen in 2018 worden afgerond;
- In 2017 is een nieuwe definitie van contacturen vastgesteld, die beter aansluit bij de onderwijspraktijk van de universiteit. Dit heeft ook geleid tot een aanpassing in de taakstellingenmethodiek.
- Langdurige personele knelpunten in de leerstoelgroep Globalisering en dialoogstudies en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt hebben in 2017 geleid tot een traject ter versterking van de Geestelijke begeleiding. Er is een visiestuk opgesteld en besloten is om de positie van geestelijke begeleiding, zowel in onderwijs als onderzoek, te versterken en tot een UvH-brede verantwoordelijkheid te maken;
- In 2017 heeft de UvH een convenant ondertekend met afspraken over samenwerking tussen het Humanistisch Verbond, de dienst Humanistische Geestelijke Verzorging van defensie en de universiteit. Doel van het convenant is een verbetering van de afstemming tussen het UvH-onderwijs en de behoeften van de dienst. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de mogelijkheden voor zogenaamde zij-instromers van de dienst om onderwijs te volgen in de masteropleiding Humanistiek. De Opleidingsdirecteur heeft hiertoe een selectie gemaakt van studie-onderdelen uit de masteropleiding;
- Vanaf januari 2018 stopt de subsidie voor het Centrum Humanistische Vorming, dat het opleidingstraject tot eerstegraads docent HVO en levensbeschouwing verzorgt. Op basis van afspraken tussen de universiteit en het centrum kunnen UvH-masterstudenten in studiejaar 2018-2019 voor het laatst instromen in dit traject.

Opleidingscommissie

De opleidingscommissie is samengesteld uit drie docenten en drie studenten, die samen de drie opleidingen van de universiteit vertegenwoordigen. In 2017 zijn de studentleden op voordracht van de

universiteitsraad vervangen. Naast jaarlijkse terugkerende activiteiten, zoals advisering over de Onderwijs- en Examenreglementen en het onderwijsjaarplan, heeft de commissie in 2017 aandacht besteed aan drie speerpunten: de positie van geestelijke verzorging, structuur en samenhang in de onderwijsprogramma's en levensbeschouwelijkheid. Daartoe zijn betrokkenen uitgenodigd om de leden te informeren. De midterm review van het onderwijs is uitgebreid besproken en de opleidingscommissie heeft de Opleidingsdirecteur geadviseerd over de vervolgstappen richting de visitatie. Ook is samen met de universiteitsraad een training gevolgd over de nieuwe positie, bevoegdheden en taken van de opleidingscommissie als gevolg van de invoering van de Wet versterking bestuurskracht, en heeft de commissie mede op grond hiervan verbeteringen in haar werkwijze aangebracht. Speciale aandachtspunten voor studiejaar 2017-2018 zijn structuur en samenhang van de onderwijsprogramma's, de opleiding tot humanistisch geestelijk verzorger en samenwerking met de universiteitsraad.

Kwaliteit

Kwaliteitszorg

In de eerste helft van 2017 is met behulp van bureauonderzoek en veldonderzoek de midterm review voor het onderwijs uitgevoerd. Door de opzet van het veldonderzoek zijn alle relevante gremia en actoren in de interne audit betrokken. In voorgaande jaren waren reeds verbeteringsprocessen voor urgente aandachtspunten in gang gezet. In de midterm review is de stand van zaken opgemaakt van de voortgang en resultaten hiervan. Daarnaast zijn de vernieuwingen in het accreditiekader in het onderzoek betrokken, evenals recente publicaties van de inspectie van het onderwijs over toetsing en medezeggenschap. De uitkomsten zijn verwerkt in een eindrapport dat breed in de organisatie is besproken, resulterend in een overzicht van prioriteiten. Begin 2018 worden deze verwerkt in een werkplan voor de voorbereiding van de visitatie, die in juni 2019 zal plaatsvinden.

Belangrijke aandachtspunten die uit de midterm review en de bespreking ervan naar voren zijn gekomen zijn het actualiseren van de onderwijsvisie en de visie op de vakgebieden humanistiek en zorgethiek; de opbouw en samenhang van de leerlijnen van de opleidingen Humanistiek en het docentenoverleg over de onderwijsprogramma's. Voor de master Humanistiek vormt de aansluiting op de arbeidsmarkt, met name met betrekking tot Geestelijke begeleiding, een speciaal aandachtspunt. Verder verdienen de instroom, de uitval, de doorstroom en het rendement bijzondere aandacht.

De Nationale Studenten Enquête

De universiteit scoorde in 2017 opnieuw hoog in het studenttevredenheidsonderzoek van de Nationale Studenten Enquête. Voor 10 van de 17 themascores lag het resultaat significant hoger dan het landelijk gemiddelde, met bijna 75% van de scores boven 3,5 op een schaal van 5. De studenten zijn meer dan gemiddeld tevreden over belangrijke aspecten van het onderwijs, zoals de inhoud van de opleiding, de voorbereiding op de beroepsloopbaan, wetenschappelijke vaardigheden en de docenten. Onder het landelijk gemiddelde lagen de studiefaciliteiten de nieuwe themascore internationalisering.

Examencommissie

De examencommissie, bestaande uit een voorzitter, twee leden en een extern lid, borgt de kwaliteit van de toetsing en het gerealiseerd niveau van de drie reguliere opleidingen van de universiteit. Op basis van het gewijzigde bestuursreglement en vanwege de steeds groter wordende wettelijke verantwoordelijkheden van de examencommissie is in 2017 ingezet op uitbreiding en 'verzwaring' van de statuur van de samenstelling van de commissie, in het bijzonder van de voorzitter. Vanaf najaar 2017 wordt het voorzitterschap van de examencommissie ingevuld door een hoogleraar. Het externe lid is wegens pensionering opgevolgd door een nieuw extern lid.

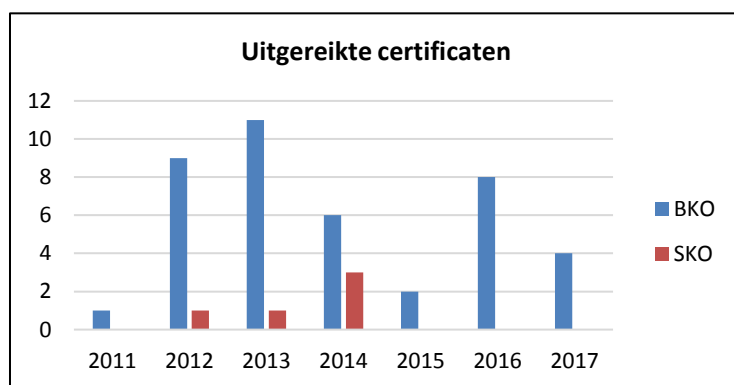
Naast het volgen van de uitkomsten van de reguliere kwaliteitszorg op het punt van toetsing, doet de examencommissie zelf ook onderzoek in de vorm van audits. Op basis van het rapport van de Inspectie van het Onderwijs over examencommissies² en met het oog op de inhoudelijke voorbereiding voor de komende visitatie heeft de examencommissie de eerste stappen gezet voor audits van de scripties van de bachelor Humanistiek en master Zorgethiek en beleid.

Naar aanleiding van enkele gevallen van verdenking van plagiaat heeft de examencommissie de richtlijnen voor plagiaat kritisch bekeken en waar nodig aangescherpt.

In 2017 is er eenmaal een beroepszaak voor het College van beroep voor de examens (CBE) gebracht. Het betrof een verzoek om een specifieke bijzondere voorziening, waarbij de examencommissie moest afwegen tussen het uitvoeren van twee wetten: de WHW, waarbij de examencommissie wordt geacht de kwaliteit van toetsing en het gerealiseerd niveau te borgen en de Wet Chronisch Zieken en Gehandicapten, waarbij de examencommissie wordt geacht bijzondere voorzieningen te treffen met het oog op gelijke behandeling. In het kader van haar primaire verantwoordelijkheid had de examencommissie het verzoek om een specifieke bijzondere voorziening afgewezen. De student heeft hierop beroep aangetekend en deze klacht is door het CBE gegrond verklaard. De Examencommissie heeft navenant een beschikking gedaan.

Basis Kwalificatie en Senior Kwalificatie Onderwijs

De regeling Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) van de universiteit, die in 2012 is gecertificeerd door de VSNU, beoogt de kwaliteit van de docenten en het onderwijs te verbeteren. Alle docenten van de universiteit (jonger dan 60 jaar) zijn inmiddels in het bezit van een BKO of volgen een BKO-traject vanwege een recente aanstelling. Sinds 2013 bestaat de BKO-toetscommissie uit twee externe leden, waaronder de voorzitter, en één intern lid in het bezit van een SKO. In 2017 hebben vier docenten een BKO-certificaat behaald.

De universiteit streeft ernaar dat minimaal 10 procent van de docenten in het bezit is van een Senior Kwalificatie Onderwijs (SKO). Voor een aantal functies binnen de universiteit is een SKO-certificaat een vereiste.

In 2016 is een SKO-traject opgezet voor vijftien docenten en heeft de SKO-toetscommissie een samenstelling gekregen van vijf externe leden, waarbij één lid tevens deel uitmaakt van de BKO-toetscommissie. Tussen september 2016 en november 2017 zijn acht interne SKO-workshops aangeboden op het gebied van 'ontwikkelingen in het Hoger Onderwijs', 'ontwerpen van leerlijnen', 'ontwikkelingen ICT in het Hoger Onderwijs', 'toetsbeleid', 'toetskwaliteit', 'begeleiden van docenten', 'implementatie van onderwijsprojecten' en 'samenstellen van SKO portfolio'.

² 'Verdere versterking: onderzoek naar het functioneren van examencommissies in het hoger onderwijs' (2015)

Twaalf docenten zijn in 2017 aan de slag gegaan met een onderwijsproject en het samenstellen van een portfolio. De onderwijsprojecten leveren een bijdrage aan de leerlijn geestelijke begeleiding, de leerlijn educatie, internationalisering van het onderwijs, leerlijn schrijfvaardighedenonderwijs, plagiaat richtlijnen, leerlijn levensbeschouwing, flipping the classroom', leerlijn organisatie/burgerschap, persoonsvorming als academische vorming, levensbeschouwelijke identiteit van docenten en hun onderwijs, en coaching in het kader van arbeidsmarktbevordering. De eerste SKO-certificaten zullen in 2018 worden uitgereikt.

Internationalisering

Internationalisering vormt één van de speerpunten in het nieuwe strategisch plan 2017-2021, en het streven is om de internationaliseringsactiviteiten van de universiteit binnen de mogelijkheden van een kleine organisatie de komende jaren uit te breiden en verder te verankeren binnen onderwijs en onderzoek.

Werkgroep internationalisering

De werkgroep internationalisering heeft in 2017 op verzoek van het CvB een invoeringsplan voor internationalisering van het onderwijs opgesteld, dat in juni is besproken. Het invoeringsplan beschrijft de activiteiten die nodig zijn om de internationaliseringsdoelen in het strategisch plan te realiseren en geeft een planning voor de eerste fase. In het najaar hebben leden van de werkgroep onder andere verder gewerkt aan het bevorderen van de toename van samenwerkingsovereenkomsten en het verspreiden van informatie hierover binnen de organisatie. De Erasmuscoördinatoren hebben de administratieve organisatie voor de Erasmusprocedures gedocumenteerd en zijn gestart met een grondige herziening van de Engelstalige website voor exchangestudenten. Ook heeft de werkgroep een vruchtbaar bezoek gehad van een vertegenwoordiger van Study in Holland, dat het Nederlandse Hoger Onderwijs in het buitenland promoot. In december heeft het CvB besloten de werkgroep met ingang van 01-01-2018 decharge te verlenen, aangezien zij haar opdracht heeft vervuld en de internationalisering van het onderwijs binnen de UvH een nieuwe fase ingaat. De taken en werkzaamheden op het gebied van internationalisering van het onderwijs worden binnen de reguliere organisatie belegd, waarbij de Opleidingsdirecteur de eindverantwoordelijkheid draagt.

Engelstalig onderwijsaanbod

In studiejaar 2017-2018 zijn vier bachelor cursussen en vijf master cursussen in het Engels aangeboden, waarmee deelname van internationale studenten aan het onderwijs weer mogelijk werd. De kwaliteit van de Engelstalige werkboeken is verbeterd, onder andere door de introductie van een nieuw format en externe redactie. Ook bestond voor docenten de mogelijkheid om deel te nemen aan deskundigheidsbevordering op het gebied van Engelstalig onderwijs.

Een van de SKO-projecten betreft de ontwikkeling van een didactiek voor de international classroom, en de begeleiding op dit punt van de docenten die het Engelstalige onderwijs uitvoeren. Het taalbeleid en de vernieuwde Gedragscode Taal zullen in het voorjaar van 2018 worden vastgesteld, waarmee het Engelstalig onderwijs een inbedding zal krijgen binnen een breder beleidskader. De landelijke ontwikkelingen op het gebied van taalbeleid worden daartoe nauwlettend gevolgd.

Samenwerking en activiteiten

Internationaal onderhoudt de universiteit onder meer contacten met zusterfaculteiten in België (Vrije Universiteit van Brussel, Pieter Gilles centrum in Antwerpen en Universiteit Gent), Engeland (Leicester School of Management en Keele University) en de Verenigde Staten (Harvard University). De universiteit heeft met de Vrije Universiteit Brussel in België, de Universitat de Barcelona in Spanje, Aristotle University of Thessaloniki in Griekenland en de Università degli Studi di Milano een Erasmus+

samenwerkingsovereenkomst. Begin 2018 zullen nog een viertal nieuwe overeenkomsten worden afgesloten met partners uit het EDIC+ programma.

In 2017 heeft het CvB besloten om de subsidie voor de tweede ronde van het international exchange Global Leadership Summit Programme (GLS) voort te zetten, op basis van het convenant dat in 2012 is getekend. Het programma loopt tot 2020. In 2018 zal een summit plaatsvinden in Zuid-Afrika, waar ook UvH-studenten en docenten aan zullen deelnemen.

Erasmus+ strategisch partnerschap Education for Democratic Intercultural Citizenship

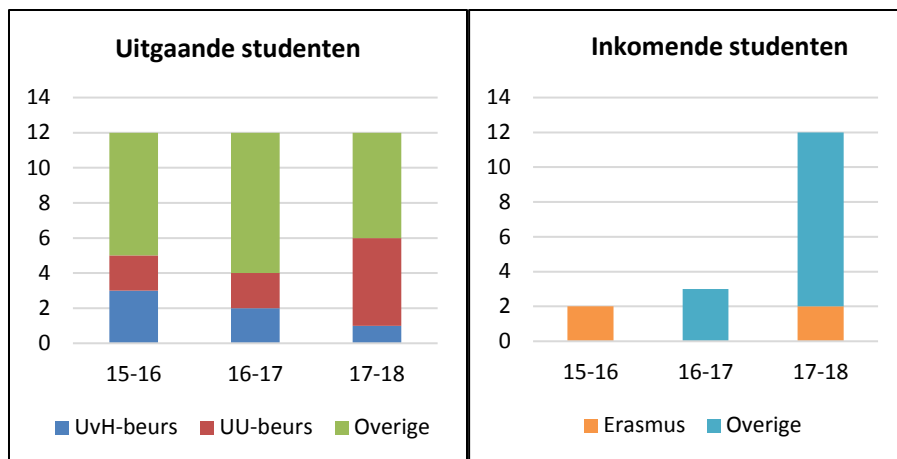
De universiteit heeft in 2016 een subsidie verworven voor een strategisch partnerschap in het kader van het Europese programma Erasmus+. Het project heeft als titel 'Education for Democratic Intercultural Citizenship' (EDIC+). Partners in het consortium zijn de universiteiten van Helsinki, Tallinn, Praag, Bath-Spa, Barcelona en Thessaloníki. De samenwerking is gericht op de ontwikkeling van een gezamenlijke EDIC curriculum, het organiseren van een jaarlijks intensief programma voor studenten en docenten (in 2017 in Praag, in 2018 in Helsinki/Tallinn, in 2019 in Thessaloníki), en uitwisseling van studenten en docenten. Het drie jaar durende project wordt in de zomer van 2019 afgerond met een internationale conferentie in Utrecht. Het project is in 2017 goed opgestart met een 10-daags intensief programma in Praag en de ontwikkeling en eerste pilots van de modules van iedere universiteit. Op de conferentie '30 jaar Erasmus' (georganiseerd door Nuffic, Amersfoort 7 december) is EDIC+ gepresenteerd. Er was veel belangstelling en waardering voor dit initiatief en voor de reeds ontwikkelde activiteiten.

2.2 Studenten

Studentenuitwisseling

In 2016-2017 hebben twee studenten met een UvH-Erasmusbeurs een exchangeperiode in het buitenland doorgebracht. Het betrof een stage in België en een afstudeeronderzoek onder begeleiding van een docent van de universiteit van Milaan. UvH-studenten kunnen op basis van een samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Utrecht (UU) ook op uitwisseling gaan via de UU. In 2016-2017 hebben 2 studenten van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Verder hebben in dat jaar vier UvH-studenten deelgenomen aan de Summerschool in Bangalore, en hebben drie studenten het EDIC+ programma in Praag bijgewoond. Daarnaast is aan één student een Holland Scholarship toegekend voor afstudeeronderzoek in Bogota, Colombia.

In periode I van studiejaar 2017-2018 hebben twee filosofiestudenten van de universiteit Milaan als exchangestudent deelgenomen aan het Engelstalige bachelor- en masteronderwijs van de universiteit. In 2017 is geen aanvraag ingediend voor een Holland Scholarship voor studiejaar 2017-2018. Twee UvH-docenten hebben in 2016-2017 een Erasmus onderwijsopdracht verzorgd bij een partner.

2017-2018: voorlopige cijfers

Overige uitgaand: Kosmopolis summerschool, Holland scholarship, EDIC+, Global leadership summit

Overige inkomend: InCluusion, EDIC+

Vluchtelingstudenten

In studiejaar 2017-2018 heeft de universiteit de samenwerking met het InClUusion initiatief van de Universiteit Utrecht voortgezet, dat immigranten met en zonder verblijfsvergunning de mogelijkheid biedt om deel te nemen aan het onderwijs. Zes vluchtelingstudenten hebben op deze wijze deel kunnen nemen aan vijf Engelstalige bachelor- en mastercursussen van de universiteit.

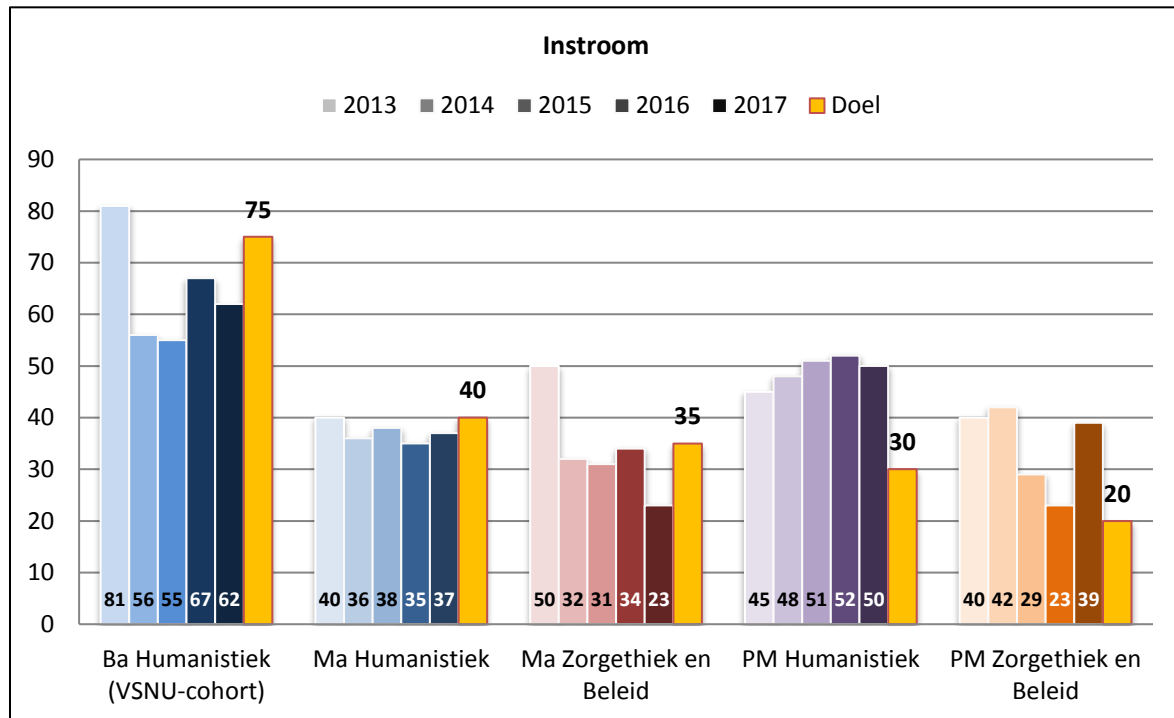
Resultaten

Dit deel bevat de belangrijkste resultaten op het gebied van instroom, doorstroom en rendementen, de begeleidingsfaciliteiten en overige voorzieningen voor studenten en de alumni.

De universiteit trekt een bijzondere groep goed gemotiveerde, kritische en betrokken studenten aan. De studenten denken, daartoe uitgenodigd door de universiteit, actief mee over de vormgeving en inhoud van het onderwijs en leveren zo belangrijke input voor de inhoud en kwaliteit van het onderwijs. Op 1 oktober van het verslagjaar stonden 531 studenten (inclusief premasterstudenten) ingeschreven aan de universiteit.

Deze paragraaf beschrijft de resultaten op het gebied van instroom, doorstroom, rendementen en uitval in het onderwijs. Aangezien de studentenpopulaties klein zijn, hebben individuele afwijkingen en kleine fluctuaties een relatief groot effect op de cijfers. De resultaten worden dan ook met enig voorbehoud geïnterpreteerd.

Instroom

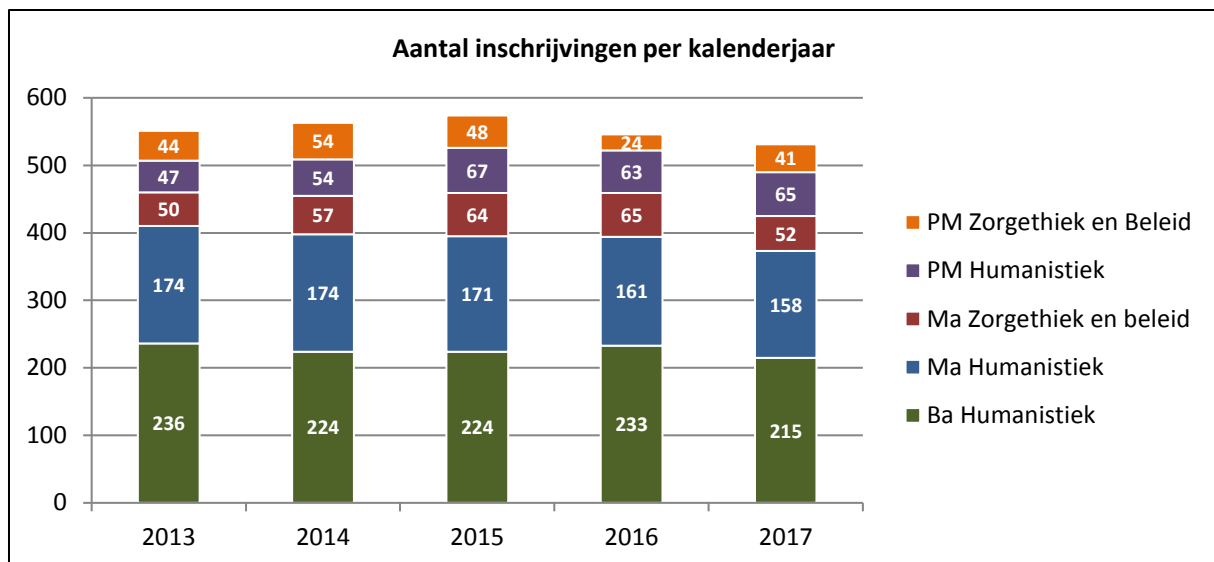

In 2015 zijn de streefdoelen voor de instroom van de verschillende opleidingen voor de komende jaren vastgesteld. Deze doelen, noodzakelijk voor het behoud van een financieel gezonde organisatie, zijn onder meer afgestemd op de omvang van de formatie, de huisvestingsmogelijkheden en de absorptiecapaciteit van de arbeidsmarkt.

In 2017 zijn de streefdoelen voor de instroom voor de bachelor en masteropleidingen niet gehaald. De instroom in de bachelor Humanistiek is iets gedaald ten opzichte van 2016, terwijl landelijk een lichte stijging van de instroom binnen de sector Taal en Cultuur gezien werd. Onderzocht wordt welke maatregelen nodig zijn om de trend te keren en de instroom op het gewenste niveau te brengen.

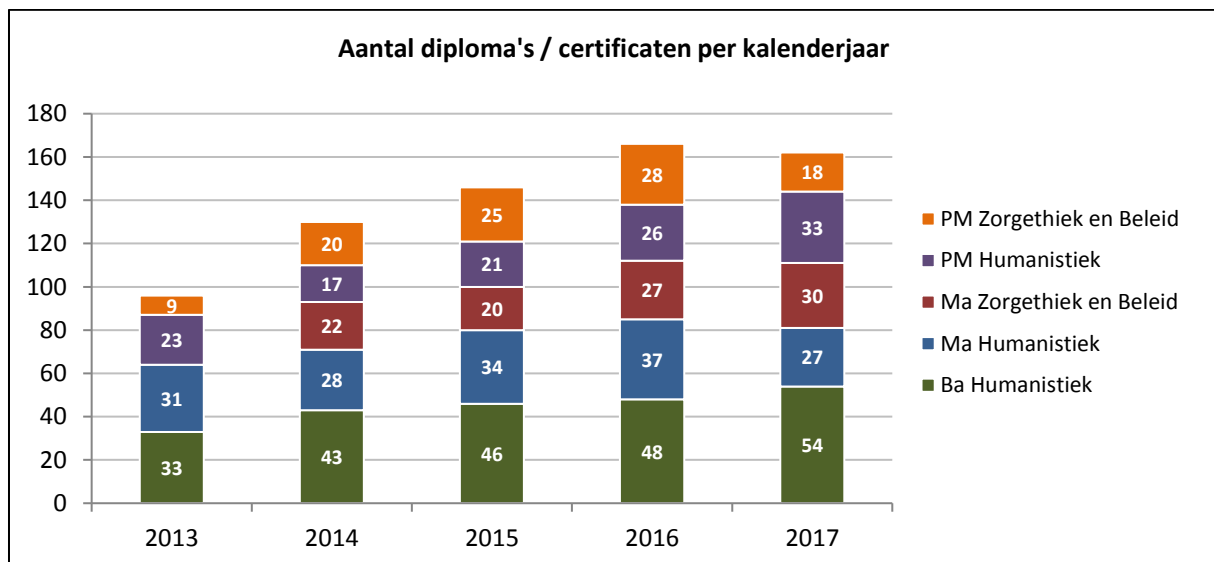
De instroom in de master Humanistiek nadert het streefdoel, maar is de afgelopen jaren onder het gewenste niveau gebleven. De daling van de instroom in de bachelor Humanistiek in voorgaande jaren begint een doorwerking te krijgen in de doorstroomcijfers naar de master Humanistiek. Gecombineerd met de hoge instroom in de premaster Humanistiek de afgelopen jaren roept dit vragen op over de doorstroom van beide studentgroepen naar de master Humanistiek.

De instroom in de master Zorgethiek en Beleid vertoont in 2017 een scherpe daling, die voor een belangrijk deel verklaard kan worden door de terugval van de instroom in de premaster Zorgethiek en Beleid in het voorgaande jaar. De verwachting is dan ook dat op basis van de in 2017 fors toegenomen instroom in de premaster en de maatregelen die vanaf 2016 zijn genomen om rechtstreekse instroom in de opleiding te bevorderen, de instroom in 2018 weer zal stijgen.

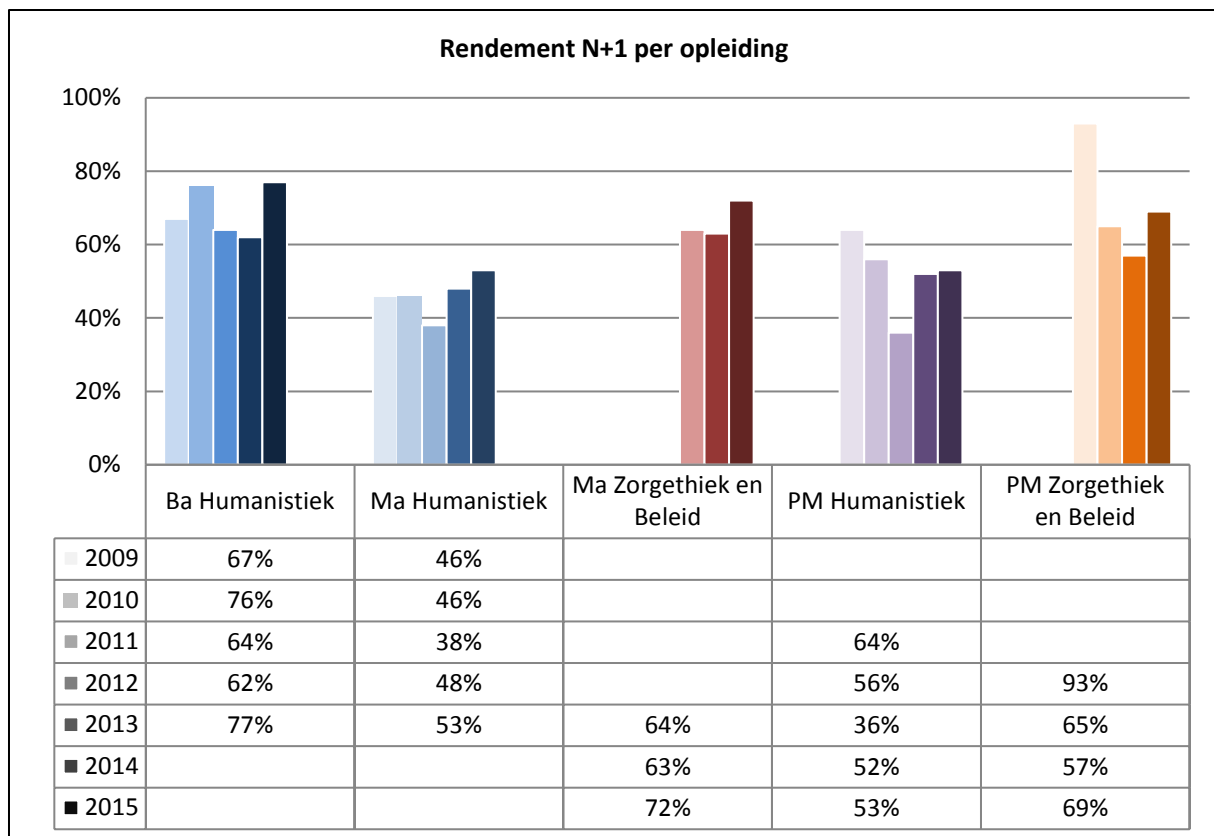

De studentenaantallen zijn in 2017 op het laagste niveau sinds 2013. Dit resultaat komt niet overeen met de landelijke trend die in 2017-2018 een toename van het totaal aantal ingeschreven WO-studenten laat zien en ook van het aantal ingeschreven studenten binnen de sector Taal en Cultuur. De daling wordt deels veroorzaakt door de kortere verblijfsduur van studenten in de opleidingen als gevolg van de toegenomen rendementen (zie onder). In het licht van de landelijke ontwikkelingen worden de resultaten nauwlettend gevolgd, om te bezien of een eventuele afnemende belangstelling voor de opleidingen een rol speelt en maatregelen nodig zijn.

Rendementen

Het aantal uitgereikte diploma's en certificaten is licht gedaald ten opzichte van 2016, maar nog steeds op hoog niveau. De verwachting is dat het aantal diploma's de komende jaren zal stabiliseren en mogelijk zal afnemen, als gevolg van de dalende instroom in de bachelor Humanistiek en het feit dat de inhaalslag in afstuderen van masterstudenten Humanistiek met studievertraging, lijkt te zijn afgerond. De maatregelen om de studievoortgang in de master Zorgethiek en Beleid en de premasters te bevorderen, lijken hun vruchten af te werpen. De daling in het aantal uitgereikte certificaten in premaster Zorgethiek en Beleid hangt samen met de daling van de instroom in het jaar daarvoor.

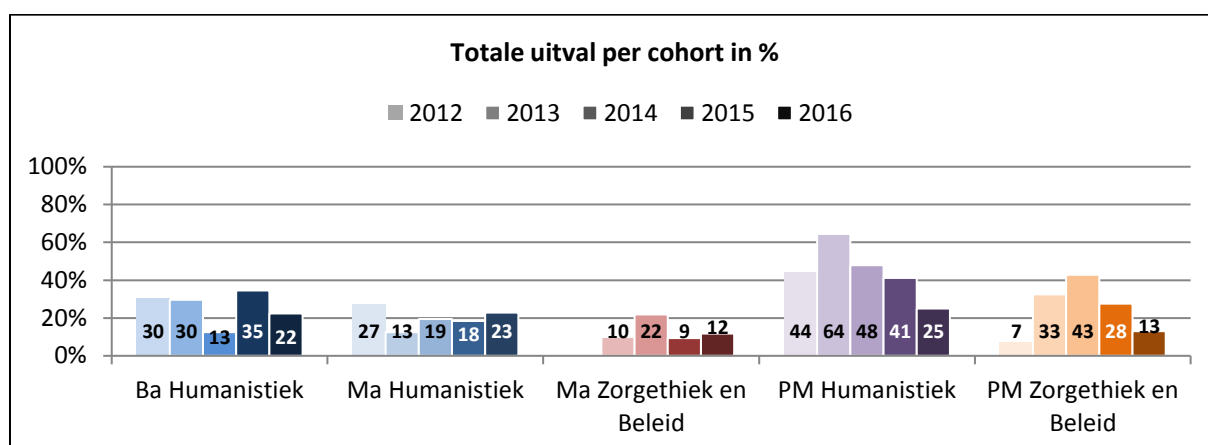

De grafiek Rendement N+1 geeft het percentage studenten van een bepaald cohort weer dat het diploma binnen de nominale studieduur plus één jaar (N+1) heeft behaald. Voor de bachelor gaat het daarbij om de herinschrijvers na het eerste studiejaar en voor beide masteropleidingen betreft dit het hele cohort. Het rendement van de bachelor Humanistiek heeft zich hersteld en ligt nu boven het streefdoel van 75%, wat landelijk gezien een goed resultaat is.

Voor de driejarige master Humanistiek is het rendement een punt van zorg. Hoewel de verbetering van het rendement positief is, is het nog steeds te laag ten opzichte van het streefdoel. Verdere maatregelen zijn dan ook nodig.

De rendement bevorderende maatregelen die in 2016-2017 zijn ingevoerd in de master Zorgethiek en Beleid hebben geleid tot een stijging van het rendement naar 72%.

Het lagere rendement voor de premasters is voor een belangrijk deel het gevolg van de selecterende werking van de premaster, en hangt nauw samen met de hogere uitval. De universiteit bezint zich op de functie van de premasters en zoekt naar wegen om de premaster een betere voorbereiding te laten zijn op het studeren in een master, met inbegrip van de inhoudelijke voorkennis. Daarbij wordt ook gekeken naar de toelatingseisen voor de premaster.

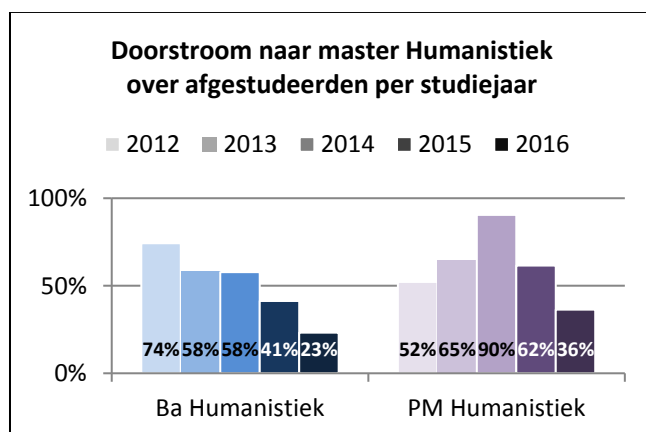
De tabel geeft de totale uitval per cohort in 2017 weer. Het uitvalpercentage voor de recente cohorten kan in de komende jaren nog toenemen, vanwege studenten die later in hun studie uitvallen. Dit geldt met name voor de driejarige bachelor en de master Humanistiek. Volgens de landelijke berekeningswijze worden bij uitval ook de studenten meegerekend die een tussenjaar nemen, waardoor het beeld enigszins vertekend is.

Voor de bachelor Humanistiek is een uitval van 20-25% na het eerste studiejaar aanvaardbaar. De cohorten 2014 en 2015 zijn qua uitval uitzonderlijk. De uitval voor cohort 2016, die de komende jaren nog kan toenemen, sluit weer aan bij het beeld van de cohorten 2012 en 2013. Er zijn vooralsnog geen duidelijke aanwijzingen dat de Studie Keuzecheck bijdraagt aan een lagere uitval.

Voor uitval in de masteropleidingen liggen de normen lager, aangezien het om gevorderde studenten gaat waarvan een weloverwogen studiekeuze verwacht mag worden. De uitval in de master Humanistiek is gestegen en aan de hoge kant. De universiteit onderzoekt welke factoren meespelen bij de uitval en welke maatregelen kunnen leiden tot verlaging van het percentage. De uitval in de eenjarige master ZeB is laag. Studenten van de opleiding hebben veelal een eerdere opleiding afgerond en werkervaring, en maken een weloverwogen keuze voor de studie.

De selecterende werking van de premaster leidt tot een hogere uitval, maar de uitval in beide premasters was de afgelopen jaren te hoog. De maatregelen die zijn genomen om de uitval te beperken blijken effectief.

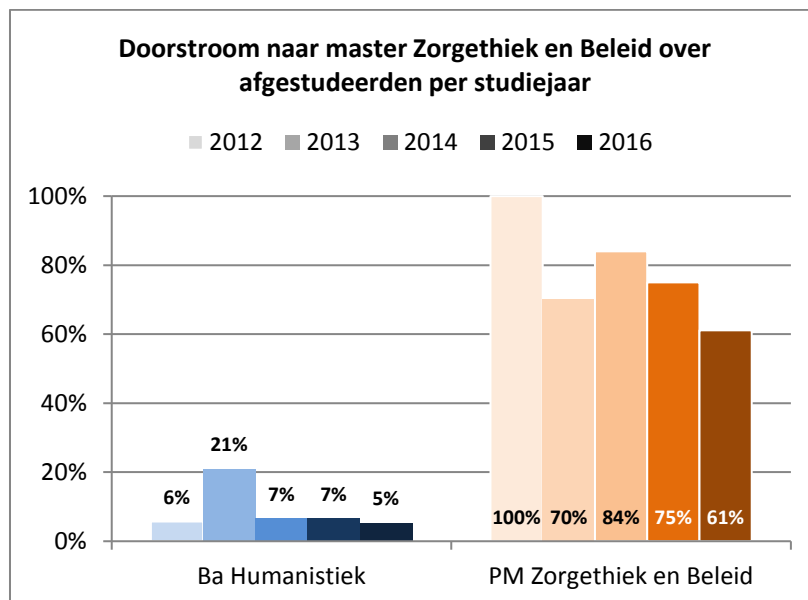
Doorstroom

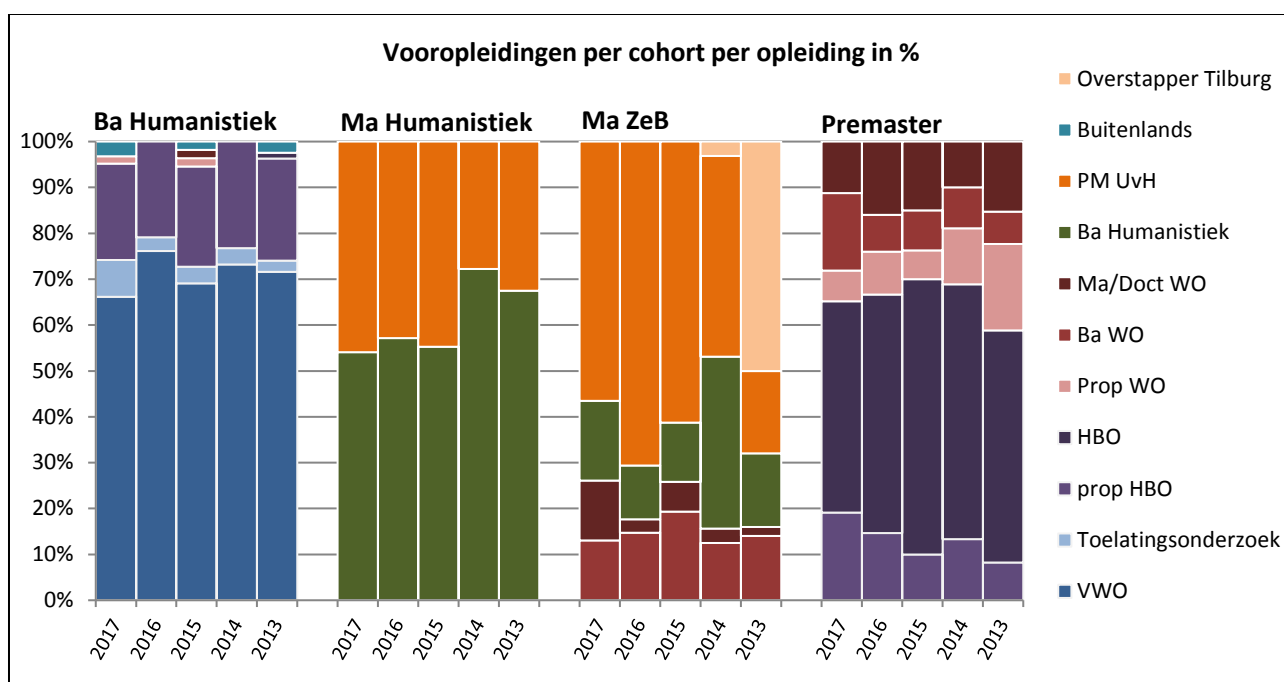
De grafiek geeft het percentage afgestudeerden per studiejaar weer dat doorstroomt naar de master Humanistiek. De percentages van recente jaren kunnen nog toenemen wanneer afgestudeerden na een tussenjaar alsnog instromen. Het blijkt echter nauwelijks voor te komen dat bachelorstudenten drie jaar of later na afstuderen nog instromen in de master.

De daling van het percentage bachelor- en premaster-afgestudeerden dat doorstroomt naar de master Humanistiek zet door. Een aantal bachelorstudenten kiest voor een tussenjaar en start later met de masteropleiding. Verder maken studenten mogelijk andere keuzes vanwege het leenstelsel. Het feit dat het steeds minder vanzelfsprekend lijkt te worden dat bachelor afgestudeerden doorstromen naar de master Humanistiek is een belangrijk signaal voor de universiteit. Onderzocht wordt wat de oorzaken voor deze ontwikkeling zijn en welke maatregelen studenten weer enthousiast kunnen maken voor de master Humanistiek.

De hoge instroom voor de premaster Humanistiek leidt niet tot een grote doorstroom naar de master. Dit is deels te wijten aan de relatief hoge uitval in de premaster, maar ook van de studenten die het certificaat hebben gehaald stroomt nu minder dan 40% direct door naar de master. De universiteit streeft ernaar om de instroom en doorstroom van de premaster Humanistiek meer in balans te brengen.

Het behalen van het certificaat is in het geval van premaster Zorgethiek en Beleid een goede voorspeller voor doorstroom naar de master. Een kleine groep bachelor Humanistiek afgestudeerden stroomt door naar de master Zorgethiek en Beleid, waarbij het voor een deel om een dubbele inschrijving bij de master Zorgethiek en Beleid en de master Humanistiek gaat. De belangstelling onder bachelor afgestudeerden voor de master Zorgethiek en Beleid is laag. De beperkte inhoudelijke verbinding tussen beide opleidingen draagt daar mogelijk aan bij.

Het percentage studenten dat in de bachelor Humanistiek instroomt op basis van een VWO-diploma ligt lager dan de voorgaande jaren. Wanneer deze trend zich verder doorzet, ook in absolute aantallen, kan dit gevolgen krijgen voor de bekostiging. Dit is dan ook een belangrijk punt van aandacht.

De procentuele verhouding tussen bachelor afgestudeerden en premasterstudenten in de master Humanistiek laat vanaf 2015 een duidelijke verschuiving zien, die zich lijkt te stabiliseren. Deze verschuiving hangt samen met de daling van de instroom van bachelor Humanistiek afgestudeerden. Dit heeft effecten op de onderwijsprocessen, maar het kan ook een doorwerking krijgen in de bekostiging. De universiteit onderzoekt daarom de mogelijkheden om de doorstroom van bachelor afgestudeerden naar de master Humanistiek te bevorderen.

De procentuele verdeling van de instroom van de verschillende studentgroepen in de Master Zorgethiek en Beleid is verschoven ten opzichte van 2016. Omdat de instroom in 2017 relatief laag was, kunnen hier echter geen conclusies aan verbonden worden.

De procentuele verhouding tussen premasterstudenten met een hbo-vooropleiding en een wo-vooropleiding lijkt zich te stabiliseren op 65% - 35%.

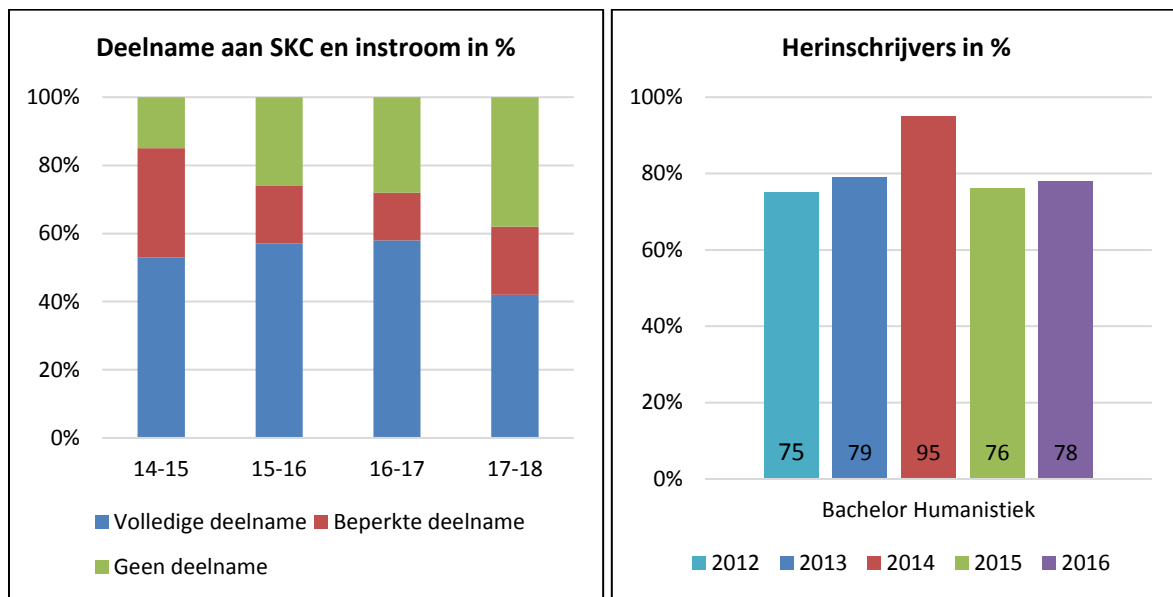
Begeleiding en voorzieningen

De universiteit heeft een langlopende overeenkomst met de Universiteit Utrecht op basis waarvan studenten gebruik kunnen maken van voorzieningen van de Universiteit Utrecht, zoals sportfaciliteiten en culturele activiteiten, de studentenpsychologen, arbeidsmarktoriëntatie en de diensten van het international office. Daarnaast biedt de universiteit in eigen huis een aantal voorzieningen aan.

Studiekeuze Check

In voorjaar 2017 heeft de universiteit voor de vierde keer een matchingtraject aangeboden aan aankomende bachelorstudenten, de zogenaamde Studiekeuze Check (SKC). Het SKC-traject bestaat uit vijf onderdelen, waaronder een proefstudeerdag met een toets.

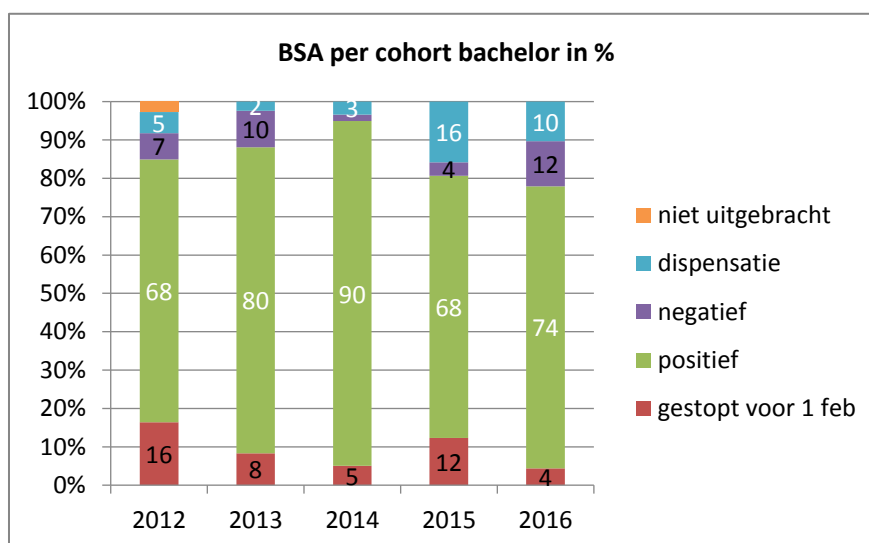
Van de 64 studenten die zich in 2017-2018 hebben aangemeld voor de opleiding, hebben 40 studenten het SKC-traject geheel of gedeeltelijk doorlopen. Deelname aan de SKC is geen vereiste om zich in te kunnen schrijven als student.

Het percentage studenten dat zich inschrijft zonder aan het SKC-traject te hebben deelgenomen, neemt jaarlijks toe. Daarnaast is in 2017-2018 het percentage ingeschreven studenten dat het volledige traject heeft doorlopen gedaald tot 42%.

Opvallend is dat de uitval na het eerste studiejaar weer terug is op het niveau van voor de invoering van de SKC. Wanneer de groep studenten die uitvalt overwegend bestaat uit studenten die niet of beperkt hebben deelgenomen aan het SKC-traject, zou dit de effectiviteit van het SKC-traject ondersteunen. De studieresultaten en uitvalpercentages voor de verschillende groepen zullen de komende jaren dan ook worden gevolgd.

Bindend Studie Advies

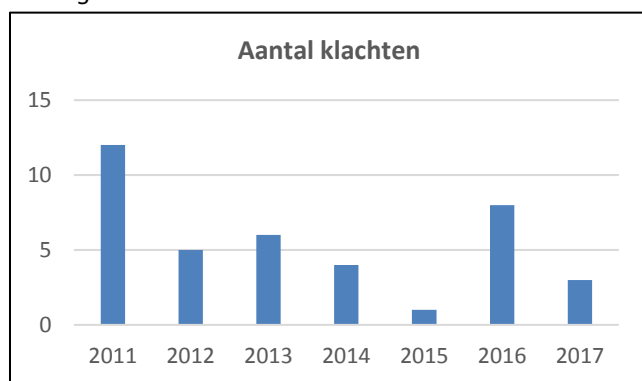
Om een positief Bindend Studie Advies (BSA) te verkrijgen dienen eerstejaars bachelorstudenten aan het einde van het studiejaar minimaal 45 ECTS van de 60 ECTS te hebben behaald. In 2017 is het percentage

positieve studieadviezen toegenomen. Het totale percentage afwijzende adviezen bleef ongeveer gelijk aan 2016, maar in 2017 is voor een kleiner deel dispensatie verleend. Het percentage studenten dat vóór 1 februari de studie heeft gestaakt is zeer laag.

Humanistisch studentenraadswerk

Het studentenraadswerk is één van de begeleidingsvoorzieningen van de universiteit. Studenten kunnen bij de raadsman terecht voor begeleiding bij vragen over hun ontwikkeling en de obstakels die ze daarbij tegen komen. Ook organiseert de raadsman groepsbijeenkomsten en trainingen. In 2016-2017 deed 16 procent van de studenten een beroep op de raadsman, waarbij studenten uit de beginfase van de bachelor en de eindfase van master Humanistiek het meest vertegenwoordigd waren. Daarnaast hebben voor het eerst gesprekken plaats gevonden met PhD-studenten.

Het digitale klachtenloket

In studiejaar 2016-2017 zijn drie klachten ingediend bij het digitale klachtenloket, waarmee de toename van het aantal klachten in 2015-2016 zich niet heeft doorgezet. Twee klachten betroffen de toetsing. Eén klacht is ingetrokken, één klacht is ongegrond verklaard door de Opleidingsdirecteur en één klacht zal door de Opleidingsdirecteur worden meegenomen in de curriculumevaluatie en -afstemming van het betreffende studiejaar.

Profileringsfonds

In 2017 zijn geen aanvragen voor financiële ondersteuning ontvangen door het profileringsfonds.

	Aanvragen		Toegekend	Totaalbedrag
	EER-student	Niet EER-student		
2017	-	-	-	-
2016	1	-	1	€1190
2015	2	-	2	€3397
2014	1	-	1	€670
2013	-	-	-	-
2012	1	-	1	€ 3000

Studievereniging

De Studievereniging voor Humanistiek (SvH) ontvangt subsidie van de universiteit, waarmee zij uiteenlopende activiteiten organiseert. Onder de SvH vallen een aantal commissies, die hun eigen aandachtsgebied hebben:

- *OpDrift*; organiseerde in 2017 onder andere de 'After Tentamen Party's', het cycling dinner, een liftweekend, de eindbarbecue en het kerstdiner;

- *Levenskunst*; bracht een toneelvoorstelling en muziekavonden;
- *Zindroom*; publiceerde vier tijdschriften, met bijdragen van studenten en docenten;
- *Groene Humanistiek*; organiseerde onder andere een kledingruil;
- *HumanistiekFabriek*; gestart in 2014 en gericht op het vergroten van de kennis van en kansen op de arbeidsmarkt bij (afgestudeerde) humanistici, organiseerde in 2017 lezingen, een bezoek aan een TBS-kliniek en andere bijeenkomsten.

Daarnaast heeft de SvH in september een UvH-vierdaagse gehouden, waarbij nieuwe en ouderejaars studenten evenementen konden bijwonen die door de commissies waren georganiseerd. Door de wat gefragmenteerde opzet was de opkomst verdeeld. In 2018 zal dit een vervolg krijgen in de vorm van een 'dag van de student'.

Alumni

Alumni vormen een belangrijke schakel met de praktijk en dragen bij aan de kennisontwikkeling van de universiteit. Zij spelen als stagebegeleiders, voorlichters en vertegenwoordigers van werkvelden een rol in het onderwijs en andere activiteiten van de universiteit. Alumni worden uitgenodigd voor academische bijeenkomsten, kunnen gebruik maken van faciliteiten en krijgen kortingen op congressen en onderwijs.

Het onder één noemer brengen van het alumnibeleid voor de afgestudeerden van master Zorgethiek en Beleid en Humanistiek, dat in 2016 in gang was gezet, bleek in de praktijk lastig vanwege de sterk uiteenlopende behoeftes van de doelgroepen. Voor ZeB-alumni en Humanistiek-alumni wordt nu in goede afstemming apart beleid ontwikkeld.

Begin 2017 is voor ZeB-alumni een bijeenkomst georganiseerd, gericht op het vormen van een 'community of inquiry' van zorgethici. Daartoe werd een besloten online community op de website gelanceerd en ook werden lees- en studiegroepen opgericht door de aanwezigen.

Tijdens een bijeenkomst voor humanistiek-alumni werd geïnterviewd welke wensen er leven. Op basis hiervan kreeg de jaarlijkse alumnidag, die toegankelijk was voor humanistici én zorgethici, een nieuwe succesvolle opzet. De belangstelling was groot, waarbij de opkomst van ZeB-alumni relatief laag was. In 2017 zijn een aantal bijeenkomsten met humanistiek-alumni en vertegenwoordigers van de werkvelden en docenten georganiseerd in het kader van de verdere ontwikkeling van de opleiding Humanistiek en verbetering van de aansluiting op de arbeidsmarkt.

In 2018 zal verder worden geïnvesteerd in het gebruik van social media voor alumni, en ook zal weer een uitgebreid alumnionderzoek plaatsvinden onder alumni Humanistiek en (voor het eerst) ZeB-alumni.

3 Onderzoek en valorisatie

3.1 Onderzoeksprogramma

Onderzoek en valorisatie zijn sinds 2015 belegd bij zes leerstoelgroepen:

- Humanisme en Filosofie (onder leiding van prof. dr. Joachim Duyndam);
- Educatie (onder leiding van prof. dr. Wiel Veugelers);
- Burgerschap en Humanisering van de Publieke Sector (onder leiding van prof. dr. Evelien Tonkens);
- Globaliserings- en Dialoogstudies (onder leiding van dr. Caroline Suransky³);
- Zorgethiek (onder leiding van prof. dr. Carlo Leget);
- Wetenschapstheorie, Methodologie en Onderzoekleer (onder leiding van prof. dr. Gerty Lensvelt-Mulders).

In 2017 hebben de leerstoelgroepen gewerkt aan een nieuw onderzoeksprogramma met de titel: *A Meaningful Life in a Just and Caring Society*. De centrale vraag van het programma is hoe we voor mensen de mogelijkheden optimaliseren om een waardig en zinvol leven te leiden, in een rechtvaardige, zorgzame samenleving? Daarbij staan twee spanningsvelden centraal te weten:

- Het spanningsveld tussen het realiseren van menselijke potentie en het erkennen van menselijke kwetsbaarheid;
- Het spanningsveld tussen speelruimte voor human flourishing en moreel actorschap en bepaaldheid door sociale, culturele en politieke structuren.

Het programma is in december 2017 besproken met de commissie voor de midterm review van het onderzoek. De feedback van de commissie zal worden benut om het programma in het voorjaar van 2018 waar nodig bij te stellen alvorens het in definitieve vorm zal worden vastgesteld.

3.2 Midterm review onderzoek

In december 2017 is op basis van een door de universiteit opgestelde zelfstudie de kwaliteit, relevantie en levensvatbaarheid van het onderzoek en de promotieopleiding met een commissie van externe deskundigen besproken. De commissie bestond uit: Prof. Dr. Rob Blomme (Nyenrode University en OU), Prof. Dr. Jan Willem van Henten (UvA) en Prof. Dr. Hetty Zock (RuG).

De algemene indruk van de commissie is positief. De principieel interdisciplinaire insteek verdient volgens de commissie waardering. De commissie constateert bovendien dat er sprake is van verbetering. Vergeleken met de vorige visitatie werft de universiteit meer externe middelen voor onderzoek en is het aantal wetenschappelijke publicaties in meer vooraanstaande tijdschriften te zijn toegenomen. Bovendien is de kwaliteit van de promotieopleiding volgens de commissie goed.

Al met al lijkt volgens de commissie de ambitie realistisch om bij een visitatie in 2020 de volgende beoordeling te verwerven:

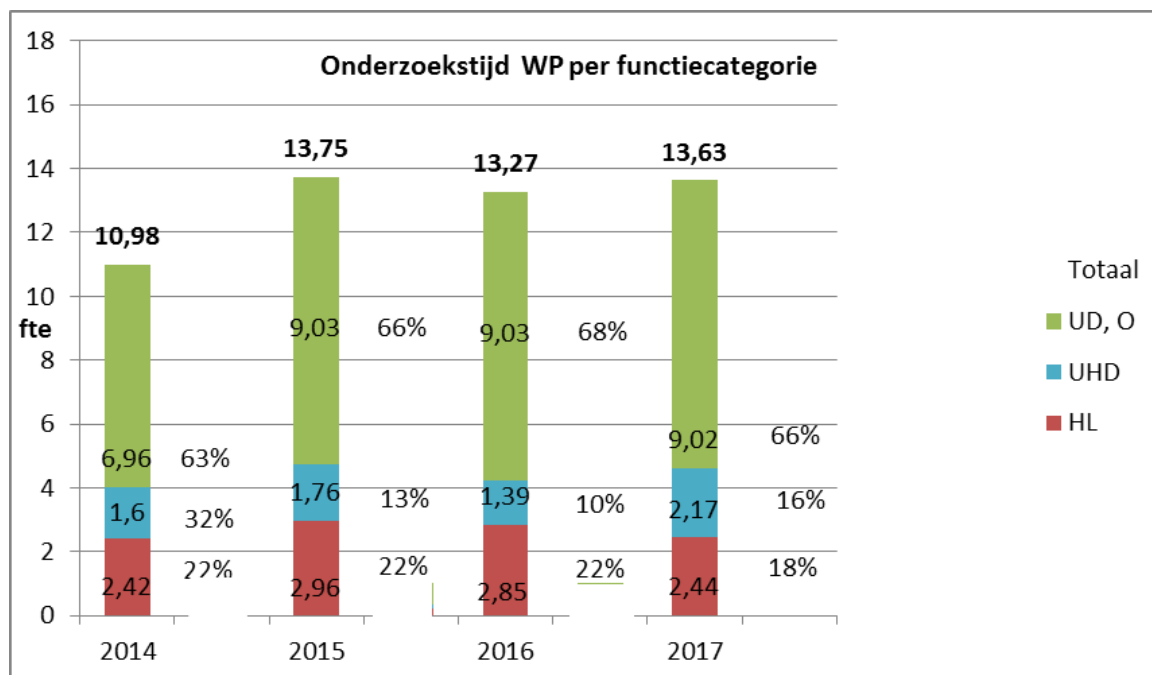
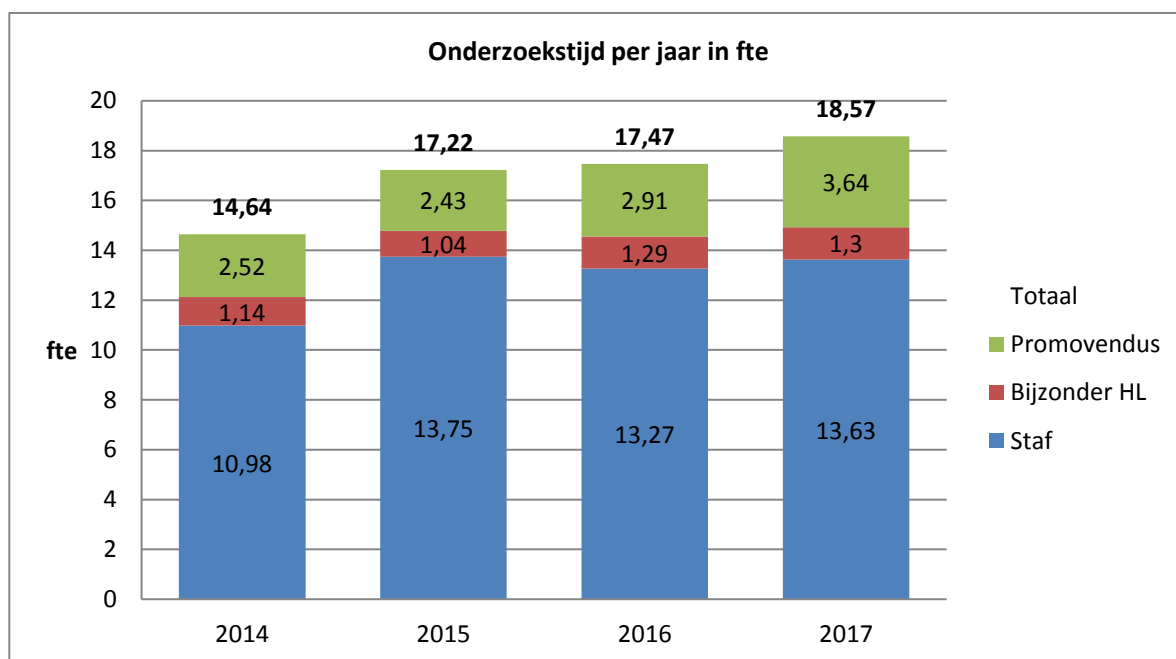
- Research Quality: good (SEP score 3) tot very good (SEP score 2);
- Relevance to Society: very good (SEP score 2);
- Viability: very good (SEP score 2).

³ Bij afwezigheid van prof. dr. Hans Alma

De commissie heeft onder andere nuttige aanbevelingen gedaan voor de verdere verbetering van het onderzoeksprogramma, de organisatie van de graduate school en de opzet van de zelfstudie.

3.3 Onderzoekstijd

De totale hoeveelheid onderzoekstijd⁴ is in 2017 toegenomen tot 18,5 fte⁵.

⁴ Cijfers zijn gecorrigeerd voor ziekte.

⁵ Cijfers over 2015 zijn gecorrigeerd ten opzichte van het jaarverslag 2015. Daarin werd de totale tijd voor onderzoek abusievelijk becijferd op 16,96 fte (2,24 P, 1,02 BHL en 13,6 staf)

3.4 Wetenschappelijke publicaties

In 2017 zijn ruim 70 wetenschappelijke publicaties verschenen.

Publicaties	Wetenschappelijk personeel		Bijzonder hoogleraren		Promovendi		Totaal ⁶	
	Int.	Totaal	Int.	Totaal	Int.	Totaal	Int.	Totaal
Artikelen in gerefereerde wetenschappelijke tijdschriften	41	46	10	13	2	3	50	56
Artikelen in gerefereerde wetenschappelijke proceedings	3	3	-	-	-	-	3	3
Artikelen in wetenschappelijke tijdschriften	1	-	-	-	-	-	-	1
Artikelen in wetenschappelijke bundels	7	9	1	1	0	0	10	10
Monografieën	1	1	-	-	-	-	1	1
Themanummers wetenschappelijke tijdschriften	-	3	-	-	-	-	-	3
Recensies	1	3	-	-	-	-	1	3
Oraties	-	1	-	1	-	-	-	2
Abstracts	9	10					9	10

Totaal aantal publicaties ⁷	2013	2014	2015	2016	2017
Artikelen in gerefereerde wetenschappelijke tijdschriften	25	51	41	58	56
Artikelen in gerefereerde wetenschappelijke proceedings	1	1	1	5	3
Artikelen in wetenschappelijke tijdschriften	-	-	1	1	1
Artikelen in wetenschappelijke proceedings	1	1	-	2	-
Artikelen in wetenschappelijke bundels	17	15	13	26	10
Monografieën	1	5	-	-	1
Bundels	2	3	1	5	

⁶ Alle totalen zijn ontdebeld voor zover één of meer publicaties samen zijn geschreven door een stafid, bijzonder hoogleraar en/of promovendus.

⁷ Alle totalen zijn ontdebeld voor zover één of meer publicaties samen zijn geschreven door een stafid, bijzonder hoogleraar en/of promovendus.

Themanummers wetenschappelijke tijdschriften	1	3	2	1	3
Recensies	1	-	-	2	3
Oraties	2	-	1	5	2
Abstracts	-	-	-	-	10

Toegankelijkheid artikelen in gerefereerde wetenschappelijke tijdschriften

Bijna een kwart van de artikelen in gerefereerde wetenschappelijke tijdschriften is Open Access. Het percentage neemt af. Beleid om artikelen Open Access te publiceren werpt vooralsnog onvoldoende vruchten af.

	Aantal	Percentage
A: Gold, DOAJ classified ⁸	1	2%
B: Gold, not DOAJ classified OA/Hybrid ⁹	14	24%
C: Green only OA ¹⁰	0	0%
Subtotaal Open Access	15	26%
D: Toll Access or embargo	43	74%
Totaal aantal artikelen	58	

Voor een volledig overzicht van alle publicaties, zie www.uvh.nl/onderzoek/publicaties

3.5 Valorisatie

Onderzoekers van de Universiteit voor Humanistiek delen niet alleen de resultaten van hun wetenschappelijk onderzoek met de internationale academische gemeenschap, zij maken deze ook toegankelijk voor professionals en een breder publiek. Dat hoort bij de missie van de universiteit.

Vakpublicaties voor professionals	Wetenschappelijk personeel	Bijzonder hoogleraren	Promovendi	Totaal ¹¹
Artikelen in tijdschriften	20	20	1	41
Artikelen in bundels	13	13	-	26
Monografieën	2	2	-	4
Rapporten	7	5	1	8
Internetartikel	4	-	-	4
Redactie bundels	2	1	-	3
Recensies	2	2	-	4

Populariserende publicaties voor een breder publiek	Wetenschappelijk personeel	Bijzonder hoogleraren	Promovendi	Totaal ¹⁰
Artikelen in tijdschriften	-	3	-	3

⁸ Artikel is gepubliceerd in Open Access tijdschrift dat voorkomt in Directory of Open Access Journals (DOAJ).

⁹ Artikel is Open Access gepubliceerd in een tijdschrift dat niet voorkomt in de DOAJ of in een Closed Access tijdschrift.

¹⁰ Artikel is alleen open access toegankelijk middels een repository.

¹¹ Alle totalen zijn ontdebeld voor zover één of meer publicaties samen zijn geschreven door een stafid, bijzonder hoogleraar en/of promovendus.

Bijdragen in week- of dagbladen	4	1	-	5
Artikelen in bundels	2	-	-	2

Totaal aantal publicaties ¹²	2013	2014	2015	2016	2017
Vakpublicaties voor professionals					
Artikelen in tijdschriften	31	49	33	28	41
Artikelen in proceedings	-	1	-	-	-
Artikelen in bundels	19	10	18	7	26
Monografieën	4	5	2	3	4
Rapporten	4	2	10	3	8
Internetartikel	-	-	-	-	4
Redactie bundels	2	1	5	2	3
Redactie themanummers tijdschriften	-	1	3	-	-
Recensies	3	1	3	1	4
Populariserende publicaties voor een breder publiek					
Artikelen in tijdschriften	4	1	7	4	3
Bijdragen in week- of dagbladen	8	7	6	7	5
Monografieën	1	1	1	-	-
Artikelen in bundels	3	12	11	8	2

De universiteit heeft haar valorisatieactiviteiten ondergebracht in het praktijkcentrum Zingeving & Professie. De missie van dit praktijkcentrum is bij te dragen aan processen van zingeving en humanisering in beroepspraktijken en organisaties. Dit doet het centrum door middel van het aanbieden van programma's en trainingen.

In 2017 ging de nieuwe Celebranten Opleiding voor het eerst van start. Deze eenjarige opleiding biedt een inhoudelijke verdieping in de levensbeschouwelijke bronnen voor het begeleiden van transitie momenten. Daarnaast richt de Celebranten Opleiding zich op het begeleiden van de vormgeving van de viering en het stilstaan bij verlies rondom belangrijke levensgebeurtenissen.

Het praktijkcentrum bemiddelde verder bij de organisatie van lezingen, gastcolleges en workshops door medewerkers van de universiteit, voor onder andere: Bartosz, Buurtzorg Nederland, Coalitie erbij, GGD, Gemeente Rotterdam, Gemeente Zaanstad, Hogeschool Viaa, I&O Research, Ministerie van Defensie, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, NIM Maatschappelijk werk, Oranjefonds, Saxion Hogescholen, Steunpunt Zinvul en Universiteit Leiden.

3.6 Overige informatie

Financiering

Het onderzoek wordt grotendeels via de eerste geldstroom gefinancierd. Van de totale inkomsten van de universiteit is 1,6 procent afkomstig uit de tweede geldstroom. De universiteit neemt maatregelen om meer inkomsten uit deze geldstroom te verwerven. 10,9 Procent van de totale inkomsten is afkomstig uit

¹² Alle totalen zijn ontdebeld voor zover één of meer publicaties samen zijn geschreven door een stafid, bijzonder hoogleraar en/of promovendus.

de derde geldstroom: 7,2 procent betreft inkomsten uit onderzoek en 3,7 procent inkomsten uit contractonderwijs (waaronder de graduate school).

Wat betreft de tweede geldstroom zijn er in 2017 dertien aanvragen ingediend bij NWO en ZonMw. Hiervan zijn er zes toegewezen; één aanvraag is nog in behandeling. Het slagingspercentage van 46% is uitzonderlijk hoog zeker ook in vergelijking met voorgaande jaren.

Aan de leerstoelgroep Zorgethiek zijn drie subsidies toegekend. De groep krijgt van ZonMw subsidie in het kader van het programma Palliantie voor het project *DIAMAND: Dialoog op basis van het Ars Moriendi model voor autochtone en allochtone Nederlanders en mensen met dementie*. In het kader van hetzelfde programma krijgt de groep eveneens subsidie voor haar bijdrage aan het met UMC Utrecht uit te voeren project *HOPEVOL: Hospicezorg die Passend is en de Eigen wens van mensen in de palliatieve terminale fase Volgt*. Tot slot krijgt de groep van ZonMw subsidie in het kader van het programma Gewoon Bijzonder voor de bijdrage aan een door de Stichting Prisma aangevraagd onderzoeksproject *De beleving van jongeren en jongvolwassenen met LVB wat betreft hun leven in de wijk*.

De leerstoelgroep Burgerschap en Humanisering van de Publieke Sector heeft in het kader van het SURF Pop-up programma subsidie gekregen voor het onderzoeksproject *Duurzame burgerinitiatieven en democratische legitimatie*. ZonMw subsidieert in het kader van het programma Memorabel een door Pharos ingediend project *Taking care of caregivers* waaraan de leerstoelgroep een centrale bijdrage levert. Tot slot participeert de leerstoelgroep in een door NWO in het kader van de Startimpuls Nationale Wetenschapsagenda gesubsidieerd project *Experimentele governance in Urban Labs: de route naar inclusieve participatie en veerkracht?*

Via de derde geldstroom werd financiering voor zes nieuwe projecten gerealiseerd. Opdrachtgevers/financiers zijn het ministerie van VWS, de gemeente Tilburg, het instituut GAK, DANS, Movisie en ZonMw.

Prijzen en onderscheidingen

Hanne Laceulle ontving in Graz van het European Network in Aging Studies (ENAS) en het North American Network in Aging Studies (NANAS) de PhD Award 2017 voor haar proefschrift *Becoming who you are* waarop zij in december 2016 cum laude aan de UvH promoveerde.

Els van Wijngaarden ontving op 11 mei 2017 van de Stichting Praemium Erasmianum de Dissertatieprijs 2017 voor haar proefschrift *Ready to give up on life* waarop ze in november 2016 aan de UvH promoveerde.

Wetenschappelijke integriteit

In 2017 zijn geen klachten voorgelegd aan de commissie wetenschappelijke integriteit noch aan de vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit. De vertrouwenspersoon heeft de rector bij enkele promoties geadviseerd over kwesties die de wetenschappelijke integriteit zouden kunnen raken. De vertrouwenspersoon participeert verder binnen de universiteit in de werkgroep Datamanagement en verdiept zich in dat verband onder andere in de nadere invulling van de methodologische basisvereisten van de onderzoeksdiseins die in het (promotie-)onderzoek gebruikt worden.

De vertrouwenspersoon participeert in het Netherlands Research Integrity Network (NRIN), het platform voor vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit in Nederland. Hij heeft in dat verband geadviseerd over de herziening 2014 van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening van de VSNU.

Nevenfuncties van hoogleraren worden gepubliceerd op de persoonlijke pagina's van de hoogleraren op www.uvh.nl

Datamanagement

Met ingang van 1 april 2017 zijn de in november 2016 vastgestelde hoofdlijnen van beleid ten aanzien van het management van onderzoeksdata van toepassing op het onderzoek dat wordt uitgevoerd door alle bij de universiteit aangestelde en gedetacheerde medewerkers, alle bij de universiteit geregistreeerde (kandidaat) promovendi en alle bij de universiteit ingeschreven studenten voor zover het gaat om een afstudeeronderzoek in het kader van een masteropleiding of ander onderzoek in het kader waarvan buiten de universiteit data wordt verzameld.

Promovendi en promoties

Eind 2017 waren aan de universiteit 90 actieve promovendi geregistreerd; inmiddels neemt bijna 80% procent van de promovendi deel aan de graduate school.

Actieve promovendi per 31-12-2017	Graduate school	Overig	Totaal
Werknemer-promovendi	9		9
Buitenpromovendi	64	22	86
Totaal	73	22	95

In 2017 hebben 13 promoties plaatsgevonden waaronder acht van deelnemers aan de Graduate School. Vier dissertaties waren Engelstalig. Voor een overzicht van de in 2017 verschenen dissertaties zie: www.uvh.nl/onderzoek/publicaties/dissertaties

Promoties per jaar

	Gerealiseerd					Te realiseren ¹³				
	2014	2015	2016	2017		2018	2019	2020	2021	2022
GS 2010		1				1	2			
GS 2011	1	1	1	3		3	7			
GS 2011 MiO ¹⁴		1		5		3	4			
GS 2012						4	4			
GS 2013							10			
GS 2014						1	4			
GS 2015							6	5		
GS 2016/2017								1	5	2
GS 2017/2018										9
Subtotaal cohorten GS	1	3	1	8		12	37	6	5	11
Werknemer-promovendi		2	2				2	3	2	2
overig	9	6	4	5		2	10	2		1
Totaal	10	11	7	13		14	49	11	7	14

¹³ Er is geen uitval verdisconteerd. Het ligt voor de hand dat een zeer groot deel van de in 2019 te realiseren promoties later zal plaatsvinden. In een aantal gevallen zal waarschijnlijk moeten worden overwogen het promotietraject te beëindigen.

¹⁴ Promovendi van het voormalige PhD Programma Meaning in Organisation die naar de Graduate School zijn overgestapt nadat het programma MiO in 2010 werd opgeheven.

4 Organisatie en bedrijfsvoering

4.1 Medewerkers

CAO

De UvH conformeert zich aan de CAO Nederlandse Universiteiten. Per 1 januari 2017 zijn de bruto salarissen structureel verhoogd met 1,4%.

Conform CAO bevat het personeelsbeleid de volgende speerpunten in het kader van de duurzame inzetbaarheid van medewerkers:

- Toekomst van de medewerker in relatie tot de toekomst van de afdeling of leerstoelgroep als onderwerp van periodieke gesprekken;
- Investerings in de ontwikkeling van medewerkers;
- Intensivering en verdere professionalisering Werk-naar-Werk begeleiding;
- Actief loopbaanbeleid.

In de jaargesprekken is aandacht besteed aan de toekomst en ontwikkeling van de medewerkers en hun behoefte aan facilitering door de leidinggevende bij het realiseren van hun meerjaren werkplannen. De beoordelingsregeling is in 2017 geactualiseerd en de meerjarige functioneringscyclus is erin opgenomen.

Ontwikkeling en scholing

De UvH hecht een groot belang aan goed opgeleide medewerkers, zowel op het eigen vakgebied als op gebieden, waarop de eigen vooropleiding misschien niet primair gericht was, maar waar gegeven actuele taakstellingen extra deskundigheid vereist is. Hiervoor is een centraal opleidingsbudget van 20.000 euro beschikbaar. Daarnaast worden er aan wetenschappelijk medewerkers BKO- en SKO-trajecten t.b.v. hun professionalisering aangeboden. Bovendien is in 2017 begonnen met een bijscholing van de wetenschappelijke staf met betrekking tot Engelstalig onderwijs en publiceren.

Scholing van het ondersteunend personeel varieert van cursussen digitaal notuleren, Excel en Word, tot een complete HRM opleiding van 4 maanden.

Tenslotte is een aantal coaching trajecten voor wetenschappelijk en ondersteunend personeel ingezet. In verband met de veiligheid van de medewerkers is ook dit jaar het vereiste aantal medewerkers BHV-gecertificeerd.

Werkdruk en personeelsbeleid

De werkzaamheden in verband met de voorbereiding van visitaties, de voortdurende aanscherping van de verantwoordingseisen en de kwaliteitseisen (zoals onder meer voor tentaminering) trekken een forse wissel op het personeel van de universiteit.

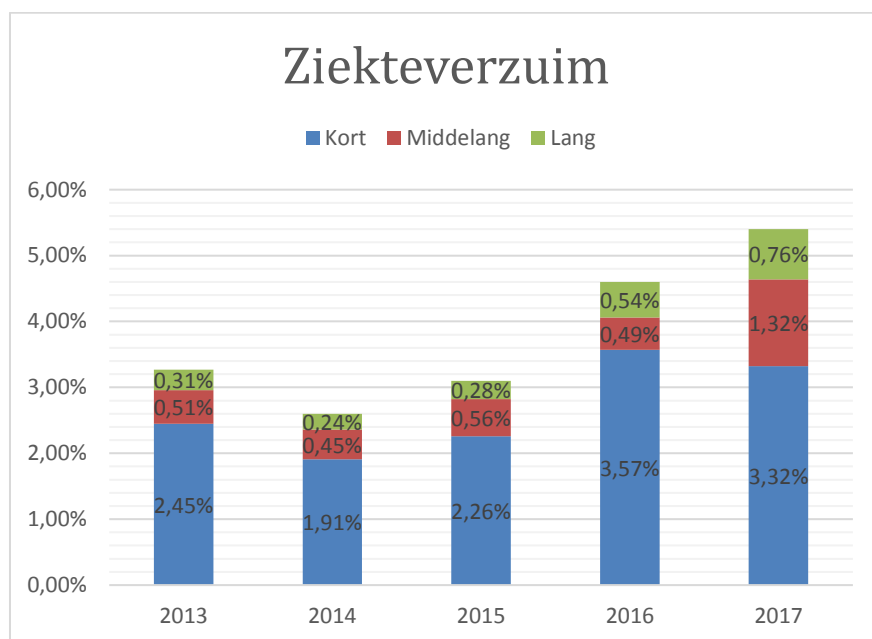
In 2017 is er door CvB, leidinggevend en medewerkers gewerkt aan verbeterpunten die voortgekomen waren uit het medewerkersonderzoek (november 2016). Binnen diverse leerstoelgroepen hebben sessies plaatsgevonden onder leiding van een professionele coach. Verder is begonnen met actualisatie van het plan van aanpak bij de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RIE), met daarin aandacht voor werkdruk.

Ziekteverzuim

In 2017 bedroeg het ziekteverzuim 5,4 %, een stijging met 0,8 % ten opzichte van 2016, door zowel fysieke als psychische gezondheidsproblemen. Dit ziekteverzuim betrof 5 voortdurende en 73 nieuwe meldingen, een daling met 12 nieuwe meldingen ten opzichte van 2016. Ultimo 2017 waren 5 langdurige verzuimperiodes nog niet afgesloten. 46 medewerkers hebben verzuimd, waarvan 3 vaker dan 3 keer. In 4 gevallen was er sprake van arbeidsgebonden verzuim.

Deze verzuimcijfers plus de cijfers van 2016 zullen in het voorjaar van 2018 geanalyseerd worden door een externe arbeidsomstandigheden en organisatieadviseur.

Ziekteverzuim in cijfers					
	2013	2014	2015	2016	2017
totaal %	3,27%	2,60%	3,10%	4,60%	5,40%
aantal		75	78	85	78

Legenda:

Kort: < 1wk; Middellang: 1-6 wkn; Lang: > 6 wkn

In- en uitstroom van medewerkers

In 2017 hebben 2 vaste medewerkers (1,7 FTE) de universiteit verlaten wegens pensionering. Hiervan is 1 medewerker niet vervangen ten gevolge van het reorganisatieplan 2012. 1 vaste medewerker (1 fte) heeft de UvH verlaten en is voorlopig gedeeltelijk vervangen (0,4 fte). Nieuwe aanstellingen bestonden in 2017 uit 4 werknemer promovendi, een marketeer ter verhoging van de studenteninstroom en een controller/informatiemanager ter scheiding van controlerende en bestuurlijke taken (voorheen waren beide taken belegd bij het Lid CvB, nu alleen de laatste).

Personele data

Conform de salarisadministratie werd ultimo 2017 een totaal van 71,45 fte bezetting bezoldigd door de UvH. De gemiddelde bezetting gedurende 2017 was 70,9 fte.

Het WP is gedurende dit jaar qua formatie met 3,8 fte gestegen en de vaste formatie van het OBP is met 0,75 fte gedaald. Voor een aantal ondersteunende taken in de kantine, receptie en onderwijsadministratie worden studenten via het uitzendbureau ingezet. Ook zijn de formatieplannen voor WP en OBP in 2017 geactualiseerd als gevolg van het Strategisch Plan.

Personeelsbezetting wetenschappelijk personeel

peildatum 31-12-17

Categorie	Perc.	Totaal		Man		Vrouw	
		Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal
HL	15,2%	7,00	9	3,20	4	3,80	5
UHD	12,9%	5,90	8	2,30	3	3,60	5
UD	34,4%	15,81	22	4,31	7	11,50	15
Docent	11,4%	5,21	9	0,90	2	4,31	7
Onderzoeker	4,1%	1,90	4	1,40	2	0,50	2
Promo-wn	17,2%	7,90	10	1,00	1	6,90	9
BHL*	4,8%	2,20	10	1,30	6	0,90	4
Totaal WP	100,0%	45,92	72	14,41	25	31,51	47

* 5 personen zijn bij zowel BHL als UHD/HL geteld

** 1,2 fte BHL is niet opgenomen in de salarisadministratie van de UvH

Meerjarig overzicht WP

	Totaal		Man		Perc.	Vrouw		Perc.
	fte	Aantal	fte	aantal		fte	aantal	
2017	45,92	72	14,41	25	35%	31,51	47	65%
2016	42,11	72	13,30	25	35%	28,81	47	65%
2015	42,08	73	15,65	30	41%	26,43	43	59%
2014	37,46	65	15,25	31	48%	22,21	34	52%
2013	32,72	59	16,67	34	58%	16,05	25	42%

Gedurende de laatste 5 jaar is zowel de totale WP formatie gestegen als het percentage vrouwen binnen het WP. Dit laatste geldt ook voor de hogere wetenschappelijke functies.

Personeelsbezetting Ondersteunend en beheers personeel

peildatum 31-12-17

Functieniveau	Totaal		Man		Vrouw	
	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal
Student-assistent	4,23	22	0,92	5	3,31	17

Functieniveau*	Perc.	Totaal		Man		Vrouw	
		Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal
II	13,33%	3,61	4	2,00	2	1,61	2
III	36,67%	7,68	11	1,73	2	5,95	9
IV	43,33%	9,70	13	4,80	6	4,90	7
V	6,67%	1,50	2	0,50	1	1,00	1
Totaal 2017	100,0%	22,49	30	9,03	11	13,46	19

* Overzicht functieniveaus:

II = schaal 4-6; III = schaal 7-9; IV = schaal 10-12; V = schaal 13-15

Meerjarig overzicht OBP

	Totaal		Man		Perc.	Vrouw		Perc.
	fte	Aantal	fte	aantal		fte	aantal	
2017	22,49	30	9,03	11	37%	13,46	19	63%
2016	23,25	30	9,09	11	37%	14,16	19	63%
2015	24,55	34	9,09	12	35%	15,46	22	65%
2014	23,38	33	10,16	13	39%	13,22	20	61%
2013	23,18	36	10,94	16	44%	12,24	20	56%

Gedurende de laatste 5 jaar is de totale OBP formatie licht gedaald. De uitstroom betrof merendeels mannen waardoor het percentage vrouwen in de OBP formatie is toegenomen.

Leeftijdsofbouw personeelsbestand

Peildatum 31-12-2017

Categorie	Perc.	Totaal	WP	OBP
<36 jaar	35,29%	42	17	25*
36-45 jaar	14,29%	17	15	2
46-55 jaar	24,37%	29	14	15
56-65 jaar	25,21%	30	20	10
> 65 jaar	0,84%	1	1	0
	100,00%	119	67	52

* 22 personen bij het OBP waren student-assistent in 2017

Verwachte pensioenuitstroom:

Jaar	WP	OBP
2018	1,7 fte	-
2019	0,8 fte	1,6 fte
2020	1 fte	1 fte
2021	1,35 fte	-
2022	-	-
2023	0,3 fte	0,5 fte

4.2 Financieel beleid

Bekostiging

Op de universiteit is het bekostigingsstelsel van het wetenschappelijk onderwijs van toepassing. In dit model staan voor alle universiteiten gezamenlijk vaste en variabele bedragen voor Onderwijs en Onderzoek. De vaste bedragen worden procentueel verdeeld over de universiteiten. Om een indicatie te geven: het relatieve aandeel van de UvH in het bekostigingsmodel voor de universiteiten is voor onderwijs in 2017 0,22% en voor onderzoek 0,14%. Deze relatieve aandelen bepalen 46% van de bekostiging van de UvH. Daarnaast is de verdeling van de middelen voor promoties in 2017 aangepast. Op basis van gegevens uit het verleden krijgt de UvH een vast bedrag voor promoties/onderzoek en daarnaast een variabel

bedrag per promotie. Dit vaste bedrag is ca. 6% van de bekostiging. De variabele bekostiging is afhankelijk van het aantal ingeschreven en bekostigde studenten, het aantal bekostigde graden en het aantal promoties. Deze bedragen waren in 2017 3.909 euro per inschrijving, 2.098 euro per graad (waarbij de mastergraad dubbel geteld wordt) en 80.241 euro per promotie.

Om schommelingen vanuit de Rijksbijdrage te beperken wordt de bekostiging vanaf 2018 gebaseerd op gemiddeldes van de voorgaande drie jaren. Door deze aanpassing is het voor de UvH niet meer noodzakelijk om een egalisatiereserve aan te houden voor deze schommelingen. Concreet betekent dit dat de promotiepremie van een promotie in 2017 gelijkelijk verdeeld wordt over de jaren 2018, 2019 en 2020.

Ieder jaar ontvangen de universiteiten via het model een compensatie voor loon- en prijsstijgingen. Deze compensatie zorgt ervoor dat de UvH in de meerjarenbegroting geen rekening hoeft te houden met de loon- en prijsstijgingen. Die worden namelijk hiermee voor het grootste deel gecompenseerd.

Financiële en andere beheersstructuren

Sinds 1 januari 2013 is de financiële administratie ingericht volgens een grootboek- en rekeningschema, dat aansluit op de nieuwe organisatorische indeling van de universiteit. Per periode van vier maanden wordt een resultaat bepaald voor de universiteit als geheel, en van de zes leerstoelgroepen en de directies onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering.

De universiteit heeft een regeling inverdiende gelden, die erop is gericht dat het netto resultaat (baten -/- toe te rekenen kosten) bij de verantwoordelijke leerstoelgroep blijft.

De universiteit kent interne beheersmaatregelen om de administratieve processen in goede banen te leiden. Zo is er naast het AO-manual een declaratieprotocol, dat inhoudt dat BiZa-normen worden gehanteerd; een treasurystatuut, dat de universiteit verbiedt om risicovol te beleggen; een mandaatregeling, die aangeeft welke functionarissen tot welke bedragen verplichtingen mogen aangaan namens de universiteit; en een vacature- en sollicitatieprotocol, waarin de procedures worden beschreven om een vacature te bezetten en hoe de werving dient plaats te vinden. Uitgangspunt daarbij is dat de regelingen moeten zijn aangepast aan de schaal van de universiteit, zodat de extra kosten van zaken als functiescheiding beperkt blijven. Zo moeten alle vacatures met uitzondering van kortdurende studentassistentenschappen eerst door het college worden goedgekeurd en worden alle aanstellingsbrieven getekend door het lid van het college belast met de bedrijfsvoering. Verplichtingen boven de € 2000 die niet expliciet zijn opgenomen in de begroting, behoeven eveneens de voorafgaande goedkeuring van het college van bestuur. De budgethouder fiatteert elektronisch de ten laste van het budget van zijn afdeling komende facturen. Het fiat voor de betalingen ligt buiten de financiële administratie en wordt voor het merendeel gegeven door het lid van het college van bestuur.

Om te komen tot meer transparantie en inzicht in de begroting en realisatie is besloten om te stoppen met financiering van uitgaven uit diverse reserves. Zo bestaat er vanaf 2018 geen innovatiereserve en egalisatiereserve meer en wordt het aantal reserves bij de Leerstoelgroepen beperkt tot één per Leerstoelgroep. Alleen hoogleraren met een inverdienverplichting of Bijzonder hoogleraren waar aparte afspraken mee zijn gemaakt, hebben nog een eigen reserve.

Financiële ontwikkeling gedurende het boekjaar

De universiteit schrijft in 2017 net als de voorgaande jaren zwarte cijfers. Waar dit in voorgaande jaren voor een groot deel was toe te schrijven aan een meevallende Rijksbijdrage, is het nu geheel toe te

schrijven aan de inverdiende gelden bij de Leerstoelgroepen. De meeste Leerstoelgroepen hebben, mede ook door inkomstenoverdrachten vanuit het CvB, een positief resultaat. Deze inkomstenoverdrachten bestonden uit promotiepremies, vergoedingen voor examen- en opleidingscommissies en diverse andere extra vergoedingen vanuit het CvB.

De volgende ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in 2017:

- In 2017 is besloten om de activeringsbedragen voor investeringen bij te stellen. Werd tot 2016 een aanschaf van 450 euro geactiveerd, in 2017 is dit aangepast naar 2.500 euro voor meubilair en kleine aanschaf en 10.000 euro voor aanpassingen aan het gebouw. Dit besluit is met terugwerkende kracht uitgevoerd en heeft geleid tot een eenmalige bijzondere waardevermindering in 2017 van ca. 80.000 euro.
- De kosten van de Raad van Toezicht zijn vanaf 2017 structureel verhoogd van 4.500 euro naar 24.500 euro per jaar (zie toelichting bij de Raad van Toezicht). Op verzoek van de RvT is er eenmalig extra geld geïnvesteerd om het Bestuur- en Beheersreglement aan te passen.
- In 2019 stopt de huidige rector. Zij heeft recht om na haar rectoraat een sabbatical van een jaar te nemen om haar onderzoekslijnen weer op te kunnen pakken. Om dit te faciliteren is er een “voorziening Sabbatical” opgenomen om de onderwijstaken van haar te vervangen gedurende dit jaar.
- Bij het Wetenschappelijk Personeel was er sprake van een hoger ziekteverzuim vanwege drie langdurig afwezig. Om de onderwijstaakstelling door derden te laten uitvoeren zijn de kosten voor ziektevervangings hoger dan voorgaande jaren. Dit zal ook deels gelden voor 2018.
- Na het maken van een kosten-baten-analyse is in 2017 de actieve werving om ruimtes aan derden te verhuren gestopt. Er wordt alleen nog verhuurd aan organisaties die bekend zijn bij de UvH. Dit heeft geleid tot minder huuropbrengsten en ook tot een lagere omzet bij de kantine. Daar staan ook lagere kosten voor de kantine tegenover evenals minder tijdsbelasting voor de ondersteuner die de externe verhuur deed: deze kan zich nu meer focussen op de ondersteuning van het primaire proces.
- Sinds het vertrek van een vaste medewerker bij de ondersteuning in 2017 wordt er geëxperimenteerd met het inzetten van studentassistenten voor een aantal specifieke taken. Het doel is om ook bij het ondersteunend personeel te komen tot een beperkte flexibele schil.

Hiertegenover staan ook een aantal meevallers. De grootste zijn:

- In de begroting was rekening gehouden met nog 100.000 euro aan kosten voor de overgang van de bibliotheek. Hier is in 2017 nauwelijks een beroep op gedaan (97.500).
- De inzet van uitzendkrachten bij de kantine en de receptiefunctie waren lager dan begroot (25.000 euro). Dit geldt ook voor de inzet van studentassistenten in het onderwijs (25.000 euro).
- Het opleidingsbudget van 50.000 euro is maar deels ingezet (30.000 euro).

De geconstateerde verschillen zullen worden meegenomen in de aanpassing van de meerjarenbegroting 2018 – 2022.

Wanneer gekeken wordt naar de belangrijkste afwijkingen tussen begroting en realisatie dan zijn dat:

- De Rijksbijdrage is 163.000 euro hoger dan begroot. Dit betreft met name de compensatie voor de loon- en prijsbijstellingen die we jaarlijks van het ministerie krijgen maar die bij het opmaken van de begroting nog niet bekend zijn.
- De baten werk in opdracht van derden zijn 603.000 euro meer dan begroot. Dit komt omdat bij het opstellen van de begroting alleen de op dat moment bekende projecten zijn mee begroot.

Achterliggende gedachte is dat nieuwe projecten ook kosten met zich meebrengen die min of meer even hoog zijn als de baten die uit het project komen. Doordat een deel van die kosten bestaat uit uren die gemaakt worden in de eigen onderzoekstijd, kan dit leiden tot een positief resultaat voor de leerstoelgroep. Dit verklaart ook voor een deel het batig saldo van de UvH in 2017.

- De overige baten zijn 52.000 euro hoger dan begroot. Dit komt omdat de opbrengsten van Zingeving & Professie niet begroot waren.
- De hogere baten hebben ook geleid tot hogere lasten. Daarom zijn de personeelskosten en overige materiële lasten ook hoger dan begroot.

Reservebeleid

Als kleine gespecialiseerde instelling heeft de universiteit minder mogelijkheden om tegenvallers bij de ene sector te compenseren met meevallers uit andere sectoren. Daarnaast legt het hebben van een eigen gebouw een claim op het eigen vermogen. De universiteit streeft ernaar een eigen vermogen te hebben dat voldoende is om de gebouwwaarde in stand te houden plus 20 procent van de variabele componenten in de bekostiging plus 30 procent van de overige inkomsten.

Daarnaast kent de UvH een reservebeleid voor de Leerstoelgroepen. Wanneer een reserve van een Leerstoelgroep boven de 75.000 euro uit komt, moet er een bestedingsplan komen van het bedrag boven de 75.000 euro. Een verdere groei van de reserve wordt niet als wenselijk gezien. Dit gegeven heeft wel effect op het resultaat van 2018. De Leerstoelgroepen met een te hoge reserve moeten gedurende het jaar de inverdiende gelden gaan uitgeven.

Wet op de Algemene verordening Gegevensbescherming

Vooruitlopend op de invoering van de AVG is in 2017 een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangesteld bij de UvH en aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. In november is er UvH breed aandacht geschonken aan dit onderwerp. Voor de UvH is dit onderwerp niet nieuw. Het is een voortzetting van beleid dat gestart is met de Wet bescherming Persoonsgegevens (Wbp). In 2016 is er beleid aangenomen over hoe om te gaan met onderzoeksgegevens.

Door de FG is al het aanwezige beleid verzameld en aangescherpt in een nieuwe notitie die in april 2018 voorlopig zal worden vastgesteld door het CvB; en ter instemming zal worden voorgelegd aan de UR en RvT. De UvH voldoet hiermee aan de eisen die gesteld worden bij het ingaan van de AVG op 23 mei 2018.

Aanbestedingsbeleid

Als kleine instelling komt de universiteit ook bij meerjarige aanbestedingstrajecten niet boven de grenzen van de Europese aanbesteding uit, tenzij wordt meegegaan met een aanbestedingstraject van een andere grote universiteit, zoals in het verleden bij het schoonmaakcontract. Een dergelijke aanbesteding heeft in 2017 niet plaatsgevonden. Daarnaast zijn er aanvullende nationale regels voor aanbestedingen voor instellingen als de universiteit, die grotendeels op overheidsgeld draaien. Die regels schrijven voor dat bij grotere opdrachten (waarde > 50.000 euro bij diensten), meerdere offertes worden gevraagd en de instelling de “economisch meest voordelige inschrijving” kiest. Dit is ook opgenomen in het AO-manual.

Infrastructuur

Iedere universiteit heeft een kostbare infrastructuur. Hiertoe behoren de gebouwen in eigendom, maar ook de installaties in die gebouwen, overige apparatuur en de software om de hardware goed te laten functioneren. Het bij de tijd houden van al die zaken vergt jaarlijks aanzienlijke bedragen. Om dit goed in te bedden in de begroting zijn nu de kosten meerjarig mee begroot in de afschrijvingen. Er vinden geen eenmalig grote uitgaven meer plaats.

Voor 2018 is het vervangen van al het resterende enkel glas door dubbel glas aan de tuinzijde voorzien, evenals het vervangen van een aantal kozijnen en het bijkomende schilderwerk. Daarmee wordt gewerkt aan een verdere verduurzaming van het gebouw. Ook wordt een aantal onderwijsruimtes opgeknapt, o.a. door het aanpassen van de audio installaties.

De bibliotheekvoorziening van de UvH is in 2016 grotendeels ontmanteld en het grootste gedeelte van het boekenbezit is overgedragen aan de UBU. Een kleine kerncollectie blijft in gesloten opstelling aanwezig op de UvH.

Uitbesteding

De volgende activiteiten zijn door de UvH uitbesteed: schoonmaak, beveiliging en een deel van de ICT voorzieningen. Bij het doen van een aanbesteding wordt, wanneer de kennis niet in huis is, externe deskundigheid ingehuurd.

Investerings in private activiteiten

De universiteit heeft in 2017 geen investeringen gedaan in private activiteiten.

Publiek-private onderwijskundige arrangementen

De universiteit werkt onder meer samen met de Universiteit Utrecht in HOVO Utrecht. Daarnaast is de universiteit betrokken bij de masteropleiding van het Centrum voor Humanistische Vorming.

Studenten die tegelijkertijd medewerker zijn

Afgezien van studentassistenten kende de universiteit in 2017 geen medewerkers die tegelijkertijd een bekostigde opleiding aan de universiteit volgden. Wel huurt zij uitzendkrachten in, van wie sommigen ook aan de universiteit studeren.

Informatievoorziening

De universiteit is geen lid van de VSNU, maar geassocieerd lid net als de overige levensbeschouwelijke universiteiten. Dankzij de in 2012 gemaakte afspraken met zowel het ministerie van OCW als VSNU is de informatievoorziening vanuit de overheid voor de universiteit verbeterd. De universiteit volgt de CAO NU.

Risico's

Als semipublieke organisatie loopt de universiteit net als andere universiteiten risico's. Die zijn voornamelijk financieel-politiek van aard. Zo kunnen bepaalde baten snel terugvallen, maar ook kan er sprake zijn van onverwachte kostenontwikkelingen: bij het personeel als gevolg van ziekte of gedwongen ontslag; of wanneer infrastructurele voorzieningen functioneel onbruikbaar worden. Die risico's zijn grotendeels op te vangen met voldoende financiële reserves. Daarmee kunnen structurele effecten niet ongedaan worden gemaakt, maar wordt de aanpassingsperiode verlengd. Een structurele verlaging van de baten moet immers leiden tot een structurele verlaging van lasten. Dat kost doorgaans enige tijd. Een financiële buffer in de algemene reserve maakt het mogelijk die tijd te nemen. De financiële reserve bedraagt ongeveer 30 procent van de actuele jaaromzet (exclusief afschrijvingen), terwijl de fluctuaties in de baten afgelopen jaren ongeveer 10 procent van de actuele jaaromzet bedragen. Dat betekent dat de universiteit 3 jaar de tijd heeft om structurele aanpassingen door te voeren.

Er zijn echter ook publicitaire risico's, zoals zusteruniversiteiten hebben ervaren bij de visitatie van hun onderwijs en bij uitglijders in de uitvoering van en publicatie over het verrichte onderzoek. Bij de grote openbare universiteiten zal de uitwerking daarvan veelal lokaal zijn en een enkele faculteit betreffen. Bij kleinere universiteiten kan het gevolg veel ernstiger zijn. De recente positieve evaluaties van zowel het onderwijs als het onderzoek van de universiteit zijn in dit opzicht een steun in de rug. De universiteit sluit zich van harte aan bij initiatieven ter bevordering van integer onderzoek.

Daarnaast kunnen er zich andere calamiteiten voordoen. Deels zijn die verzekeraar. De universiteit heeft een opstal- en inboedelverzekering. De bijkomende kosten van het incidenteel tijdelijk onbruikbaar raken van infrastructuur worden gedekt uit de algemene reserves.

Universiteitsfonds

Net als andere universiteiten kent de universiteit sinds 2014 een universiteitsfonds met ANBI-status. In 2017 heeft dat fonds geen activiteiten van betekenis ontplooid. De bestuurders zijn onbezoldigd. De cijfers van het universiteitsfonds zijn geconsolideerd in de jaarrekening van de universiteit.

4.3 Vooruitzichten voor 2018 en latere jaren (continuïteitsparagraaf)

Uitgangspunt van de continuïteitsparagraaf is de *Handreiking Continuïteitsparagraaf* zoals die door het ministerie ter beschikking is gesteld (referentie 8227732).

A Gegevensset

In de meerjarenbegroting 2018- 2022 die goedgekeurd is door de Raad van Toezicht op 14 december 2017, wordt uitgegaan van de volgende kengetallen voor de bekostiging;

Bekostigingsaantallen	2017	2018	2019	2020
Ingeschrevenen (t-2)	264	240	239	239
Graden Bachelor	45	47	40	40
Graden Master (dubbel)	47	64	50	50
Graden bekostigd (3 jr t-2)	139	175	140	140
Graden bekostigd gewogen gemiddeld		157,50	151,67	151,67
Promotieaantallen (3jr t-1)	7	13	9	9
Promotieaantallen gewogen gemiddeld	9,67	9,33	10	9,33

En de volgende kengetallen voor het personeel (exclusief studentassistenten):

Personele bezetting in FTE op 31-12	2017	2018	2019	2020
Bestuur / management	1,5	1,5	1,5	1,5
Personeel primair proces	45,9	47,0	48,0	48,0
Ondersteunend personeel	22,5	22,0	22,0	22,0

Het bestuur en management bestaat uit de rector en het lid CvB. De rector is voor 1,0 fte meegeteld bij het personeel in het primaire proces en het lid CvB voor 0,5 fte bij het ondersteunend personeel.

Omdat vanaf 2018 uitgegaan wordt van een drie jaar gemiddelde worden die in de bovenstaande tabel meegenomen. De graden van de master tellen twee keer mee voor de bekostiging. Het hogere aantal bekostigde inschrijvingen in 2017 is het laatste effect van het hogere aantal eerstejaars in 2013.

Het Wetenschappelijk Personeel groeit licht als gevolg van toegenomen derde geldstroomactiviteiten, met name in de categorie werknemer promovendi.

Op basis van deze gegevens is de meerjarenbegroting gemaakt. Omdat vanaf 2018 een schommeling van het aantal promoties of het aantal bekostigde studenten is ondervangen door te werken met een drie jaar gemiddelde van deze bekostigingsgegevens, is het uitgangspunt voor de meerjarenbegroting een jaarlijks sluitende begroting. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een aantal investeringen. Het saldo van de investeringen en afschrijvingen is terug te vinden in de ontwikkeling van de liquiditeitspositie van de UvH. Omdat er sprake is van een ieder jaar sluitende begroting, blijft het eigen vermogen constant.

In 2019 wordt onderzocht of het opstarten van een tweede eenjarige master haalbaar is. Mocht besloten worden deze op te starten dan zal dit leiden tot aanloopverliezen. Die zijn op dit moment niet meegenomen in de meerjarenbegroting, omdat het besluit nog niet gevallen is.

A2 Meerjaren begroting

BALANS PER 31 DECEMBER (€ x 1000)				
ACTIVA	2017	2018	2019	2020
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa	0	0	100	80
Materiële vaste activa	3.657	3.706	3.679	3.651
Financiële vaste activa	0	0	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	3.657	3.706	3.779	3.731
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorraden	0	0	0	0
Vorderingen	148	148	148	148
Effecten	0	0	0	0
Liquide middelen	3.943	3.894	3.820	3.889
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	4.091	4.042	3.969	4.037
TOTAAL ACTIVA	7.748	7.748	7.748	7.768
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN	6.097	6.097	6.097	6.117
Algemene reserve	3.403	3.403	3.403	3.423
Bestemmingsreserve	1.934	1.934	1.934	1.934
Overige reserves/fondsen	761	761	761	761
VOORZIENINGEN	76	76	76	76
LANGLOPENDE SCHULDEN				
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.575	1.575	1.575	1.575
TOTAAL PASSIVA	7.748	7.748	7.748	7.768

Gebaseerd op meerjarenbegroting 2018-2022				
BATEN	2017	2018	2019	2020
Rijksbijdrage	5.477	5.449	5.404	5.354
Overige overheidsbijdragen	0	0	0	0
Collegegelden	827	810	810	810
Baten werk in opdracht van derden	1.072	884	915	915
Overige baten	339	212	212	212
TOTAAL BATEN	7.716	7.355	7.341	7.291
LASTEN				
Personeelslasten	5.864	5.947	5.944	5.866
Afschrijvingen	400	258	247	225
Huisvestingslasten	197	271	271	271
Overige lasten	1.048	879	880	910
TOTAAL LASTEN	7.508	7.355	7.341	7.271
Saldo gewone bedrijfsvoering	208	0	0	20
Saldo financiële bedrijfsvoering	-3	0	0	0
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	204	0	0	20

Toelichting

Balans

De toelichting op de balans is opgenomen in de Jaarrekening. Hier volstaat te vermelden dat het eigen vermogen en de aanwezige direct opeisbare liquide middelen voldoende zijn om een onverwachte daling van studentenaantallen of tegenvallende projectopbrengsten te kunnen ondervangen. Een daling van de instroom heeft pas na drie jaar een groot effect (zie hieronder).

Toelichting:

De balans is voor de jaren 2018 - 2022 gebaseerd op de vastgestelde meerjarenraming, waarbij de werkelijke balansposities 2017 als basis dienen.

Immateriële vaste activa. De immateriële activa die op de balans verschijnen in 2019 zijn een voorgenomen investering in de website van de UvH.

Materiële vaste activa. In 2017 is er sprake geweest van een schattingswijziging van de afschrijvingen op investeringen. Uitgangspunt is dat vrijvallende afschrijvingen gebruikt gaan worden voor nieuwe investeringen in het gebouw.

Financiële vaste activa. De UvH kent geen financiële vaste activa.

Vorderingen. De vorderingen liggen naar verwachting op hetzelfde niveau als eind 2017.

Liquide middelen. De waarde van de liquide middelen is het resultaat van de mutaties binnen de operationele, investerings- en financieringskasstroom.

Eigen vermogen. Het eigen vermogen van de UvH bestaat uit drie delen. Het gemeenschappelijk eigen vermogen, de bestemmingsreserve gebouw en de bestemde reserves van leerstoelgroepen en bijzonder hoogleraren. (voor toelichting zie hieronder bij “verwachte mutaties reserves”)

Voorzieningen. Het betreft de voorzieningen ambtsjubilea, wachtgeld en sabbatical leave.

Kortlopende schulden Naar verwachting kennen de kortlopende schulden gedurende de planperiode een constant niveau. Het betreffen met name schulden uit hoofde van salarissen, sociale lasten en belastingen, vooruit ontvangen collegegelden en vooruit ontvangen termijnen projecten.

Belangrijke ontwikkelingen in baten en lasten

De inkomsten van de UvH zijn voor het grootste gedeelte gebaseerd op de Rijksbijdrage (74%). Deze is voor een deel variabel voor het aantal bekostigde ingeschrevenen, aantal graden voor bachelor en master en het aantal promoties. Groei of krimp heeft niet gelijk een effect. Vanaf 2018 is het variabel deel van de bekostigingssystematiek aangepast van een T-2 financiering naar een drie jaar gemiddelde. Hierdoor zijn de schommelingen in de Rijksbijdrage minder groot en beter voorspelbaar. De instroom kende een piek in 2013/2014 die heeft geleid tot een stijging van het aantal ingeschreven studenten en graden in de afgelopen jaren. Daarna is de instroom redelijk constant geweest. In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van een constante instroom. Dit zien we ook terug in een licht dalende Rijksbijdrage in de komende jaren. Voor het aantal promoties wordt uitgegaan van een gemiddelde van 9 per jaar. Iedere promotie meer of minder scheelt ca. 25.000 euro per jaar.

In 2017 zijn de prestatieafspraken beëindigd. De hiermee gepaard gaande middelen zijn toegevoegd aan de variabele bekostiging van de ingeschreven studenten. Het is op dit moment nog onbekend of en op welke manier er nieuwe afspraken komen over prestatieafspraken. Uitgangspunt bij de meerjarenbegroting is dat deze mogelijke prestatieafspraken geen effect hebben op de bekostiging.

Omdat de Rijksbijdrage nu gebaseerd is op een drie jaar gemiddelde, is het niet meer noodzakelijk om aparte reserves aan te houden voor de schommelingen. Daarnaast is in overleg met de accountant en de Raad van Toezicht besloten om niet meer af te schrijven op de aanschaf en verbouwing van het huidige pand. Deze afschrijvingen werden tot en met 2017 weer gecompenseerd uit een bestemde reserve. Daarnaast zijn er de collegegelden. Deze zijn direct gerelateerd aan het aantal ingeschreven studenten en premaster studenten. De verwachting is dat het aantal ingeschreven studenten dat collegegeld betaalt constant is (aandeel in de begroting 14%).

Huisvestingsbeleid

Het pand Krommen Nieuwegracht 29 is eigendom van de UvH. Er zijn geen plannen om grote bouwkundige investeringen te doen. Wel zal er regulier groot onderhoud gepleegd worden. Dit onderhoud wordt meegenomen in de afschrijvingen. Voor 2018 zullen aan de achterkant van het gebouw de ramen voorzien worden van dubbel glas in het kader van duurzaamheid en zal de achterkant worden geschilderd. Totale kosten ca. 200.000 euro. Daarnaast zijn nog een aantal kleinere investeringen gepland die ook zijn meegenomen in de meerjaren begroting.

Overige voorgenomen investeringen en projecten

Er zijn geen voorgenomen investeringen of projecten die ten laste gaan van de eigen middelen.

Ontwikkeling contractactiviteiten en 3^e geldstroomactiviteiten

De afgelopen jaren is er sprake van een groei van de inkomsten uit projecten. Deze zijn echter meerjarig moeilijk te begroten. Op projecten worden in principe alleen tijdelijk medewerkers aangesteld. Omdat daarmee de kosten ook beheersbaar zijn, worden de projecten meerjarig als een constante meegenomen. Meerdere leerstoelgroepen hebben de afgelopen jaren reserves gevormd die hoger liggen dan de toegestane 75.000 euro. Van hen wordt verwacht dat zij de middelen die zij gedurende het jaar invrezen, ook gaan uitgeven op zodanige wijze dat de werkdruk niet verder oploopt. In de meerjaren vooruitzichten wordt ervan uitgegaan dat er geen resultaat meer gehaald wordt uit het totaal van de projecten (aandeel in de begroting 12%).

Verwachte mutaties in reserves

Omdat de UvH in de meerjarenbegroting uitgaat van een nul resultaat, is de verwachting dat zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves niet zullen wijzigen. De afgelopen jaren zijn de bestemmingsreserves van de leerstoelgroepen gegroeid. Met de leerstoelen is afgesproken dat zij decentrale exploitatie-overschotten mogen behouden. Die ontstaan veelal doordat de inkomsten uit de 3e geldstroom groter zijn dan de daaraan toe te rekenen lasten, maar ook door onderbesteding. Voor zover die overschotten bij een leerstoel groter zijn dan 1 jaarsalaris (75.000 euro) en er (nog) geen bestedingsvoorstel is, wordt die (toch ongewenste) situatie met de voorzitter van de leerstoel besproken en wordt op bestedingsplannen aangedrongen. Omdat de leerstoelvoorzitters de opdracht hebben gekregen om een bestedingsplan te ontwikkelen wanneer de reserve boven de 75.000 euro uitkomt, is de verwachting dat deze bestemmingsreserve niet verder zal toenemen.

Een belangrijke wijziging ten opzichte van voorgaande jaren is de manier van omgaan met reserves. Overschotten in de afgelopen jaren werden toebedeeld aan nieuwe reserves met de namen Bestemmingsreserve Bekostiging, Bestemmingsreserve Innovatie en Bestemmingsreserve Onderhoud. De Bestemmingsreserve Bekostiging kan worden opgeheven omdat de Rijksbijdrage vanaf 2018 berekend wordt op basis van een drie jaar gemiddelde waardoor schommelingen in de hoogte van de Rijksbijdrage minimaal zijn. Met het starten van het nieuwe afschrijfbeleid is ook de Bestemmingsreserve Onderhoud opgeheven. Op alle investeringen in het gebouw wordt afgeschreven. Getracht wordt vrijvallende afschrijvingen te gebruiken voor nieuwe investeringen waardoor de post afschrijvingen min of meer constant blijft. De bestemmingsreserve Innovatie wordt opgeheven. Wanneer besloten wordt om extra uitgaven te doen wordt dit meegenomen in de begroting en komt dit ten laste van de Algemene Reserve.

De grootste bestemmingsreserve betreft het gebouw. Deze is ontstaan toen OCW besloot om een extra bijdrage te fourneren voor de verbouwing van ons huidige gebouw. Jaarlijks wordt daaraan een bedrag onttrokken, zodat de reserve in 50 jaar (=de afschrijvingstermijn voor gebouwen) "leegloopt" en daarmee de afschrijvingslasten ten laste van de rijksbijdrage. Deze bestemmingsreserve gebouw blijft in stand. Alleen de jaarlijkse onttrekking van 30.400 euro wordt vanaf 2018 gestopt. Vanaf 2018 wordt er niet meer afgeschreven op de waarde van het gebouw omdat die waarde onder de marktwaarde aan het komen is. Bij een herwaardering van het gebouw kan een resultaat gaan ontstaan dat wel invloed heeft op de verlies- en winstrekening, maar niet leidt tot extra middelen voor onderwijs en onderzoek. Het plan is om het gebouw een keer per vijf jaar te laten taxeren en het resultaat hiervan te laten vloeien naar een te vormen Herwaarderingsreserve gebouw.

B Overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersing- en controle systeem

Kwaliteits- en risicomanagement

Kwaliteits- en risicomanagement vormen een integraal onderdeel van de reguliere planning- en control cyclus. Kwaliteits- en risicomanagement is de primaire verantwoordelijkheid van het CvB, bestuur en management van de leerstoelgroepen en het management van de ondersteunende eenheden. Op kritische punten zijn afspraken gemaakt over maatstaven en normen.

In de overleggen over de triaal rapportages tussen het CvB en het management van de eenheden wordt over kwaliteits- en risicomanagement gesproken. Tijdens deze gesprekken wordt expliciet aandacht besteed aan de werking van kwaliteitssystemen alsmede de identificatie, analyse en beheersing van risico's. Periodiek wordt over risico's gerapporteerd en overleg gevoerd met de Audit Commissie en de Raad van Toezicht. Ook met de universiteitsraad wordt de dialoog aangegaan over de rapportages, evaluaties en (bij)sturing.

Kwaliteits- en risicomanagement vormen belangrijke instrumenten voor het waarborgen van de (financiële) continuïteit van de UvH. Naast de 'hard control' instrumenten, waar verschillende lagen van bestuur, management, toezicht en medezeggenschap bij betrokken zijn, onderkent de universiteit dat kwaliteitszorg en risicobeheersing onderdeel zijn van het dagelijks werk. Van alle medewerkers wordt een positief kritische houding verwacht over de kwaliteit van het eigen werk. Daarbij is het van belang dat over risico's en problemen vroegtijdig wordt gesproken en zo nodig afspraken worden gemaakt. In het kwaliteits- en risicomanagement is derhalve ook de aandacht voor 'soft control' van groot belang.

Het belangrijkste interne controle systeem is het werken met een sluitende meer jarenbegroting. Deze is gebaseerd op het vastgestelde strategisch plan 2017 – 2022. Veranderingen in kosten leiden tot aanpassingen van de meerjarenbegroting in de jaren erna. Daarnaast wordt ieder triaal een eindejaar verwachting gemaakt die wordt besproken met de verantwoordelijk budgethouders. Een eindverslag hiervan wordt door het CvB besproken met de RvT. Binnen de UvH zijn er strikte afspraken over het aangaan van uitgaven boven de 2.000 euro. Die behoeven eerst goedkeuring van het CvB. Dat geldt ook voor het aanstellen van personeel. Het vrijgeven van een vacature kan pas na goedkeuring door het CvB.

Omdat de UvH vanuit de Rijksbijdrage altijd een compensatie voor de loon- en prijsstijgingen ontvangt, zijn zowel de kosten als de inkomsten niet geïndexeerd. Om dezelfde reden wordt ook bij de collegegelden geen rekening gehouden met een stijging. Er worden in de komende jaren geen belangrijke wijzigingen in de formatie verwacht. De begroting is gebaseerd op het Strategisch Plan waarbij er uitgegaan wordt van 4 fte per leerstoelgroep. Daarnaast is er sprake van een flexibele schil bestaande uit junior docenten, promovendi in dienst van de UvH en inzet van studentassistenten. Ook bij het Ondersteunend personeel wordt gewerkt aan een flexibele schil door het inzetten van studentassistenten voor specifieke taken. Alleen wanneer besloten wordt om te gaan starten met een tweede éénjarige master zullen de kosten stijgen en moet er rekening gehouden worden met een aantal jaren aanloopverliezen. In de meerjarenbegroting is hier nog geen rekening mee gehouden.

De doorwerking in de balans is recht-toe-recht-aan: de afschrijvingen leiden tot een navenante daling van de materiële vaste activa en groei van de liquide middelen (kas- en bankrekeningen). Winsten/verliezen leiden tot een storting/onttrekking aan de algemene reserve.

B2. Belangrijkste risico's en onzekerheden

De financiële vooruitzichten voor de universiteit zijn meerjarig redelijk gunstig. Er zijn echter wel geluiden om het bekostigingsmodel van de Universiteiten aan te passen. Een kleine schommeling in de bekostiging kan voor de UvH, gezien haar beperkte omvang, grote gevolgen hebben. Op welke termijn er sprake zal zijn van die aanpassing is op dit moment nog onbekend.

Punt van zorg is de instroom en doorstroom van het aantal studenten in zowel de Bachelor als de Master. Met een forsere wervingsinspanning verwacht de universiteit die ontwikkeling het hoofd te bieden. Hiertoe is in 2017 een marketeer aangesteld. Een instroom in de bacheloropleiding van 75 studenten, waarvan 75 procent rechtstreeks van het VWO komt biedt meer zekerheid voor de instroom van de daarop volgende twee masteropleidingen. Daarnaast wordt gekeken hoe de doorstroom van de premasters naar de masters verhoogd kan worden. De meerjarenbegroting is gebaseerd op meerjarig 119 bekostigde inschrijvingen voor de Bachelor, 120 bekostigde inschrijvingen voor de beide Masters, 40 graden voor de Bachelor, 50 graden voor beide Masters, en 9 promoties per jaar.

In het verlengde van de ontwikkeling van de aantallen studenten en de omvang van de onderzoeksportefeuille wordt het risico onderkend dat de omvang en samenstelling van de staf niet tijdig kan worden aangepast.

Ander punt van zorg zijn de baten uit activiteiten van het Praktijkcentrum Zingeving & Professie. Met het vertrek van de huidige projectleider van het centrum in april 2018 zal hiervoor een nieuwe kosten baten analyse gemaakt worden.

Zoals hiervoor geschetst lijkt de financiële toekomst van de universiteit gezond, maar de grote afhankelijkheid van de door de overheid verschaft bijdrage blijft een systeemrisico. Politiek gedreven besluitvorming over het stelsel van studiefinanciering, maar ook de bekostiging van masteropleidingen en promoties kan een grote invloed hebben op de financiële levensvatbaarheid van de instelling.

Bovendien zijn er altijd publicitaire risico's. Aantoonbare kwaliteit zowel op het gebied van onderwijs als onderzoek, zoals die blijkt uit de visitaties, is daarom een *conditio sine qua non*.

Tegenover deze risico's staat dat het sterk maatschappelijk georiënteerde profiel van de Universiteit voor Humanistiek veel kansen biedt. Onze samenleving ziet zich geconfronteerd met complexe vraagstukken. Zo leidt de vormgeving van de decentralisatie van overheidstaken onder stringente financiële randvoorwaarden tot spanningen tussen individuen en instellingen, waaronder lokale overheden, maar ook tussen individuen onderling. De kennis en vaardigheden die aan de universiteit worden onderwezen, maken haar afgestudeerden zeer geschikt om in die spanningsvelden te opereren. De universiteit wil haar studenten daar, in samenspraak met relevante stakeholders, nog beter voor toerusten.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

De rapportage hiervan is opgenomen in dit Jaarverslag pagina 6 en verder.

DEEL 2

Jaarrekening

1 BALANS PER 31 DECEMBER

(in euro's) na resultaatbestemming

ACTIVA	2017	2016
Vaste activa		
Materiële vaste activa (1)	3.656.720	3.951.035
Immateriële vaste activa (2)	0	0
Vlottende activa		
Vorderingen (3)	148.348	202.162
Liquide middelen (4)	3.943.048	3.197.895
	<u>4.091.396</u>	<u>3.400.057</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>7.748.116</u>	<u>7.351.092</u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen (5)	6.097.257	5.893.034
Voorzieningen (6)	75.676	25.329
Kortlopende schulden (7)	1.575.184	1.432.729
TOTAAL PASSIVA	<u>7.748.116</u>	<u>7.351.092</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN (in euro's)

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
BATEN			
Rijksbijdragen (8)	5.477.316	5.313.935	5.362.754
College-, cursus-, examengelden (9)	826.990	834.000	830.438
Baten werk in opdracht van derden (10)	1.072.373	468.900	682.395
Overige baten (11/12)	339.040	291.100	488.233
TOTALE BATEN	7.715.718	6.907.935	7.363.820
LASTEN			
Personeelslasten (13)	5.863.802	5.470.400	5.449.011
Afschrijvingen (14)	399.963	309.000	322.866
Huisvestingslasten (15)	196.660	220.000	228.474
Overige lasten (16/17)	1.047.635	1.142.100	950.899
TOTALE LASTEN	7.508.060	7.141.500	6.951.250
SALDO BATEN EN LASTEN	207.659	-233.565	412.570
Financiële baten/lasten (18)	-3.436	5.000	-1.455
	204.223	-228.565 *	411.115

* Na onttrekkingen uit bestemde reserves van € 229.400 resteert er een klein overschot van € 835

Het Resultaat 2017 bedraagt ca. € 204 k positief. Een toelichting op de afwijkingen staan bij de specificaties van de baten en lasten.

3 KASSTROOMOVERZICHT

		<u>2017</u>	<u>2016</u>
(bedragen x euro 1.000)			
Saldo baten en lasten		208	413
Aanpassingen voor:			
-Afschrijvingen (1/2)	400		323
-Mutaties voorzieningen (6)	50		-4
	<u> </u>	450	<u> </u>
			318
Verandering in vlottende middelen:			
- vorderingen (3)	54		-
			26
- schulden (7)	142		-525
	<u> </u>	196	<u> </u>
			-551
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		854	180
Ontvangen rente (18)	1		1
Betaalde rente (18)	4		3
	<u> </u>	-3	<u> </u>
			-1
Kasstroom uit operationele activiteiten		851	179
Investering vaste activa (1/2)	-106		-51
Desinvestering vaste activa (1/2)	0		0
	<u> </u>		<u> </u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-106	-51
Mutatie liquide middelen (4)		745	128
		<u> </u>	<u> </u>
Beginstand liquide middelen		3.198	3.070
Mutatie liquide middelen		745	128
Eindstand liquide middelen		<u>3.943</u>	<u>3.198</u>

4 TOELICHTING OP DE BALANS EN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

4.1 Algemeen

De rechtspersoon

Statutaire naam: Universiteit voor Humanistiek

Gevestigd: Kromme Nieuwegracht 29, 3512 HD te Utrecht

Rechtsvorm: Stichting

Nummer Kamer van Koophandel: 41182028

Activiteiten

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit het aanbieden van onderwijs en het doen van onderzoek op wetenschappelijk niveau.

Stelselwijzigingen

In 2017 zijn er geen stelselwijzigingen geweest.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

In 2013 heeft de universiteit de Stichting Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek opgericht. Het bestuur wordt gevormd door beide leden van het college van bestuur en een extern lid.

4.2 Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en RJE 660, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. De staat van baten en lasten is opgesteld op basis van historische kosten.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten, zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Met dien verstande dat de activeringsgrens is aangepast naar 2.500 euro voor inventaris en apparatuur en 10.000 voor aanpassingen en onderhoud aan het gebouw.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Inventaris en apparatuur boven € 2.500 worden geactiveerd.

Overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

In 2017 is er met terugwerkende kracht een bijzondere waardevermindering voor investeringen doorgevoerd. Daar waar in de voorbije jaren aanschaf van boven de 450 euro geactiveerd werd, is dit aangepast naar 2.500 euro voor meubilair en inventaris en 10.000 voor aanpassingen aan het gebouw.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingsperioden worden hierbij volgens de componentenmethode gehanteerd:

- gebouwen : 50 jaar
- technische installaties : 25 jaar
- verbouwingen : 10 jaar
- schilderwerk : 5 jaar

Naast afschrijving via componentenmethode worden onderstaande afschrijvingsperioden gehanteerd:

- inventaris en apparatuur: 5 of 10 jaar

Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de paragraaf bijzondere waardeverminderingen.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur zijn beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Het bijzonder waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verwerkt verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. De vervolgwaardering van de post vorderingen is de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze middelen staan vrij ter beschikking van de stichting. Ze zijn direct opvraagbaar.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Indien een meer beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien een beperking van de bestedingsmogelijkheid is aangebracht door een derde, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de

contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties (2017: 1,00%) als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening sabbatical rector

In de arbeidsvoorwaarden is door de Raad van Toezicht met de rector afgesproken dat er een recht is op een sabbatical na afloop van de termijn. De rector krijgt daarmee de mogelijkheid om de onderzoekslijnen van haar leerstoel weer opnieuw op te starten. De voorziening is bedoeld om de onderwijstaken gedurende dat jaar te vervangen.

Kortlopende schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Operationele leasing

Bij de Stichting Universiteit voor Humanistiek kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden als last verwerkt in het desbetreffende jaar.

Baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economische potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden in beginsel direct ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord.

Een doelsubsidie waarbij een causaal verband bestaat tussen de beschikbaar gestelde subsidie en de besteding waarbij van oormerking geen sprake is, kan echter ook als specifieke exploitatiesubsidie worden aangemerkt. Voorwaarde van de RJ is wel dat de te leveren prestatie nauwkeurig is omschreven. Indien aan deze voorwaarde is voldaan wordt naar rato van de voortgang van de activiteiten (matching) de subsidie verwerkt in de staat van baten en lasten. Nog niet bestede gelden worden in dit geval per balansdatum verantwoord onder de overlopende passiva.

Collegegelden

De collegegelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het collegejaar zijn gespreid.

Te factureren diensten in verband met werk in opdracht van derden

Dit betreft contractonderwijs en verleende diensten van door derden gefinancierde projecten tegen bestede kosten (bestaande uit directe personele lasten, overige lasten en toegerekende indirecte kosten voor zover door derden vergoed), verminderd met een voorziening voor voorzienbare verliezen en verminderd met gefactureerde termijnen naar rato van de voortgang van de dienstverlening. Verwachte verliezen worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten opgenomen.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering en overige.

Personeelslasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenlasten

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de instelling de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de organisatie zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De medewerkers van de onderneming vallen onder de CAO Nederlandse Universiteiten. Als gevolg hiervan zijn de pensioenen van de organisatie ondergebracht bij het pensioenfonds voor Overheid en Onderwijs (ABP). ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder

jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 110% vindt er geen indexatie plaats. De belangrijkste elementen van de pensioenregeling en de dekkingsgraad van het pensioenfonds (marktwaaarde van de activa uitgedrukt in een percentage van de technische voorziening op basis van de rekenregels van DNB) zijn opgenomen op de website van het ABP (www.abp.nl).

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële en Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Voor de bepaling van de afschrijvingen op de gedane investering in het pand aan de Kromme Nieuwegracht 29 is gekozen voor de componentenmethode. De componenten bestaan uit: gebouw, verbouwingen, technische installaties en schilderwerk. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten omvatten vorderingen, geldmiddelen, schulden, overige financieringsverplichtingen en overige te betalen posten. Al deze instrumenten stellen de Universiteit voor Humanistiek bloot aan markt- en/of kredietrisico's. Dit betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen, zoals debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige schulden (alleen kort vreemd vermogen). De Universiteit voor Humanistiek handelt niet in aandelen en obligaties cf. het vigerende treasury statuut. De financiële instrumenten maken deel uit van de zogenoemde handelsportefeuille en worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde en vervolgens tegen kostprijs.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren hebben voornamelijk betrekking op verschuldigd collegegeld van haar eigen studenten. Het risico is laag dat deze studenten niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Indien zij aanhoudend niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen, worden zij uitgeschreven.

Renterisico

De Universiteit voor Humanistiek heeft geen leningen opgenomen of uitgegeven en loopt wat dat betreft geen risico's. Wel houdt de Universiteit een groot deel van haar vermogen aan in liquide middelen, op bankrekeningen in rekening courant en zakelijke spaarrekeningen. Uit het oogpunt van voorzichtigheid wordt in de begroting altijd uitgegaan van een beperkt bedrag aan rente-inkomsten.

Marktwaaarde

De marktwaaarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De financiële instrumenten (zowel financieel actief als financieel passief) worden gewaardeerd volgens de historische waarde.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Onder geldmiddelen wordt verstaan de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten. De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

4.3 Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa (1)

	<u>Pand</u>	<u>Meubilair</u>	<u>Computers</u>	<u>Overige</u>	<u>Totaal</u>
Stand per 1 januari 2017					
Historische aanschafprijs	5.422.216	295.542	373.185	232.294	6.323.238
Cumulatieve afschrijvingen	1.682.404	210.702	298.364	180.734	2.372.203
Boekwaarde 1 januari 2017	<u>3.739.813</u>	<u>84.840</u>	<u>74.822</u>	<u>51.560</u>	<u>3.951.035</u>

Mutaties 2017					
Afschrijvingen	255.927	16.172	31.637	15.557	319.293
Bijzondere waardevermindering	-6.990	-82.178	-129.182	-56.478	-274.827
Investerings	83.998	0	0	21.650	105.647
Corr. aanschafprijs	-17.365	-127.498	-142.522	-68.110	-355.495
Mutaties 2017	<u>-182.305</u>	<u>-61.493</u>	<u>-44.977</u>	<u>-5.540</u>	<u>-294.315</u>

Stand per 31 december 2017

Historische aanschafprijs	5.488.849	168.042	230.663	185.833	6.073.388
Cumulatieve afschrijvingen	1.931.341	144.696	200.818	139.813	2.416.668
Boekwaarde 31 december 2017	<u>3.557.508</u>	<u>23.346</u>	<u>29.845</u>	<u>46.020</u>	<u>3.656.720</u>

I.v.m. herziening van de activeringgrens van € 450 naar € 2.500 is er in 2017 een bijzondere waardevermindering geboekt van € 355.495 - € 274.827 = € 80.668. De kosten hiervan worden samen met de reguliere afschrijvingen 2017 verantwoord in de staat van baten en lasten onder de afschrijvingen (nr. 14).

WOZ-waarde pand 01-01-2017	3.563.000
Herbouwwaarde (taxatie 07-09-2016)	11.130.000

Immateriële vaste activa (2)

	<u>Website</u>
Stand per 1 januari 2017	
Historische aanschafprijs	26.126
Cumulatieve afschrijvingen	26.126
Boekwaarde 1 januari 2017	<u>0</u>
Mutaties 2017	
Afschrijvingen	0
Investerings	0
Desinvesteringen	0
Afschrijving desinvesteringen	0
Mutaties 2017	<u>0</u>
Stand per 31 december 2017	
Historische aanschafprijs	26.126
Cumulatieve afschrijvingen	26.126
Boekwaarde 31 december 2017	<u>0</u>

Flottende activa

	31 december 2017	31 december 2016
Vorderingen (3)		
Debiteuren	80.431	56.825
Overige vorderingen	67.917	145.336
Totaal	<u>148.348</u>	<u>202.162</u>

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Omtrent aflossing en zekerheden is niets overeengekomen. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

	31 december 2017	31 december 2016
Liquide middelen (4)		
Bank	3.942.809	3.196.534
Kas	239	1.361
Totaal	<u>3.943.048</u>	<u>3.197.895</u>

Het gehele banktegoed is direct opneembaar. De UvH belegt niet in effecten of derivaten. Liquide middelen zijn ondergebracht in zo hoog mogelijk renderende, direct opvraagbare, renterekeningen cf. het *Financierings- en Beleggingsstatuut voor de Universiteit voor Humanistiek* zoals vastgesteld in februari 2016 door de raad van toezicht.

Eigen vermogen(5)

	Stand 01-01-2017	Onttrekking	Dotatie	Stand 31-12-2017
Algemene reserve	2.262.321 C	0	1.140.474 C	3.402.795 C
Bestemmingsreserve gebouw	1.964.196 C	30.400 D	0	1.933.796 C
Bestemmingsreserve bekostiging	410.000 C	410.000 D	0	0
Bestemmingsreserve innovatie	513.188 C	513.188 D	0	0
Bestemmingsreserve onderhoud	179.371 C	179.371 D	0	0
Bestemmingsreserve inverdiende gelden	563.958 C	0	196.707 C	760.665 C
Totaal	5.893.034 C	1.132.959 D	1.337.181 C	6.097.256 C

De grootste bestemmingsreserve betreft het gebouw. Deze is ontstaan toen OCW besloot om een extra bijdrage te fourneren voor de verbouwing van ons huidige gebouw. Jaarlijks wordt daaraan een bedrag onttrokken, zodat de reserve in 50 jaar (=de afschrijvingstermijn voor gebouwen) “leegloopt” en verlaagt daarmee de afschrijvingslasten ten laste van de rijksbijdrage. Deze bestemmingsreserve gebouw blijft in stand. Alleen de jaarlijkse onttrekking van 30.400 euro wordt vanaf 2018 gestopt. Vanaf 2018 wordt er niet meer afgeschreven op de waarde van het gebouw omdat die waarde onder de WOZ waarde aan het komen is. Bij een herwaardering van het gebouw kan een resultaat gaan ontstaan dat wel invloed heeft op de verlies- en winstrekening, maar niet leidt tot extra middelen voor onderwijs en onderzoek. Het plan is om het gebouw een keer per vijf jaar te laten taxeren en het resultaat hiervan te laten vloeien naar een te vormen Herwaarderingsreserve gebouw.

In 2010 heeft de UvH besloten om een egaliseringsreserve bekostiging in te stellen waarbij wordt uitgegaan van een voortschrijdend drie jaar gemiddelde. In 2014 was het aantal promoties 10 (het relevante jaar voor de bekostiging 2016+). Als gevolg daarvan werd er in 2016 een dotatie gedaan van € 188.000. Omdat de bekostigingssystematiek is aangepast en er vanaf 2018 gewerkt wordt met een drie jaar gemiddelde is deze reserve niet meer noodzakelijk. De middelen zijn toegevoegd aan de algemene reserve. Bij het vaststellen van de nieuwe meerjarenbegroting 2018 -2021 in de CvB vergadering van 14 november 2017 is besloten om te stoppen met het werken met diverse reserves Dit geldt zowel voor de egaliseringsreserve, de innovatiereserve als de bestemmingsreserve onderhoud.

De innovatiereserve is gevormd om nieuwe ontwikkelingen in het verlengde van het strategisch plan 2014-2017 cq. 2017-2021 te kunnen voorfinancieren. In 2016 is een dotatie gedaan van € 180.000 voor o.m. de ontwikkeling van de website en strategische investeringen conform het nieuwe strategisch plan.

Met het instellen van een meerjarenbegroting 2018 – 2022 is besloten om niet meer te werken met aparte reserves maar met een algemene reserve. De middelen uit deze reserve worden toegevoegd aan de algemene reserve.

De bestemmingsreserve onderhoud is gevormd om de toekomstige afschrijvingskosten van groot onderhoud, dat in 2014, 2015 en 2016 heeft plaatsgevonden, te dekken. Met het instellen van een meerjarenbegroting 2018 – 2022 is besloten om niet meer te werken met aparte reserves maar de kosten mee te nemen in de meerjarenbegroting.

De reserve inverdiende gelden wordt gevormd door aan de persoon of leerstoelgroep toe te rekenen baten, die op een later moment tot besteding komen. De leerstoelgroepen hebben de opdracht gekregen deze reserves niet verder te laten oplopen

Resultaatbestemming

Het college van bestuur heeft in zijn vergadering van 25 mei 2018 het besluit genomen het positief resultaat van € 204.223 als volgt te bestemmen:

• Dotatie algemene reserve	€ 7.516
• Dotatie bestemmingsreserve inverdiende gelden	€ 196.707

De leerstoelen hebben elk een eigen reserve inverdiende gelden, die in het verleden is gevormd uit overschotten. Het door een leerstoel behaalde resultaat 2017 wordt gedoteerd c.q. onttrokken in geval van een tekort aan hun reserve inverdiende gelden. Per saldo gaat dat in 2017 om € 196.707

Voorzieningen (6)

	Stand per 01.01.17	Dota- ties	Ont- trek- kingen	Vrijval	Rente mutatie (con- tante waarde)	Stand per 31.12.17	Kort- lopend deel < 1jaar	Langlopend deel > 1 jaar
Rechts- positionele maat- regelen	18.264	3.939	17.975	0	75	4.153	1.674	2.479
Voor- ziening jubi- larissen	7.064	34.051	10.718	0	-72	30.469	14.860	15.609
Voor- ziening Sabbatical rector	0	41.054	0	0	0	41.054	0	41.054
	<u>25.328</u>	<u>79.044</u>	<u>28.693</u>	<u>0</u>	<u>3</u>	<u>75.676</u>	<u>16.534</u>	<u>59.142</u>

Voorziening rechtspositionele maatregelen

Ten laste van deze voorziening worden de kosten gebracht, die ontstaan door wachtgeldverplichtingen dan wel afkoopsommen daarvan. De voorziening is bepaald op basis van de maximale uitkeringsrechten ultimo boekjaar dan wel afkoopsommen cf. een sociaal plan bij een reorganisatie. De voorziening is contant gemaakt, waarbij een disconteringsvoet van 1,00 % is gehanteerd.

Er bestaat per 31 december 2017 een wachtgeldverplichting voor 1 voormalige medewerker.

Jubilarissen

Werknemers krijgen bij een jubileum (bepaald aantal jaren in dienst) een eenmalige uitkering. Bij de berekening is rekening gehouden met de kans dat werknemers in dienst blijven. De voorziening is contant gemaakt, waarbij een indexeringspercentage van 1,70 % (CBS-index CAO-lonen gesubsidieerde sector) en een disconteringsvoet van 1,00 % is gehanteerd.

Voorziening sabbatical Rector

In de arbeidsvoorwaarden is door de Raad van Toezicht met de rector afgesproken dat er een recht is op een sabbatical na afloop van de termijn. De rector krijgt daarmee de mogelijkheid om de onderzoekslijnen van haar leerstoelgroep opnieuw op te starten. De voorziening is bedoeld om de onderwijstaken gedurende dat jaar te vervangen.

Kortlopende schulden (7)

	31 december 2017	31 december 2016
Crediteuren	96.696	93.756
Salarissen, sociale lasten en belastingen		
Vakantiedagen	51.587	56.556
Vakantietoeslag & eindejaarsuitkering	192.736	180.649
Loonheffing en premies	286.708	274.715
Pensioenpremies	70.243	58.511
Totaal schulden uit hoofde van salarissen, sociale lasten en belastingen	601.275	570.431
Overlopende collegegelden	417.478	424.617
Vooruit ontvangen termijnen projecten	341.040	262.601
Transitoria	118.695	81.324
Totaal schulden op korte termijn en transitoria	1.575.184	1.432.729

De kortlopende schulden hebben allen een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Kasstroomrisico en liquiditeitsrisico

De Universiteit voor Humanistiek wordt periodiek bevoorschot door haar financiers. Het kasstroomrisico en liquiditeitsrisico worden beperkt door de spreiding van betalingen. Het gehele banktegoed is direct opneembaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te vermelden die van invloed (kunnen) zijn op de Jaarrekening 2017 dan wel op de Begroting 2018.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Bibliotheekdienstverlening

De Universiteit heeft voor de bibliotheekdienstverlening een contract afgesloten met de Universiteitsbibliotheek Utrecht. De looptijd van dit contract is van 01-09-2016 tot 01-09-2021. De verplichting per ultimo 2017 tot einde contract bedraagt € 86.415

Accountant

De Universiteit heeft voor de controle van de jaarrekening en bekostiging een contract afgesloten met Astrium Accountants. De looptijd van dit contract is van boekjaar 2017 tot en met boekjaar 2020. De verplichting per ultimo 2017 tot einde contract bedraagt € 80.000

Investeringsverplichtingen

Naast bovenstaande posten zijn er in het jaar 2017 nog investeringsverplichtingen aangegaan voor een totaalbedrag van € 201.792. Dit betreft de vervanging van kozijnen, ramen en deuren in de gevel aan de tuinkant voor een bedrag van € 201.792 en vervanging van audiovisuele apparatuur in de zalen 1.40 en 0.38 voor een bedrag van € 35.283.

Verplichtingen totaal	€ 403.490
Waarvan < 1 jaar	€ 285.880
Waarvan > 1 jaar	€ 117.610
Waarvan > 5 jaar	€ 0

4.4 Staat van baten en lasten

Baten

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
<u>Rijksbijdragen (8)</u>	<u>5.477.316</u>	<u>5.313.935</u>	<u>5.362.754</u>

De rijksbijdrage 2017 is gebaseerd op een landelijk verdeelmodel, waarin parameters als het aantal ingeschreven studenten gedurende de nominale studieduur (2014/15: Ba:133; Ma:131), het aantal verleende graden(2013/14: Ba:45; Ma:47) en het aantal promoties (2015:11) een rol spelen. De “prijzen” waren: studenten onderwijs (ingeschreven/graad): € 3.909, onderzoek (graad): € 2.098 en promoties: € 80.241.

De begrote rijksbijdrage is gebaseerd op de informatie d.d. september 2016 met een inschatting van de komende prijs- en salarismaatregelen. Uiteindelijk viel de bijdrage hoger uit, voornamelijk als gevolg van loon- en prijscompensatie (+€ 163k).

<u>College-, cursus-, examengelden (9)</u>	<u>826.990</u>	<u>834.000</u>	<u>830.438</u>
---	----------------	----------------	----------------

De collegegelden worden tijdsevenredig toegerekend aan het exploitatiejaar. De opbrengst collegegelden WO bestaat uit collegejaar 2016-17 (€ 544.099) en collegejaar 2017-18 (€ 282.891).

Baten werk in opdracht van derden (10)

Contractonderwijs

Cursusgeld Premaster	88.804	76.000	95.663
Cursusgeld contractonderwijs	16.650	0	11.100
Cursusgeld opleiding Graduate school	134.161	154.000	104.782
Cursusgelden Zingeving en Professie	32.180	0	8.323
	<u>271.796</u>	<u>230.000</u>	<u>219.868</u>

<u>Contractonderzoek</u>	800.578	238.900	462.527
	<u>1.072.373</u>	<u>468.900</u>	<u>682.395</u>

De baten werk in opdracht voor derden bevatten zowel het contractonderwijs als contractonderzoek.

De projectbaten uit onderzoek zijn in de begroting fors onderschat (+€ 562k). Hier staan echter ook hogere uitgaven tegenover voor personeel en materiele lasten.

Het cursusgeld premaster wordt tijdsevenredig toegerekend aan het exploitatiejaar. De opbrengst bestaat uit collegejaar 2016-17 (€ 61.216) en collegejaar 2017-18 (€ 27.588).

De baten uit contractonderzoek zijn sterk gestegen door een toename van het aantal externe onderzoeksprojecten.

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
<u>Overige baten (11)</u>			
Verhuur	9.885	25.000	21.825
Detachering personeel	121.692	104.500	124.301
Overige	207.463	161.600	342.108
	<u>339.040</u>	<u>291.100</u>	<u>488.233</u>

De opbrengsten uit de verhuur van ruimtes komen lager uit doordat in de loop van 2017 is besloten niet meer actief ruimtes te gaan verhuren. De kosten waren hoger dan de baten. Dit heeft ook geleid tot lagere kantineopbrengsten. Daartegenover staat een daling van de kosten van inhuur van personeel voor de kantine en de receptie. De overige baten worden hieronder nader gespecificeerd.

<u>Overige (12)</u>			
Opbrengsten restauratieve verzorging	44.555	50.000	57.451
Humanistisch Historisch Centrum	28.996	43.100	45.445
Verkoop kopieerkaarten	4.154	7.500	7.485
Inverdiende gelden	96.578	61.000	84.317
Inschrijfgelden symposium Voltooid Leven	0	0	15.876
UvT transitievergoeding groep ZeB	0	0	92.541
HVO vergoeding docent masteropleiding	12.600	0	20.930
Overige	20.579	0	18.062
	<u>207.463</u>	<u>161.600</u>	<u>342.108</u>

Het is het Humanistisch Historisch Centrum (HHC) niet gelukt in 2017 om aanvullende betaalde werkopdrachten binnen te halen. De positie van het HHC binnen de UvH zal in 2018 worden heroverwogen.

Lasten

	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
<u>Personeelslasten (13)</u>			
Brutolonen en salarissen	4.336.853	4.193.700	4.167.077
Sociale lasten	525.057	501.300	498.991
Pensioenpremie	622.036	527.255	523.208
Lonen en salarissen	5.483.945	5.222.255	5.189.276
Dotatie personele voorzieningen	28.863	45.000	27.772
Personeel niet in loondienst	271.541	203.145	257.708
Overige	113.883	0	3.835
Overige personele lasten	414.288	248.145	289.315
Af: uitkeringen	34.431		29.580
Totale personele lasten	5.863.802	5.470.400	5.449.011

De personele lasten zijn per saldo hoger uitgevallen dan begroot (+€ 393k), omdat in de begroting slechts ten dele rekening kon worden gehouden met alle salarismaatregelen in 2016. De wachtgelden vielen iets lager uit dan begroot. De betaalde transitievergoedingen zijn onderdeel van de brutolonen en salarissen. Daarnaast betroffen ook tal van begrote kosten materiële lasten, die zijn ingevuld door declaranten en kortdurende aanstellingen. Dat heeft geleid tot een verschuiving van materiële lasten naar personele lasten.

De overige personele lasten zijn met ruim € 110.000 toegenomen ten opzichte van 2016. De belangrijkste redenen hiervoor zijn een lagere vrijval van het aantal te betalen vakantiedagen € 30.000, een hogere dotatie aan de voorziening jubilarissen € 33.000 en de dotatie in 2017 aan de voorziening sabbatical rector € 41.000.

De gemiddelde personeelsbezetting gedurende het boekjaar bedroeg 71 FTE (2016: 67 FTE).

De salarissen zijn conform de CAO VSNU per 01-01-2017 met 1,4 % verhoogd

Er zijn geen werknemers in het buitenland werkzaam.

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Is er een bezoldiging van de bestuurders ja

Is er een bezoldiging van de toezichthouders ja

WNT-verantwoording 2017 Universiteit voor Humanistiek

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Universiteit voor Humanistiek van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor het onderwijs.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

<i>Bedragen x € 1</i>	<i>G. Lensvelt-Mulders</i>	<i>C.P.M.J. de Waal</i>	<i>C. Gerritsen</i>
Functie(s)	Rector/lid CvB	Lid CvB	Lid CvB
Duur dienstverband in 2017	1/1 - 31/12	1/6 – 31-12	1/1 – 30/06
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,5	0,5
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt	nvt	nvt
Bezoldiging			
Beloning	123.367	29.282	29.125
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	16.853	4.830	4.139
Totaal bezoldiging	140.220	34.112	33.264
Toepasselijk WNT-maximum	141.000	41.125	35.250
Motivering indien overschrijding	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016			
Functie(s) in 2016	Rector/lid CvB	nvt	Lid CvB
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0	0,5
Bezoldiging			
Beloning	112.897	0	54.954
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	14.323	0	7.151
Totaal bezoldiging 2016	127.220	0	62.105

Toezichthoudende topfunctionarissen

<i>Bedragen x € 1</i>	B.E. van Vucht-Tijssen	R. Wijnhoven	C.J. Peels
Functie(s)	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 – 31/8
Bezoldiging			
Beloning	4.000	4.000	2.667
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging	4.000	4.000	2.667
Toepasselijk WNT-maximum	21.150	14.100	9.333
Motivering indien overschrijding	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016			
Functie(s) in 2016	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning	738	1200	738
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging 2016	738	1200	738

<i>Bedragen x € 1</i>	M. Slob	J.J. Schippers	
Functie(s)	Lid RvT	Lid RvT	
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1- 31/12	
Bezoldiging			
Beloning	4.000	4.000	
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	
Totaal bezoldiging	4.000	4.000	
Toepasselijk WNT-maximum	14.100	14.100	
Motivering indien overschrijding	nvt	nvt	
Gegevens 2016			
Functie(s) in 2016	Lid RvT	Lid RvT	
Duur dienstverband in 2016	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	
Bezoldiging			
Beloning	946	946	
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	
Totaal bezoldiging 2016	946	946	

Toelichting bij het samenstellen van de WNT verantwoording

In het kader van de WNT wordt vermeld dat de Stichting Universiteit voor Humanistiek in 2017 geen functionarissen in dienst heeft gehad waarvan het belastbaar jaarloon uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.

De Stichting Universiteit voor Humanistiek conformeert zich aan het beloningskader voor leden van het college van bestuur van de Levensbeschouwelijke Universiteiten dat qua niveau lager ligt dan de WNT-kaders.

De WNT klasse indeling voor 2017 is op 29-01-2018, op voordracht van de audit- en remuneratiecommissie, door de Raad van Toezicht vastgesteld.

De vergoedingen voor de raad van toezicht zijn in 2017 aangepast.

Motivatie voor de wijziging van de vergoeding voor het lidmaatschap van de raad van toezicht per 1 januari 2017:

- Op dit moment is de vergoeding gemiddeld rond de €1.000 per jaar.
- De UvH is een kleine universiteit met een bijzonder karakter. Zowel medewerkers als leden van de RvT hebben levensbeschouwelijke motieven om juist voor onze organisatie en doelgroep wat te kunnen betekenen.
- De leden van de RvT investeren relatief veel tijd in de uitoefening van hun taken.
- De UvH is evenals andere universiteiten gebonden aan omvangrijke regelgeving en heeft daarbij ook te voldoen aan principes van good governance.
- Het WNT-maximum (conform jaarrekening 2016) ligt voor de voorzitter RvT op €21.000 en voor een lid op €14.000.
- We weten wat er zoal vergoed wordt bij een instelling met vergelijkbare omvang of complexiteit. Uit de jaarrekening van organisatie met een gelijke complexiteit volgens de WNT normen blijkt dat de vergoedingen rond de €8.000 liggen.
- Gezien de doelstellingen en het bijzondere karakter is voorgesteld om op de helft van dit bedrag te gaan zitten.

	<u>Rekening 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Rekening 2016</u>
<u>Afschrijvingen (14)</u>			
Materiële en immateriële vaste activa	399.963	309.000	322.866
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

De afschrijvingen zijn hoger uitgevallen omdat in 2017 is besloten de activeringsgrens met terugwerkende kracht aan te passen.

Huisvestingslasten (15)

Onderhoud	29.477	50.000	69.100
Energie en water	42.928	45.000	46.029
Schoonmaakkosten	56.330	60.000	61.591
Heffingen	30.373	35.000	30.247
Overige	37.552	30.000	21.507
	<u>196.660</u>	<u>220.000</u>	<u>228.474</u>

Onderhoud

In 2016 is er in het kader van het meerjaren onderhoudsplan voor € 50.782 groot onderhoud aan het pand gepleegd (reparatie gevels, houtwerk en glaskap). In 2017 was dat € 6.058. Verder is er in 2017 € 9.925 meer uitgegeven aan onderhoud apparatuur dan in 2016. Vanaf 2017 worden investeringen / onderhoud aan het gebouw waarvan de kosten hoger zijn dan 10.000 euro geactiveerd. Dit heeft geleid tot lagere onderhoudskosten en een beperkte stijging van de afschrijvingen.

Huisvestingslasten vielen mee door de relatief zachte winter, maar ook doordat nieuwe contracten hebben geleid tot lagere energie- en schoonmaakkosten.

Overige

De overige lasten zijn o.a. toegenomen omdat de activeringsgrens m.i.v. 2017 is gesteld op € 2.500 (voorheen € 450) waardoor er kosten op kleine aanschaf zijn geboekt die voorheen geactiveerd werden.

Overige lasten (16)

Inventaris, apparatuur en leermiddelen	454	10.000	731
Bureaunkosten	37.605	35.000	33.487
Bibliotheek	53.518	207.300	314.832
Reis-, verblijf-, representatiekosten	223.192	200.000	162.416
Accountantskosten: controle & advies	24.200	24.000	30.855
Overige	708.667	665.800	408.578
	<u>1.047.635</u>	<u>1.142.100</u>	<u>950.899</u>

Bibliotheek

De extra kosten in 2016 i.v.m. de verhuizing van de bibliotheek naar de UBU waren € 92.400. Door wijziging van het contract met de UBU per 01-09-2016 is er in 2017 € 168.700 bespaard.

Reis-, verblijf-, representatiekosten

De oorzaak van de toename van deze kosten ligt grotendeels in de toename van het aantal externe onderzoeksprojecten en extra uitgaven in verband met de besteding van de ontvangen Aspasia premie.

	<u>Rekening 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Rekening 2016</u>
<u>Overige (17)</u>			
Diverse dienstverlening	211.566		189.343
Advertentiekosten/drukwerk	49.548		55.229
Kantinekosten/restauratief	32.859		36.923
Lidmaatschappen/contributies	12.387		12.784
Subsidies	72.983		31.944
Software/bestandsgebruik	197.494		189.318
Overige	131.830		-106.964
	<u>708.667</u>		<u>408.578</u>

De overige lasten vielen in 2016 lager uit (-€ 211k). Dit kwam met name door een éénmalige vrijval van in het verleden geactiveerde kosten van € 150k en een BTW teruggave over voorgaande jaren van € 55k. Gecorrigeerd hiervoor vallen de kosten in 2017 90.000 euro hoger uit in 2017. Dit houdt mede verband met de toename van de projectgelden. Daar staan ook extra uitgaven tegenover.

Diverse dienstverlening

Er zijn meer kosten gemaakt door voornamelijk de toename van het aantal externe onderzoeksprojecten.

Subsidies

In 2017 is door de UvH als penvoerder van een extern onderzoeksproject € 56.250 van de totale projectopbrengst als subsidie aan de samenwerkingspartners uitbetaald.

Overige

In 2016 is hier een éénmalige vrijval van € 150.127 geboekt wegens in het verleden geactiveerde kosten en een BTW teruggave over voorgaande jaren van € 55.356. Verder waren de advieskosten in 2017 € 12.000 hoger dan in 2016 o.a. door de kosten van wijziging van de statuten en BBR.

Financiële baten/lasten (18)

Rente baten	905	5.000	1.223
Af: rentelasten en bankkosten	4.341	0	2.678
	<u>-3.436</u>	<u>5.000</u>	<u>-1.455</u>

Terwijl in de begroting nog rekening was gehouden met een positief saldo op de financiële baten en lasten, laat de realisatie een klein tekort zien als gevolg van de zeer lage rentestand.

Overige gegevens

Verbonden Partijen

Naam	Juridische Vorm	Statutaire zetel	Code activi- teiten	E.V. 31-12- 2017 €	Resultaat 2017 €	Artikel 2: 403 BW ja/nee	Deelname %	Consolidatie ja/nee
Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek	Stichting	Utrecht	4	5.951	1.588	nee	100	nee
Totaal				5.951	1.588			

code activiteiten: 1 contractonderwijs, 2 contractonderzoek, 3 onroerende zaken, 4 overige

Naam	Omschrijving doelstelling	Samenstelling van bestuur en directie
Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek	Het bevorderen van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek aan de Universiteit voor Humanistiek	Voorz. G.J.L.M. Lensvelt-Mulders Overig J.W. Metz Overig C.P.M.J. de Waal

Studievereniging UvH

De enige gelieerdheid met de studievereniging is een jaarlijkse subsidie voor het organiseren van activiteiten. De UvH heeft hierop geen beleidsbepalende invloed.

Honoraria van de onafhankelijke accountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen inclusief BTW aan accountants-honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	Astrium OnderwijsAccountants 2017	Pricewaterhouse Coopers Accountants N.V. 2016
Onderzoek van de jaarrekening	24.200	30.855
Andere controleopdrachten	0	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet controlediensten	0	0
	24.200	30.855

Vaststelling jaarverslag 2017 Stichting Universiteit voor Humanistiek

Het college van bestuur van de Universiteit voor Humanistiek heeft in zijn vergadering van 25 mei 2018 de rekening en verantwoording over het boekjaar 2017 vastgesteld.

	Naam	Handtekening
Voorzitter	Prof. Dr. G. Lensvelt-Mulders	
Lid	C. de Waal RC RB MBA	

Goedkeuring jaarverslag 2017 Stichting Universiteit voor Humanistiek

Het stichtingsbestuur van de Stichting Universiteit voor Humanistiek te Utrecht houdt overeenkomstig artikel 4.3 van de statuten van de Stichting als raad van toezicht controle en toezicht op de instelling. Handelend in deze hoedanigheid heeft het bestuur in zijn vergadering van 21 juni 2018 de rekening en verantwoording over het boekjaar 2017 goedgekeurd, onder voorbehoud van een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening en een goedkeurend assurance-rapport bij de bekostigingsgegevens.

	Naam	Handtekening
Voorzitter	Dr. B.E. van Vucht Tijssen	
Portefeuillehouder financiën	Drs. M.J.A.M. Wijnhoven	
Lid	mr. dr. J.E. Hoitink	
Lid	Prof. Dr. J. Schippers	
Lid	Drs. M. Slob	

DEEL 3

Bijlagen

Bijlage 1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Universiteit voor Humanistiek

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Universiteit voor Humanistiek te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Universiteit voor Humanistiek op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2017;
- (2) de staat van baten en lasten over 2017; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Universiteit voor Humanistiek, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten.

Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 22 juni 2018

Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Drs. N.E. Lansbergen RA EMITA RE

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder de eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlage 2 Bestuur van de universiteit

Bezoldiging

Op grond van de regeling van OCW inzake transparantie declaraties en declaratievoorschriften zijn onderstaand de declaraties opgenomen van het college van bestuur over 2017. De declaraties zijn in overeenstemming met de interne declaratierichtlijnen van de Universiteit voor Humanistiek en voldoen aan het declaratieprotocol zoals dat in februari 2013 is vastgesteld door de raad van toezicht.

Prof. dr. G. Lensvelt-Mulders

(x € 1)	2017	2016	2015
Representatiekosten	266	126	521
Reiskosten binnenland	6.063	7.407	7.307
Reiskosten buitenland	0	1.083	2.451
Overige Kosten	433	476	2.777
Totaal	6.762	9.092	13.056

Drs. C. Gerritsen

(x € 1)	2017	2016	2015
Representatiekosten	17	0	0
Reiskosten binnenland	2.358	6.807	7.104
Reiskosten buitenland	0	0	0
Overige Kosten	0	1.109	2.193
Vaste onkostenvergoeding	300	600	0
Totaal	2.675	8.516	9.297

C. de Waal RC RB MBA

(x € 1)	2017	2016	2015
Representatiekosten	0	0	0
Reiskosten binnenland	2.122	0	0
Reiskosten buitenland	0	0	0
Overige Kosten	45	0	0
Vaste onkostenvergoeding	0	0	0
Totaal	2.167	0	0

Nevenfuncties leden college van bestuur (per 31 december 2017)

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties	
		Organisatie	Functie
Prof. dr. G. Lensvelt-Mulders	Rector magnificus en voorzitter van het college van bestuur Universiteit voor Humanistiek	Stichting Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek	Voorzitter bestuur (qq)
		Stichting Socrates	Lid bestuur (qq)
		Humanistische Alliantie	Penningmeester
		Netwerk Levensbeschouwelijke Universiteiten (NLU)	Voorzitter
		Rectorenoverleg VSNU	Lid namens NLU
		Raad van commissarissen RABO bank Hart van Brabant	Lid
C. de Waal RC RB MBA	Lid college van bestuur Universiteit voor Humanistiek <i>en</i> Directeur Bedrijfsvoering a.i. mboRijnland	Stichting Universiteitsfonds Universiteit voor Humanistiek	Lid bestuur (qq)
		Woningstichting Wageningen	Lid van de raad van commissarissen, lid van de remuneratiecommissie en lid auditcommissie
		Scholengroep Rijk van Nijmegen	Lid van de raad van toezicht en voorzitter audit/huisvestingscommissie
		Samenwerkende stichtingen Het Kopland en Zienn	Lid van de raad van advies
		Organisatie- en adviesbureau Ywyly	Eigenaar

Bijlage 3 Nevenfuncties leden raad van toezicht (per 31-12-2017)

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties	
		Organisatie	Functie
Dr. B.E. van Vucht Tijssen	directeur van Vucht Tijssen & Partners	Universiteit voor Humanistiek	voorzitter raad van toezicht
		NVAO	lid algemeen bestuur
		Seniorweb	voorzitter algemeen bestuur
		Stichting METS	voorzitter raad van toezicht
		Stichting Socrates	voorzitter algemeen bestuur
Drs. R. Wijnhoven	voorzitter universiteitsraad Tilburg University	Universiteit voor Humanistiek	lid raad van toezicht, portefeuillehouder financiën en lid audit- en remuneratiecommissie
		ProjectSoft PM	business partner
		Rien Wijnhoven Advies	eigenaar-directeur
		Vereniging Landelijk Overleg Universitaire Medezeggenschap	voorzitter (onbezoldigd)
Drs. M. Slob	zelfstandig schrijver en moderator bijeenkomsten		
		Universiteit voor Humanistiek	lid raad van toezicht
Prof. dr. J.J. Schippers	hoogleraar arbeidseconomie, Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie, Universiteit Utrecht en voorzitter personeelsgeleding universiteitsraad	Universiteit voor Humanistiek	lid raad van toezicht en lid audit- en remuneratiecommissie
		Talent naar de Top	lid monitorcommissie
		NSVP	lid bestuur
		Atria	lid maatschappelijke adviesraad
		KNAW/NIDI	affiliated researcher
		Stichting Kleur in de Zorg	lid bestuur
		Stichting Emancipatie Online	lid bestuur
Vacature			

Bijlage 4 Ordinariaten en bijzondere leerstoelen per 31-12-2017

Mutaties ordinariaten en bijzondere leerstoelen

Op 5 oktober heeft prof. dr. H. Kunneman met het uitspreken van zijn afscheidsrede *Radicaal humanisme* afscheid genomen als hoogleraar *Sociale Filosofie, in het bijzonder theorie en praktijk van normatieve professionalisering*.

Eind 2017 is prof. dr. D.J. de Ruyter benoemd. Zij volgt per 1 juni 2018 prof. dr. W. Veugelers op als hoogleraar *Moral, Civic and Political Education*.

In het verslagjaar liep de vestigingstermijn van de door de Stichting *Discussie over biotechnologie* gevestigde bijzondere leerstoel *Humanisering van technologieën* af.

Er is overleg gestart om een tweede vestigingstermijn voor de bijzondere leerstoel *Ethiek en spiritualiteit van de palliatieve zorg* te realiseren.

Tevens werd de bijzondere leerstoel *Levensbeschouwing en geestelijke volksgezondheid met bijzondere aandacht voor de psychiatrie* voor een tweede termijn gevestigd.

Gewone leerstoelen

Leeropdracht	Hoogleraar	Omvang
Wetenschapstheorie, Methodologie en Onderzoeksleer	prof. dr. G. Lensvelt-Mulders	1.0 fte
Burgerschap en Humanisering van de Publieke Sector	prof. dr. E. Tonkens	1.0 fte
Cultuurpsychologie en Geestelijke Begeleidingswetenschappen	prof. dr. H. Alma	1.0 fte
Zorgethiek	prof. dr. C. Leget	0.8 fte
Humanisme en Filosofie	prof. dr. J. Duyndam	1.0 fte
Educatie	prof. dr. W. Veugelers	0.4 fte

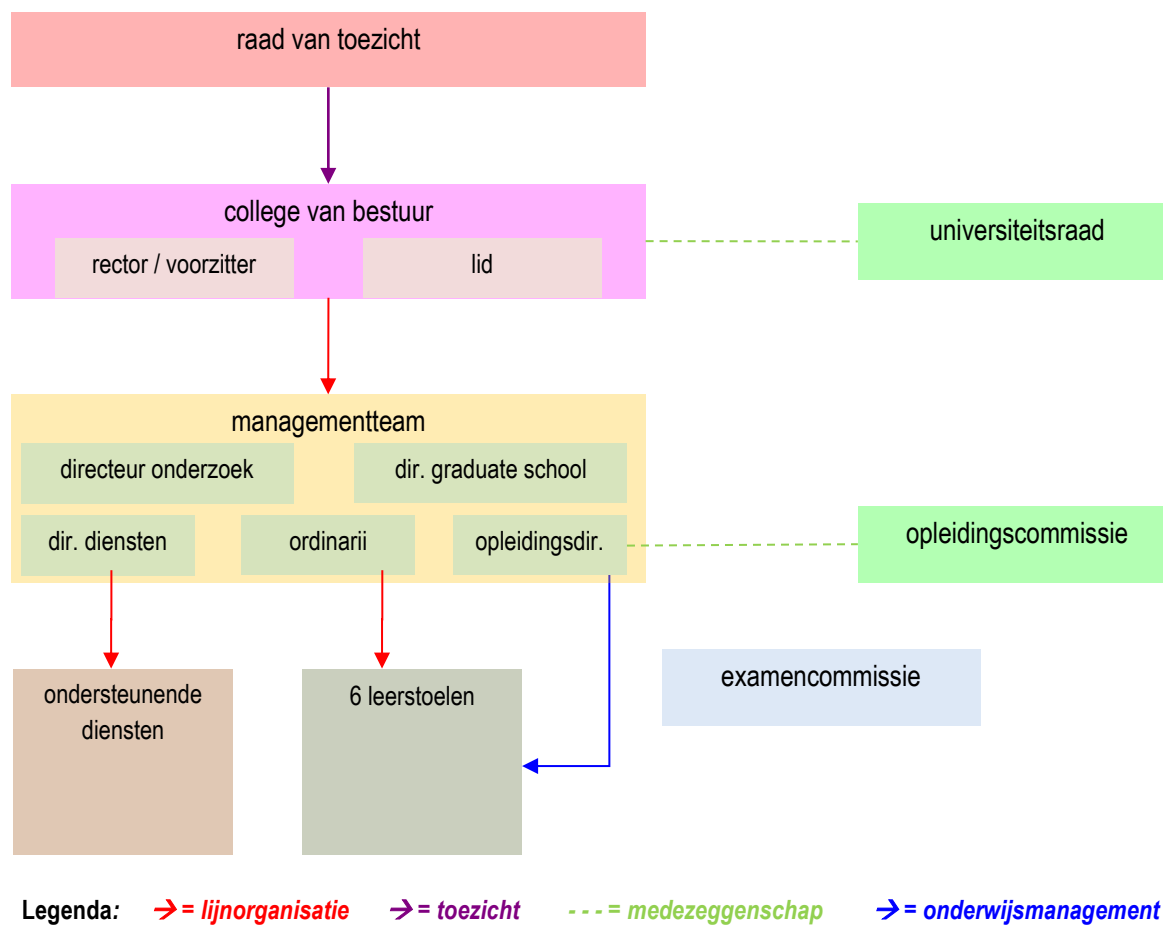
Persoonlijke leerstoelen

Leeropdracht	Hoogleraar	Omvang
Zorgethiek	prof. dr. F. Vosman	1.0 fte
Zorg-ethische aspecten van informele zorg	prof. dr. A. Goossensen	0.6 fte
Burgerschap en morele diversiteit	prof. dr. S. Saharso	0.2 fte

Bijzondere leerstoelen

Leeropdracht	Vestigende instantie	Bijzonder hoogleraar	Omvang
Grondslagen maatschappelijk werk	Marie Kamphuis Stichting	prof. dr. M.J. Trappenburg	0.2 fte
International Humanism and the Art of Living	Stichting Socrates	prof. dr. A. Swinnen	0.2 fte
Educatie	Centrum Humanistische Vorming	prof. dr. W. Veugelers	0.2 fte
Levensbeschouwing en geestelijke volksgezondheid met bijzondere aandacht voor de psychiatrie	Kenniscentrum voor levensbeschouwing en geestelijke volksgezondheid	prof. dr. A. Braam	0.2 fte
Ethiek en spiritualiteit van de palliatieve zorg	Associatie van zelfstandige high-care hospices	prof. dr. C. Leget	0.2 fte
Zorgethiek en mensen met Multiple Sclerose	Nationaal MS Fonds	prof. dr. L. Visser	0.2 fte
Vrijzinnig religieus gedachtegoed en humanisme	Stichting Stimulering Vrijzinnig Gedachtegoed	prof. dr. L. ten Kate	0.3 fte
Vrijwilligers Palliatieve Terminale Thuiszorg	VPTZ Nederland	prof. dr. A. Goossensen	0.2 fte
Empowerment van kwetsbare ouderen	Gemeente Rotterdam	prof. dr. A. Machielse	0.2 fte
Pedagogische dimensies van onderwijs, opleiding en vorming, met bijzondere aandacht voor processen van humanisering en persoonsvorming	NIVOZ	prof. dr. G. Biesta	0.2 fte

Bijlage 5 Interne organisatie Universiteit voor Humanistiek

Bijlage 6 Duurzame bedrijfsvoering

De universiteit hecht aan een ecologisch duurzame samenleving en wil daaraan een bijdrage leveren. In 2017 is wederom veel verlichting vervangen door duurzame LED-verlichting en er zijn plannen gemaakt om in 2018 de noordzijde van het gebouw van dubbele beglazing te voorzien.

